Jaarverslag 2006

SGP

Staatkundig
Gereformeerde
Partij

Jaarverslag 2006

INHOUDSOPGAVE

Secretariaatsverslag

1. Inleiding 4

2. Organisatie 4
   2.1 Bestuur 4
   2.2 Personeel 5
   2.3 Interne organisatie 6
   2.4 Europees Parlement 6
   2.5 Netherlands Institute for Multiparty Democracy (IMD) 6

3. Activiteiten 7
   3.1 Partijdag 2006 / huishoudelijke vergadering 7
   3.2 Plaatselijke en provinciale (kies)verenigingen 7
      3.2.1 Regiobijeenkomsten / vitalisering plaatselijke kiesverenigingen 7
      3.2.2 Ledenwerving 8
      3.2.3 Overleg provinciale propagandacoördinatoren 9
   3.3 Statuten 10
   3.4 *De Banier* 10
   3.5 Verkiezingen 10
      3.5.1 Gemeenteraden (na herindeling) 10
      3.5.2 Tweede Kamer 11
      3.5.3 Provinciale Staten 11
      3.5.4 Eerste Kamer 12
   3.6 In- en extern overleg 12
      3.6.1 Permanente campagnecommissie 12
      3.6.2 Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) 13
      3.6.3 Commissie Interne Organisatie (CIO) 13
      3.6.4 Commissie Aanpassing Toelichting Gemeenteprogram 14
      3.6.5 Burgemeesters 14
      3.6.6 Overleg met bestuur ChristenUnie 15
      3.6.7 Voorzittersoverleg politieke partijen 15
   3.7 Ad hoc commissies 15
      3.7.1 Brochure over regeerambt en vrouw 15
      3.7.2 Begeleidingscommissie mr.drs. S.O. Voogt 16

4. Guido de Brès-Stichting 18
   4.1 Inleiding 18
   4.2 Bestuur en personeel 18
   4.3 Publicaties 19
   4.4 Guido-conferenties 20
   4.5 Communicatie 21
   4.6 Intern 21
   4.7 Zicht 22
   4.8 Statistieken 22
   4.9 Tot slot 22

5. Voorlichting en Vorming 23
   5.1 Inleiding 23
   5.2 Bestuur en personeel 23
   5.3 Bestuurders ondersteuning en Vorming 23
   5.4 Voorlichting 24
   5.5 Overige activiteiten 24
   Bijlage 25

6. SGP-Jongeren 26
6.1 Algemeen 26
6.2 Bestuur 26
6.3 Secties en sectieleden 26
6.4 Voorzitter 26
6.5 Jeugdwerkadviseur 26
6.6 Sectie IN » contact 27
6.7 Sectie Jongeren 27
6.8 Sectie KLIK 28
6.9 Sectie Politiek 28
6.10 Sectie Publiciteit 29
6.11 Sectie Verenigingen 29
6.12 Ten slotte 29

7. SGP-fracties in de Staten-Generaal 30
7.1 Tweede Kamer 30
7.1.1 Deelname commissies/besturen binnen en buiten de SGP 30
7.1.2 Werkzaamheden 30
7.1.3 Parlementaire activiteiten 31
7.2 Eerste Kamer 34
7.2.1 Vetorecht 34

8. Afsluiting 35

Bijlage 1 Agenda algemene vergadering 31 maart 2007 (incl. bijlagen) 36
Bijlage 2 Kwantitatief overzicht 43
Bijlage 3 Verslag algemene vergadering 25 maart 2006 44
Bijlage 4 Verslag algemene vergadering 24 juni 2006 52

Financieel jaarverslag

Verslag van de penningmeester 57

Samengevoegde balans per 31 december 2006 60
Samengevoegde rekening van baten en lasten over het jaar 2006 61
Accountantsverklaring 62

1. Inleiding

Koning David heeft aan het einde van zijn regeringsperiode zijn zoon Sálomo belangwekkende woorden voorgehouden: “En gij, mijn zoon Sálomo, ken den God uws vaders en dien Hem met een volkomen hart en met een willige ziel; want de HEERE doorzoekt alle harten en Hij verstaat al het gedichtsel der gedachten. Indien gij Hem zoekt, Hij zal van u gevonden worden; maar indien gij Hem verlaat, Hij zal u tot in eeuwigheid verstoten” (1 Kronieken 28:9). Een ernstige waarschuwing om de HEERE, Die weet wat in het diepste van een mens omgaat, te dienen. Twee wegen en de consequentie van beide. Niet alleen woorden met een relevantie voor de bijbelse context. Maar ook woorden met een blijvende betekenis voor onze tijd. Niet alleen betekenisvolle woorden voor het privédomein van mensen, maar ook betekenisvolle woorden voor het publieke terrein van het leven. De oproep om de HEERE te dienen en al Gods geboden te houden moet gehoord worden in bestuurlijke en vertegenwoordigende overheidsorganen. Die boodschap moet blijven klinken, opdat wij de God van onze vaderen zouden kennen, Hem zouden dienen met een volkomen hart en een gewillige ziel. Dat is tot Gods eer en tot heil van onze naaste.
De bestuurders en vertegenwoordigers van en namens de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) zien het als hun taak en roeping die boodschap in weerwil van politieke en maatschappelijke weerstand uit te dragen op de plaatsen waar zij gesteld zijn. De verantwoording van de activiteiten van de diverse geledingen van de SGP vindt u in dit jaarverslag.

2. Organisatie

2.1 Bestuur

In de vacatures die eind 2005 zijn ontstaan als gevolg van het aftreden van de heren ds. J.H. van Daalen en drs. J. van Belzen zijn in de op 25 maart 2006 gehouden algemene vergadering gekozen ds. H. van den Belt en M.F. van Leeuwen.
De periodiek aftredende bestuursleden J.P. Tanis en drs. P.A. Zevenbergen zijn door dezelfde algemene vergadering herkozen.

Het Hoofdbestuur bestond op 31 december 2006 uit de volgende personen:

- ds. A. van Heteren — Partijvoorzitter
- W. Kolijn — Algemeen voorzitter
- drs. P.A. Zevenbergen — Secretaris
- J.D. Heijkamp — Penningmeester
- mr. P.J. den Boef

- ds. H. van den Belt
- dr.ir. A.G. Bregman
- ds. C.A. van Dieren
- ds. D. Heemskerk
- mr. M.J.W. Hoek
- M.F. van Leeuwen
- J.P. Tanis
- H. Uil
- ds. A. Vlietstra
- P.T. de Vries

Het Hoofdbestuur heeft in 2006 in totaal 11 keer vergaderd. Het dagelijks bestuur heeft 8 keer vergaderd. Er zijn 5 gezamenlijke vergaderingen geweest van het Hoofdbestuur met de leden van de Raad van Advies.
Er is ook één keer vergaderd door het dagelijks bestuur met een afvaardiging van het bestuur van de SGP-Jongeren. Dit gebruikelijke jaarlijkse overleg is bedoeld om elkaar te informeren en om activiteiten op elkaar af te stemmen.
Tot slot zij nog vermeld dat jaarlijks overleg plaatsvindt tussen het Hoofdbestuur en de burgemeesters met de (euro-)parlementariërs. Dit op 10 maart 2006 te houden overleg kon wegens de vele afmeldingen helaas niet doorgaan.

De heer ir. B.J. van der Vlies woont als adviseur de vergaderingen van het Hoofdbestuur bij. Verder worden bestuursvergaderingen ook bijgewoond door de heren J.P. van der Bas (hoofd partijbureau) en mr. V.A. Smit (algemeen secretaris).

Een bijzondere mijlpaal was het zilveren ambtsjubileum van de heer ir. B.J. van Vlies. Hij mocht op 10 juni 2006 herdenken 25 jaar geleden te zijn beëdigd tot kamerlid. Hij kon met dit feit worden gefeliciteerd tijdens een op die datum voor de partij gehouden bijeenkomst in het Van Lodensteincollege te Amersfoort. Op 13 juni 2006 werd in de Tweede Kamer uitgebreid stilgestaan bij dit heuglijke feit. Ter gelegenheid van het 25-jarig lidmaatschap is Van der Vlies een boekje aangeboden waarin 25 personen hun licht laten schijnen op de persoon van Van der Vlies en de ervaringen die zij met hem hebben.

Op 4 oktober 2006 is ons Hoofdbestuurslid ds. H. van den Belt aan de Universiteit van Leiden gepromoveerd tot doctor in de theologie. De titel van het proefschrift luidt: "Autopistia. The Self-Convincing Authority of Scripture in Reformed Theology".

Oud Tweede Kamerlid voor de SGP mr.dr. J.T. van den Berg werd eind 2006 benoemd tot voorzitter van de door de minister van Defensie ingestelde onafhankelijke onderzoekscommissie naar geruchten als zouden Nederlandse militairen bij buitenlandse missies onoorbare praktijken hebben toegepast bij het verhoren van verdachte personen.

2.2 Personeel

Op 1 september 2006 zijn de medewerkers van de partij verhuisd van het ds. G.H. Kerstenhuis in Den Haag naar een beter geoutilleerd kantoorpand in Gouda. Het pand aan de Laan van Meerdervoort 165 in Den Haag wordt te koop aangeboden.

In het afgelopen jaar zijn in dienst getreden de heren drs. J.A. Schippers (per 1 juli 2006) als directeur van het studiecentrum, de heer J.W. van Toor (per 1 juli 2006) als voorlichtingsfunctionaris en de heer A. van der Meijden (per 1 september 2006) als medewerker partijbureau. Verder is in dienst getreden mevrouw J. van Schaik (per 1 december 2006), eveneens als medewerker partijbureau.

De heer dr. G. van der Hoek heeft zijn activiteiten als vaste vrijwilliger voor het studiecentrum beëindigd. Verder heeft mevrouw drs. R. Biemond haar arbeidsovereenkomst per 1 juni 2006 beëindigd. Zij is op 4 januari 2007 in het huwelijk getreden met de heer W. Kerkhoff en woont in Canada. De heer F. van der Zwan (medewerker partijbureau) heeft per 1 augustus zijn arbeidsovereenkomst beëindigd en mevrouw M. van Eijk (medewerker partijbureau) per 1 december 2006.

De personele bezetting was op 31 december 2006 als volgt:

<u>Algemeen secretaris</u>
- mr. V.A.Smit

<u>Partijbureau</u>
- J.P. van der Bas — Hoofd partijbureau
- A. van der Meijden — Financiële administratie
- mw. C.W. de Jong — Leden- en abonnementenadministratie
- mw. J. van Schaik — Leden- en abonnementenadministratie SGP-Jongeren

<u>Studiecentrum</u>
- drs. J.A. Schippers — Directeur (parttime)
- drs. J.W. van Berkum — Wetenschappelijk medewerker

<u>Voorlichting & Vorming</u>
- J.W. van Toor — Voorlichtingsfunctionaris
- M.J. van Leeuwen — Medewerker
- drs. J.A. Schippers — Project Oost-Europa (parttime)

<u>SGP-Jongeren</u>
- drs. G. van Veldhuizen — Jeugdwerkadviseur
- K. van der Laan — Medewerker (parttime)

De medewerkers van het partijbureau worden voor het opvangen van “piekwerkzaamheden” bijgestaan door vrijwilligers. Zij zijn in het bijzonder rondom de op 22 november 2006 gehouden Tweede Kamerverkiezingen van onschatbare waarde geweest voor de partij.

2.3 Interne organisatie

In de achterliggende jaren is door een tweetal organisatieadviesbureaus onderzoek verricht naar het functioneren van de interne organisatie van de Vereniging SGP (partijbureau) en haar geledingen. Op basis van deze onderzoeken en met inachtneming van de voorwaarden ingevolge de Wet subsidiering politieke partijen is besloten de partijorganisatie zodanig in te richten dat de werkzaamheden worden verricht binnen 4 clusters, te weten:

1. het partijbureau (beheer, administratie en financiën);
2. de afdeling communicatie, voorlichting en vorming;
3. het studiecentrum (Guido de Brès Stichting);
4. de SGP-Jongeren.

Het partijbureau en de afdeling communicatie, voorlichting en vorming worden door de Vereniging SGP in stand gehouden. Het studiecentrum door de Guido de Brès Stichting en de SGP-Jongeren door de Vereniging SGP-Jongeren. De Stichting Voorlichtings- en Vormingscentrum van de SGP wordt omgevormd tot een aan de SGP gelieerde stichting die zich nog uitsluitend bezig houdt met de door het ministerie van Buitenlandse Zaken gesubsidieerde activiteiten ten behoeve van Oost-Europa. Die stichting heet: Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa.

Verder wordt de Stichting Huisvestingszaken ontbonden. Een fors aantal interne overlegorganen zoals de Commissie Interne Organisatie (CIO), het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO), het Beleidsmatig Overleg Kerstenhuis en Fractie, het Managementteam en het zogenoemde Penningmeestersoverleg wordt eveneens opgeheven. Daarvoor in de plaats komt één zogenoemd gemeenschappelijk overleg (GO) voor afstemming en coördinatie. In het GO participeren de vier "hoofden van de clusters" waardoor het de zogenoemde ‘linking pin’ vormt tussen de vier clusters en de desbetreffende drie besturen (Hoofdbestuur, bestuur studiecentrum en bestuur SGP-Jongeren). Het GO wordt in de opstartfase geleid door de algemeen voorzitter van het Hoofdbestuur.

2.4 Europees Parlement

De SGP werkt in de Eurofractie samen met de ChristenUnie. Vertegenwoordigers voor de ChristenUnie-SGP in het Europees Parlement zijn drs. B. Belder voor de SGP en dr. J. Blokland voor de ChristenUnie. Het kantoor van de fractie is gevestigd in Rotterdam.
De Europarlementariërs krijgen ondersteuning van een aantal beleidsmedewerkers van de ChristenUnie en de volgende SGP-ers:

- drs. W. Boonzaaijer
- drs. D.J. Diepenbroek
- drs. W.T. van Luik
- drs. H.J. van Schothorst
- mw. H. Stuurman

De Eurofractie wordt bijgestaan door twee instanties, te weten de Commissie van Advies (CvA) en de Stichting Assistentie Eurofractie (SAE).

Lid van de CvA zijn de heren A.G. Bregman, P. van Dalen, H. van Dijk, L.C. Groen, G. Holdijk, C.S.L. Janse, E. van Middelkoop, S. Polinder, A. Rouvoet en C.G. van der Staaij.

Lid van de SAE zijn de heren B. Belder, J. Blokland, P. van Dalen, C.S.L. Janse en E. van Voorden.

Voor nadere informatie over het werk van de fractie en de onderwerpen waarmee zij zich in het Europees Parlement bezig heeft gehouden, wordt verwezen naar het jaarverslag van de Eurofractie. Dat jaarverslag is te vinden op de website: www.eurofractie.nl.

2.5 Netherlands Institute for Multiparty Democracy (IMD)

In het bestuur van het IMD heeft namens de SGP dr. C.S.L. Janse zitting. Van de Raad van Toezicht maken deel uit J. Dankers en mr. R.A.C. Donk. Plaatsvervangend lid van de Raad van Toezicht zijn drs. G. Nieuwenhuis en ing. H. Smits. Ing. K.A. de Vries BEd werkt voor het IMD namens de SGP als partijcoördinator met een aanstellingsomvang van 0,4 fte.

Het IMD houdt zich bezig met activiteiten ter ondersteuning van politieke partijen in ontwikkelingslanden. Dit gebeurt via twee programmalijnen. Ten eerste worden in samenwerking met de verschillende partijen in een land activiteiten ontwikkeld die de samenwerking tussen de partijen bevorderen. Een gelijk speelveld maar ook een conflictoplossend mechanisme zijn voor goed functionerende democratieën uiterst belangrijk. Ten tweede wordt per partij een project ontwikkeld waarin aandacht wordt besteed aan versterking van de inwendige structuur. Gedacht kan dan worden aan het schrijven van een partij- en verkiezingsprogramma, maar ook aan meer triviale zaken, zoals financiële administratie, ledenadministratie en communicatie- en medialijnen.
In het nieuwe meerjarenprogramma 2007-2010 zal een derde programmalijn ontwikkeld gaan worden. Dit betreft de verbindingen tussen de burgermaatschappij en het politieke speelveld. In Kenya is onze partijcoördinator hierbij al op een aardige wijze betrokken geraakt als het gaat om bewustwording bij de christelijke kerken van hun rol ten opzichte van de regering van het land. In een vorm van broederlijke verbondenheid, de Mozes-Aäron verhouding, zou hieraan gestalte kunnen worden gegeven.

Ook in het afgelopen jaar hebben de politieke jongerenorganisaties initiatieven ontplooid om als partnerorganisatie voor vergelijkbare organisaties een platformfunctie te vervullen. Namens de SGP-Jongeren heeft daartoe Willem Schaafsma als hun vertegenwoordiger in dit platform gefunctioneerd. Inmiddels is hij bezig zijn rol over te dragen aan een nieuwe vertegenwoordiger.
Meer informatie over het IMD is te vinden op de sites van het IMD, www.nimd.org, www.imdkc.org en www.democracyagenda.org. Daar kan ook worden ingeschreven voor een gratis abonnement op de digitale nieuwsbrief.

3. Activiteiten

3.1 Partijdag 2006 / huishoudelijke vergadering

Op 25 maart 2006 werd de jaarlijkse partijdag gehouden. Voor een uitgebreid verslag daarvan, wordt verwezen naar bijlage 3.

Een groot aantal personen spant zich jaarlijks opnieuw weer in om die dag goed te laten verlopen. Dit betreft zowel medewerkers van de partij als externe personen zoals de organist en de fotograaf. Ook de leden van de stembureau, dat jaarlijks van samenstelling wisselt, leveren een belangrijke bijdrage aan het welslagen van de partijdag. Dat laatste geldt zeker ook voor de leden van de regelingscommissie. Deze commissie is elk jaar opnieuw weer uit ongeveer dezelfde groep van personen samengesteld, waaruit blijkt dat de betrokkenheid bij de partij in het algemeen en de partijdag in het bijzonder, erg groot is. Al dit werk gebeurt op de achtergrond, door sommige personen al tientallen jaren lang. Via dit jaarverslag is een woord van hartelijke dank aan al die voor de bezoekers “onzichtbare”, maar voor een goede organisatie ook “onmisbare” SGP-ers op z’n plaats.

Op 24 juni 2006 is een zogenoemde huishoudelijke vergadering gehouden. In deze vergadering is een besluit genomen over een voorstel tot wijziging van de partijstatuten en over een concept van een samenwerkingsregeling. Met beide voorstellen is, enigszins geamendeerd, ingestemd. Voor een uitgebreid verslag van deze huishoudelijke vergadering wordt verwezen naar bijlage 4.
Verder is meer informatie over dit onderwerp vermeld in paragraaf 3.7.1 van dit jaarverslag.

3.2 Plaatselijke en provinciale (kies)verenigingen

3.2.1 Regiobijeenkomsten / vitalisering plaatselijke kiesverenigingen

In de periode oktober 1996 - april 1997 is op initiatief van het Hoofdbestuur een tiental zogenoemde regioavonden gehouden. Na afloop van deze eerste serie regioavonden is besloten een dergelijke cyclus waarbinnen het Hoofdbestuur binnen een bepaalde periode alle regio’s bezoekt, voort te zetten. Met een tweede cyclus is in 1999 begonnen. Aan die tweede cyclus is echter nauwelijks uitvoering gegeven, mede vanwege organisatorische redenen. Het Hoofdbestuur heeft in 2004 besloten de “draad weer op te pakken”.

Het is de bedoeling om in zo'n 2½ jaar tijd in 15 verschillende regio’s een dergelijke bijeenkomst te beleggen. Tijdens die bijeenkomsten zal door het Hoofdbestuur vooral aandacht worden gegeven aan onderwerpen als het hoe en waarom van de partijorganisatie en bevordering van de aantrekkingskracht van ledenvergaderingen. Bij dat laatste gaat het bijvoorbeeld om een juiste balans

tussen bezinning op politieke thema's enerzijds (hoofdzaak) en huishoudelijke zaken anderzijds (bijzaak). En om de zorg voor een afwisselend programma met voldoende tijd voor interactie/discussie. Het betreft tenslotte politieke bijeenkomsten.

De regiobijeenkomsten worden geleid door de algemeen voorzitter van het Hoofdbestuur, de heer W. Kolijn. Daarnaast is het de bedoeling dat een of meerdere andere leden van het Hoofdbestuur aanwezig zijn. Hetzelfde geldt voor de fractieleden van de SGP in de Tweede Kamer en de medewerkers van de verschillende geledingen (Guido de Brès-Stichting, Voorlichting & Vorming en SGP-Jongeren).

Het programma bestaat uit een door de heer Kolijn te houden lezing met als thema *"Hoe houden (en krijgen) wij onze kiesvereniging vitaal?"* Vervolgens wordt aan de hand van een aantal stellingen/vragen plenair of in kleinere groepjes daarover verder gediscussieerd en worden ervaringen uitgewisseld. Het resultaat wordt achteraf neergelegd in een aan de deelnemers toe te zenden document dat dient als handvat om zowel de discussie in de regio voort te zetten als ter evaluatie voor een volgende bijeenkomst om te bezien wat er nu feitelijk mee is gedaan in de tussenliggende periode.

In 2004 zijn de eerste twee van de in totaal vijftien te beleggen regiobijeenkomsten gehouden en (intern) geëvalueerd. Op grond van bedoelde evaluatie is besloten de nieuwe opzet van de bijeenkomsten ongewijzigd voort te zetten. Wel wordt geprobeerd de bijeenkomsten (nog) nadrukkelijker onder de aandacht te brengen van de kiesverenigingen en de leden daarvan. Gebleken is dat uitnodigingen niet altijd (tijdig) op de juiste plaats aankomen. Helaas geeft ook een (te groot) aantal kiesverenigingen zondermeer geen gehoor aan de oproep de regiobijeenkomsten te bezoeken. Verder is inmiddels het aantal bijeenkomsten per vergaderseizoen vermeerderd in het streven ervoor te zorgen dat alle vijftien regio's elke twee à drie jaren kunnen worden bezocht. Belangrijk is ook dat inmiddels is voorzien in een sluitend netwerk van "ondersteuning" voor plaatselijke kiesverenigingen. Daartoe is de kadercursus van de SGP-Jongeren ook opengesteld voor bestuursleden van plaatselijke kiesverenigingen. In die cursus komen hele praktische onderwerpen aan de orde zoals de vraag hoe een ledenvergadering kan worden opgezet, etc. Een andere vorm van ondersteuning is het op verzoek informeren over mogelijke sprekers die over een bepaald onderwerp "een lezing op de plank hebben liggen". Tot slot worden de provinciale verenigingen actief betrokken bij het gestructureerd en frequent onderhouden van contacten met de kiesverenigingen. Zij hebben de taak om enerzijds de kiesverenigingen te enthousiasmeren en anderzijds in een vroegtijdig stadium negatieve ontwikkelingen te signaleren. Door personen vanuit de verschillende provinciale verenigingen gezamenlijk met enige regelmaat te laten overleggen met medewerkers van de partij, wordt uitwisseling van informatie en ideeën bevorderd.

In 2006 is opnieuw een vijftal regiobijeenkomsten gehouden, namelijk in de regio's "Utrecht, Noord-Holland Oost", "Zuid-Holland Noord", "Goeree-Overflakkee, Schouwen-Duiveland, Tholen", "Noord-Holland Noord" en "Zuid-Holland (IJsselmonde, Hoeksche Waard en Voorne-Putten)".

In 2007 zal de cyclus van 15 regiobijeenkomsten worden afgesloten en grondig worden geëvalueerd. Naar het zich laat aanzien zal één van de conclusies zijn dat in ieder geval gewerkt moet gaan worden aan de totstandkoming van een "handboek besturen" als handvat en hulpmiddel ten behoeve van besturen van plaatselijke kiesverenigingen.

3.2.2 Ledenwerving

De op 2 april 2005 gestarte ledenwerfactie is formeel op 7 maart 2006 beëindigd. Dat laat het grote belang van het continue werven van leden echter onverlet, ondanks het feit dat partijvorming principieel geen doel op zichzelf mag zijn, maar een middel is om een doelstelling te verwezenlijken. Het gaat om het belang van een zo'n groot mogelijke en vooral meelevende achterban met een grote betrokkenheid op staatkundig gereformeerde politiek.
Hoewel de SGP niet mag klagen over de inzet van vele leden en de grote betrokkenheid van duizenden jongeren en ouderen zijn er toch toenemende zorgen over de betrokkenheid van de achterban. Naast goed tot zeer goed functionerende kiesverenigingen is er een toenemend aantal dat een kwijnend bestaan leidt. Ook binnen de kring van (potentiële) SGP-ers zien sommigen politiek bedrijven meer als een vrijblijvende hobby in plaats van een bijbelse plicht.

Vitale plaatselijke kiesverenigingen zijn van cruciaal belang voor het goed functioneren van de partij. Zij vormen de basis van de partij en zijn daarmee dus ook van groot belang als het gaat om het vasthouden van de betrokkenheid van de achterban. En kiesverenigingen bestaan uit leden, waarmee duidelijk zal zijn dat ledenwerving dus daarom continue aandacht behoort te krijgen.

Een aantal kiesverenigingen heeft daar (ook) in 2006 daadwerkelijk gestalte aan gegeven. Zonder andere plaatselijke kiesverenigingen tekort te willen doen, mogen dan toch wel met name genoemd worden de kiesverenigingen van Krimpen aan den IJssel met 115 nieuwe leden, Ridderkerk met 88 nieuwe leden en Vriezenveen met 56 nieuwe leden.

In dit verband wordt tot slot ook nog nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het feit dat regelmatig leden verhuizen waarbij geen verhuisbericht wordt doorgegeven en de kiesvereniging in of nabij de nieuwe woonplaats daarover niet wordt geïnformeerd door de kiesvereniging waar die persoon lid was of dat zo'n "ontvangende" kiesvereniging naar aanleiding van zo'n bericht helemaal geen actie onderneemt. Wanneer vanuit het partijbureau dergelijke personen "niet kunnen worden opgespoord", en zij dus bij geen enkele plaatselijke kiesvereniging meer thuishoren, moeten zij als lid uit het bestand worden verwijderd. Het mag natuurlijk niet voorkomen dat de SGP op deze manier leden (letterlijk) uit het oog verliest en dus kwijt raakt. Toch is dat jaarlijks met tientallen leden helaas wél het geval!
Alle besturen van plaatselijke kiesverenigingen worden daarom dringend opgeroepen hun verantwoordelijkheid ook ten aanzien daarvan te verstaan.

3.2.3 Overleg provinciale propagandacoördinatoren

Zoals hiervoor reeds is vermeld, is naar aanleiding van een tweetal in 2004 gehouden regiobijeenkomsten geconcludeerd dat "nazorg" van cruciaal belang is. Dit betreft zowel het bereiken van de (vele) plaatselijke kiesverenigingen die niet naar de regiobijeenkomsten komen als het bieden van praktische ondersteuning aan kiesverenigingen die de vitaliteit willen doen toenemen. Een vorm van "nazorg" is dat wordt voorzien in een sluitend netwerk van "ondersteuning" van plaatselijke kiesverenigingen.

Om bovenbedoelde ondersteuning te bewerkstelligen is binnen elke provinciale vereniging (al dan niet uit het midden van het desbetreffende bestuur) een "coördinator" benoemd. Hij heeft als taak jaarlijks met alle plaatselijke kiesverenigingen een keer contact te hebben over het reilen en zeilen in die kiesvereniging (visitatie) en die ook desgevraagd behulpzaam te zijn bij het proces van vitalisering. Daarnaast moet hij ook verkeerde ontwikkelingen signaleren en zonodig en mogelijk pro-actief de kiesverenigingen enthousiasmeren.
Bedoelde coördinatoren komen gezamenlijk regelmatig bijeen (zo'n 2 keer per jaar) met medewerkers van de partij onder leiding van de algemeen voorzitter (landelijk "vitaliseringsoverleg"). Dit overleg staat in het teken van het uitwisselen van informatie over plaatselijke kiesverenigingen en over nieuwe ideeën (goede praktijken). Dit biedt tevens de gelegenheid om als landelijke SGP informatie door te geven aan en te ontvangen van deze coördinatoren zodat een beter zicht ontstaat op kwijnende plaatselijke kiesverenigingen en in een vroegtijdiger stadium, desnoods vanuit of in overleg met het Hoofdbestuur, kan worden "geïntervenieerd". Door regelmatig samen te komen in een landelijk "vitaliseringsoverleg" wordt bovendien voorkomen dat de coördinatoren een te vrijblijvende taakopvatting (gaan) huldigen.
Het bovenstaande kan worden gezien als een voortgaan op de weg zoals die bij brief d.d. 5 april 2002 door het Hoofdbestuur aan de besturen van de provinciale verenigingen al is voorgehouden. Daarin is onder meer vermeld: "Omdat provinciale verenigingen goed op de hoogte zijn van de plaatselijke situatie, wil het hoofdbestuur er bij de besturen daarvan op aandringen, attent te willen zijn op sluimerende kiesverenigingen en zo mogelijk door begeleiding een bijdrage te leveren ter voorkoming van opheffing. Daarnaast zou het hoofdbestuur graag in een vroeg stadium een signaal ontvangen, wanneer een opheffing dreigt." Door bovenbedoelde structuur krijgt het in laatstbedoelde brief nog min of meer vrijblijvende verzoek een meer "regisserend" karakter.
Het bovenbedoelde overleg wordt daarnaast ook gebruikt voor uitwisseling van informatie met betrekking tot de door de besturen van de provinciale verenigingen te voeren campagnes in het kader van de verkiezing van de leden van provinciale staten. Verder hebben bedoelde coördinatoren een belangrijke rol vervuld bij de vereiste afstemming in het kader van het plakken van verkiezingsaffiches voor de in 2006 gehouden Tweede Kamerverkiezingen.

In 2006 is 2 keer overleg gevoerd met de provinciale propagandacoördinatoren.

3.3 Statuten

Een niet gering aantal kiesverenigingen heeft nog steeds geen statuten. Een aantal kiesverenigingen is daar in het achterliggende jaar echter wel mee bezig geweest.
Van een tweetal kiesverenigingen is het concept van de statuten of van een beoogde wijziging daarvan, van commentaar voorzien en vervolgens ook goedgekeurd.

Bij brief d.d. 29 november 2006, kenmerk 061129.251, is de besturen van de plaatselijke kiesverenigingen toegezonden een gewijzigd model van de statuten van de plaatselijke kiesverenigingen. Dit model is gewijzigd in verband met de wijziging van de partijstatuten waartoe is besloten door de op 24 juni 2006 gehouden algemene vergadering. Verder is bij die gelegenheid de kiesverenigingen toegezonden een "model-verklaring onderschrijven grondslag en doelstelling van de partij".

3.4 *De Banier*

De Banier biedt elke veertien dagen, behoudens in recesperiodes, de gelegenheid om kennis te nemen van het werk van de SGP en betrokkenheid bij de partij te tonen door van dichtbij te volgen van wat er in en om de partij en in de samenleving speelt.

In het afgelopen jaar is *De Banier* 23 keer verschenen waaronder 5 keer in een oplage voor alle leden en donateurs van de partij. Eén daarvan was het speciale nummer ter gelegenheid van de op 22 november 2006 gehouden Tweede Kamerverkiezingen. Ook aan de op 7 maart 2006 gehouden raadsverkiezingen is door middel van een reeks interviews nadrukkelijk aandacht gegeven.

Het aantal betalende abonnees per 31 december 2006 op *De Banier* is 6.451 (in 2004: 6.159).
De heer R. Stark te Zwartebroek spreekt *De Banier* in op cassettebandjes ten behoeve van blinden en slechtzienden. Hij heeft ervaring met dit werk opgedaan bij de Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden (CBB). *De Banier* in gesproken versie komt in de week na het verschijnen van de “papieren” versie uit. Een achttal personen maakt van deze mogelijkheid gebruik. Het Hoofdbestuur is de heer Stark zeer erkentelijk voor de ook in het achterliggende jaar weer verrichte werkzaamheden.

De redactie van *De Banier* bestaat uit de heren:
- W. Kolijn (hoofdredacteur)
- mr. V.A. Smit (eindredacteur)
- drs. M. de Bruyne
- ds. A. van Heteren
- drs. G. van Veldhuizen
- ir. B.J. van der Vlies

De redactie heeft in 2006 één keer vergaderd.

3.5 Verkiezingen

3.5.1 Gemeenteraden (na herindeling)

Op 7 maart 2006 zijn er raadsverkiezingen gehouden. In 74 gemeenten heeft de SGP met een zelfstandige lijst aan die verkiezingen deel genomen, terwijl in 41 gevallen sprake was van een verticaal met de ChristenUnie verbonden kandidatenlijst. In één geval was sprake van een verticaal verbonden lijst met een Hervormde KiesVereniging (HKV).

Alle kiesverenigingen die aan de raadsverkiezingen wensten deel te nemen - al dan niet in de vorm van een verticaal met de ChristenUnie verbonden kandidatenlijst - hebben een machtiging moeten vragen aan het Hoofdbestuur om de naam "Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)" boven de kandidatenlijst te kunnen plaatsen. Dat betrof dus in totaal 116 door het Hoofdbestuur afgegeven machtigingen. In het geval sprake was van een verticaal met een andere partij verbonden lijst, was daarop de toen geldende samenwerkingsregeling van toepassing.

Een analyse van de resultaten van de op 7 maart 2006 gehouden raadsverkiezingen is te vinden in *De Banier* van 24 maart 2006 (85^{e} jaargang, nr. 6, pag. 10-11). Uit die analyse blijkt dat de SGP in totaal 7 raadszetels heeft verloren en de combinatie ChristenUnie/SGP 3 zetels heeft gewonnen.

Ook in Zicht van maart 2006 (32e jaargang, nr. 1, pag. 13-15) is een analyse opgenomen van de gemeenteraadsverkiezingen.

In een aantal gemeenten is in de loop van 2006 een verkiezing geweest van de leden van de gemeenteraad in verband met een gemeentelijke herindeling. Dat heeft geleid tot de benoeming van een SGP-wethouder in de gemeente Binnenmaas. Deze verkiezingen hebben voor het partijbureau weinig werkzaamheden met zich meegebracht.

3.5.2 Tweede Kamer

Door de op 25 maart 2006 gehouden algemene vergadering is de heer ir. B.J. van der Vlies op voordracht van het Hoofdbestuur opnieuw aangewezen tot lijsttrekker voor de op - wat toen nog werd gedacht - woensdag 16 mei 2007 te houden Tweede Kamerverkiezingen.

Door de val van het kabinet Balkenende II zijn de verkiezingen vervroegd gehouden op 22 november 2006. Dit heeft een grote inspanning gevergd van daarbij betrokken SGP-politici en medewerkers. Zo moest in de zomervakantie van 2006 hard worden doorgewerkt om het verkiezingsprogramma op tijd klaar te hebben. Ook het opstellen van de kandidatenlijst moest aanmerkelijk worden versneld. Vervolgens is een campagneleider benoemd - de heer drs. G. van Veldhuizen - die een campagneplan heeft opgesteld en samen met anderen heeft uitgevoerd. Mede gelet op de beperkte campagnetijd is een aantal regionale verkiezingsbijeenkomsten gehouden. Deze bijeenkomsten zijn massaal bezocht, zodanig dat in enkele regio's een aantal bezoekers helaas niet meer kon worden toegelaten. De belangstelling voor de op vrijdag 3 november 2006 gehouden startbijeenkomst en de op dinsdag 21 november 2006 gehouden bezinningsbijeenkomsten was minder groot. Aan de werkbezoeken en "campagnemiddagen" (voorafgaand aan de regionale verkiezingsbijeenkomsten) worden goede herinneringen bewaard, terwijl ook de Open Dag in de Tweede Kamer weer een groot succes was. In het kader van de verkiezingen is de website van de SGP geheel vernieuwd. Ook zijn veel "verkiezingspagina's" in *De Banier* verschenen, uitmondend in het speciale verkiezingsnummer van 17 november 2006 (85e jaargang, nr. 21) dat aan alle leden en donateurs van de SGP is toegezonden. Ook de SGP-Jongeren hebben een bijdrage geleverd, bijvoorbeeld door verkiezingsartikelen in *In Contact* en het organiseren van een jongerenbijeenkomst over de positie van Nederland in de wereld. Tot slot mogen de vele vrijwilligers, zowel ten behoeve van het partijbureau als die in plaatselijke kiesverenigingen, niet onvermeld blijven. Zeer velen hebben affiches geplakt, gefolderd of een verkiezingsmarkt e.d. georganiseerd. Een deel van de plaatselijke kiesverenigingen lijkt de campagne echter teveel aan zich te hebben laten voorbijgaan. Een beeld dat gelijksoortige indrukken vanuit de regiobijeenkomsten (zie paragraaf 3.2.1) lijkt te bevestigen en reden genoeg is om de vitalisering van plaatselijke kiesverenigingen met kracht voort te zetten.
De verkiezingscampagne wordt thans grondig geëvalueerd. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de campagne, maar ook naar de kandidaatstelling en de structuur van de permanente campagnecommissie met in verkiezingstijd in te stellen subcommissies (zie ook paragraaf 3.6.1). Daarnaast wordt ook de huidige mediarichtlijn geëvalueerd.

Met dankbaarheid mag worden geconstateerd dat de SGP haar twee zetels in de Tweede Kamer ruimschoots mocht behouden en sprake was van stemmenwinst. Een analyse van de resultaten van de op 22 november 2006 gehouden Tweede Kamerverkiezingen is te vinden in *De Banier* van 1 december 2006 (85e jaargang, nr. 22, pag. 8-9) en in *Zicht* van december 2006 (32e jaargang, nr. 4, pag. 10-14).

3.5.3 Provinciale Staten

Overeenkomstig de werkwijze bij gemeenteraadsverkiezingen zijn de besturen van de provinciale verenigingen verantwoordelijk voor de kandidaatstelling en de campagne ten aanzien van de verkiezingen van Provinciale Staten. Deze verkiezingen worden gehouden D.V. op woensdag 7 maart 2007. Het belang van deze verkiezingen moet niet worden onderschat. Immers, de leden van Provinciale Staten kiezen op hun beurt de leden van de Eerste Kamer. In dat licht is het van belang te onderkennen dat de vermindering van het totaal aantal statenzetels - waardoor ook het aantal zetels voor de SGP afneemt - zal doorwerken in de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer. Om die reden is het van groot belang dat een ieder zijn verantwoordelijkheid verstaat en dus niet uit desinteresse of gemakzucht zijn of haar stem verloren laat gaan.

Alle provinciale verenigingen die aan de statenverkiezingen wensten deel te nemen - al dan niet in de vorm van een verticaal met de ChristenUnie verbonden kandidatenlijst - hebben een machtiging moeten vragen aan het Hoofdbestuur om de naam "Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)" boven de kandidatenlijst te kunnen plaatsen. Dat betrof in totaal 9 door het Hoofdbestuur afgegeven machtigingen. In de provincies Drenthe, Flevoland, Overijssel, Gelderland, Utrecht, Zuid-Holland en Zeeland neemt de SGP zelfstandig deel aan de verkiezingen. In de provincies Noord-Holland en Noord-Brabant is sprake van een verticaal met de ChristenUnie verbonden lijst. In de provincie Friesland heeft de ChristenUnie de samenwerking helaas verbroken. In de provincie Groningen maakt een SGP-er deel uit van de steunfractie van de ChristenUnie.

3.5.4 Eerste Kamer

De leden van Provinciale Staten kiezen D.V. op dinsdag 29 mei 2007 de leden van de Eerste Kamer. De kandidatenlijst voor de Eerste Kamerverkiezingen is begin 2007 in concept door het Hoofdbestuur vastgesteld. Over dit concept moet nog overleg worden gevoerd met de nieuw gekozen SGP-ers in Provinciale Staten en de thans zittende Eerste Kamerleden. Daarna wordt de lijst door het Hoofdbestuur definitief vastgesteld. De kandidaatstelling D.V. op 24 april 2007 vindt plaats door de leden van provinciale staten.

3.6 In- en extern overleg

3.6.1 Permanente campagnecommissie

De permanente campagnecommissie, waarvan de algemeen secretaris voorzitter is, heeft in verkiezingstijd als belangrijkste taken om te zorgen voor een goede bemensing van de drie in die tijd in te stellen (sub)commissies, te weten de “programmacommissie”, de “strategiecommissie” en de “commissie faciliteiten”, zodat de taken adequaat kunnen worden uitgevoerd en te zorgen voor de algehele coördinatie van de verkiezingscampagne. De voorzitters van de commissies fungeren in campagnetijd als dagelijks bestuur van de campagnecommissie zodat slagvaardig kan worden opgetreden. De drie (sub)commissies hebben elk een eigen helder afgebakende taak.
Zo heeft de programmacommissie als taak om te zorgen voor een goed verkiezingsprogramma. Bij het schrijven wordt zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van ideeën uit de achterban. Dit kan bijvoorbeeld door deskundigen te laten reageren op conceptteksten. De voorzitter van de programmacommissie kan een interne of externe deskundige zijn. Deze voorzitter wordt benoemd door het Hoofdbestuur, op voordracht van de campagnecommissie. De programmacommissie wordt 1½ jaar voor de verkiezingen ingesteld.
De strategiecommissie heeft als taak om een strategisch plan te ontwikkelen met daarin omschreven welke doelgroepen met welke boodschappen op welke wijze geconfronteerd worden en heeft als taak om aan de hand van dit plan activiteiten uit te voeren, zoals het schrijven van sprekersnotities over lastige onderwerpen, etc. De algemeen voorzitter van de partij is voorzitter van de strategiecommissie.
De commissie faciliteiten organiseert alle activiteiten waartoe de strategiecommissie dan wel de campagnecommissie besluit, zoals de organisatie van bijeenkomsten en werkbezoeken en de verspreiding van programma's, flyers, folders, verkiezingskranten, etc. Deze commissie heeft dus een puur uitvoerende taak. Het hoofd partijbureau is voorzitter van de commissie faciliteiten.
De strategie- en faciliteitencommissie worden 1 jaar voor de verkiezingen ingesteld. Bij tussentijdse verkiezingen worden de drie hierboven vermelde (sub)commissies uiterlijk één week na de val van het kabinet ingesteld.

Ruim vóór de verkiezingen wordt iemand (één formatieplaats) tijdelijk vrijgesteld dan wel iemand van buiten aangezocht om goed in te kunnen spelen op de grote hoeveelheid extra werk die er nu eenmaal is in campagnetijd. Dit geldt zeker als er zowel gemeenteraads- of Provinciale Staten- als Tweede Kamerverkiezingen zijn in één jaar. Deze persoon zal met name bezig zijn met de commissie faciliteiten. De campagneleider zit in alle commissies, is geen voorzitter van één van de commissies en kan zowel intern als extern geworven worden.

De permanente campagnecommissie bestaat thans uit de volgende personen:
- J.P. van der Bas
- drs. J.A. Schippers
- J.W. van Toor
- drs. M. de Bruyne

- J.D. Heijkamp
- mw. J. de Jong (secretaresse)
- W. Kolijn
- mr. V.A. Smit (voorzitter)
- drs. G. van Veldhuizen
- ir. B.J. van der Vlies (in verkiezingstijd en naar behoefte)

In verkiezingstijd wordt aan de permanente campagnecommissie de voor die verkiezingen benoemde campagneleider tijdelijk toegevoegd.

De permanente campagnecommissie heeft in 2006 zes keer vergaderd. Aan de orde zijn geweest onderwerpen als de gemeenteraadsverkiezingen, de representatie van de SGP bij beurzen en natuurlijk de campagne voor de op 22 november 2006 gehouden Tweede Kamerverkiezingen.

De op zaterdag 11 november 2006 gehouden Open Dag van de SGP-fractie in de Tweede Kamer bleek opnieuw zeer te worden gewaardeerd.

Op voordracht van de permanente campagnecommissie is eind 2005 de programmacommissie ingesteld. Deze inmiddels na de Tweede Kamerverkiezingen ook weer opgeheven commissie bestond uit drs. P.A. Zevenbergen (voorzitter), drs. J.W. van Berkum (secretaris), W. Kolijn, ir. B.J. van der Vlies, mr. C.G. van der Staaij, drs. M. de Bruyne, mw. drs. R. Biemond / J.W. van Toor, drs. G. van Veldhuizen, W. Büdgen, dr. E. Dijkgraaf, H.A. Lambooij, T. van Oostenbrugge, mr. A. Weggeman en J. van de Lagemaat.
De fractiemedewerkers treden op als adviseur met betrekking tot de “eigen” beleidsterreinen.
In verband met de uitspraak van de Haagse rechtbank op grond waarvan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de SGP de subsidie voor politieke partijen voor 2006 heeft geweigerd, is geen (bovenformatieve) campagneleider aangesteld. Wel is de heer drs. G. van Veldhuizen als campagneleider benoemd, doch zonder in vervanging te voorzien van zijn reguliere taken. Die zijn zo veel mogelijk behartigd door personen vanuit de SGP-jongerenorganisatie.

In 2006 zijn de inmiddels ook weer ontbonden strategiecommissie en de commissie faciliteiten ingesteld. De strategiecommissie bestond uit W. Kolijn (voorzitter), mr. V.A. Smit (secretaris), ir. B.J. van der Vlies, drs. M. de Bruyne, J.W. van Toor en drs. G. van Veldhuizen.

De heren J.P. van der Bas (voorzitter), drs. G. van Veldhuizen (secretaris) en drs. M. de Bruyne vormden de commissie faciliteiten.

In de evaluatie van de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen zal ook bovenvermelde commissiestructuur nadrukkelijk een plaats krijgen.

3.6.2 Breed Bestuurlijk Overleg (BBO)

Al weer enkele jaren geleden is het zogenoemde Breed Bestuurlijk Overleg (BBO) ingesteld. Het uitgangspunt van dit overleg is destijds als volgt onder woorden gebracht: 'Het geheel is meer dan de som der delen'. Daarmee wordt bedoeld dat, zoveel als mogelijk is, alle binnen onze partij opererende geledingen hun beleid én hun activiteiten op elkaar moeten afstemmen en alle mogelijkheden moeten benutten om van elkaars diensten, mogelijkheden en middelen gebruik te maken. Geconstateerd werd dat passief besturen niet meer voldoet en dat daarom beleidsplanmatig werken gewenst is. Inmiddels is gebleken dat het BBO evenals de hierna genoemde Commissie Interne Organisatie (CIO) niet helemaal aan de verwachtingen voldoet. Om die reden heeft een herbezinning plaatsgevonden op de rol en de positie van het BBO en de CIO in relatie tot het geheel van de interne organisatie. Deze herbezinning heeft geleid tot de in paragraaf 2.3 vermelde veranderingen in de interne organisatie. Het BBO is dus inmiddels opgeheven.

3.6.3 Commissie Interne Organisatie (CIO)

Zoals de inhoudelijke afstemming van activiteiten binnen de verschillende geledingen, zoals hierboven vermeld, plaats vindt binnen het BBO, is het beheer van het voormalige ds. G.H. Kerstenhuis en de zorg voor alle faciliteiten ten behoeve van de werknemers opgedragen aan de Commissie Interne Organisatie (CIO). In deze commissie participeren alle geledingen. De hierboven reeds vermelde herbezinning op de rol en de positie van het BBO en de CIO in relatie tot het geheel van de interne organisatie heeft geleid tot het opheffen van ook de CIO.

3.6.4 Commissie Aanpassing Toelichting Gemeenteprogram

Deze commissie heeft een permanent karakter en heeft als opdracht het Hoofdbestuur minimaal eenmaal per vier jaar, bij voorkeur in het jaar voorafgaande aan de gemeenteraadsverkiezingen, te adviseren inzake noodzakelijke aanpassingen c.q. wijzigingen in het Gemeenteprogram.

De commissie bestaat thans uit de volgende personen:

- drs. P.A. Zevenbergen (voorzitter), Hoofdbestuurslid, voormalig wethouder;
- J.W. van Toor (secretaris), voorlichtingsfunctionaris;
- M. Bogerd, gemeentesecretaris Urk, statenlid Flevoland;
- T. van Oostenbrugge, griffier Schouwen-Duiveland, statenlid Zeeland;
- mr. V.A. Smit, algemeen secretaris, raadslid Ridderkerk;
- F.J. Tollenaar (voormalig wethouder);
- drs. W. Verweij, fractiemedewerker Binnenlandse Zaken;
- mr. A. Weggeman, jurist Raad van State en raadslid Capelle aan den IJssel;
- drs. S. Stoop, burgemeester Dirksland en statenlid Zuid-Holland;
- drs. D. van Meeuwen, raadslid Sliedrecht en wnd. voorzitter regioraad Drechtsteden;
- drs. J.A. Schippers, directeur Guido de Brès Stichting, lid deelgemeenteraad, voormalig medewerker Eurofractie ChristenUnie-SGP.

In de periode 2004-2006 heeft de commissie de desbetreffende in 2000 vastgestelde toelichting geactualiseerd. De tekst van het gemeenteprogram en de toelichting daarop is te raadplegen via de website van de SGP (en daarvan te downloaden).
Door de commissie is tijdens de actualisering geconstateerd dat de tekst van sommige artikelen van het Gemeenteprogram niet juist meer zijn in verband met gewijzigde wet- en regelgeving of anderszins niet meer aansluiten bij de heden ten dage gebruikelijke indeling naar beleidsterrein in de lokale politiek. Dit maakte het soms erg lastig om de toelichting en de tekst van de artikelen op elkaar te laten aansluiten of om een bepaald deel van de toelichting bij een artikel onder te brengen. Door de commissie is daarom de suggestie gedaan om het Gemeenteprogram in zijn geheel te (laten) herzien.
Door het Hoofdbestuur is besloten om bedoelde herziening doen plaatsvinden. De commissie heeft van het Hoofdbestuur het mandaat gekregen om bij de uitvoering van een en ander maximaal gebruik te maken van binnen de partij beschikbare expertise op de verschillende beleidsvelden, met name als het gaat om het opstellen van conceptteksten. Door deze werkwijze kunnen bovenvermelde lokale (ex-)politici zich vooral richten op de voor de SGP principiële en lokaal-politieke inbreng, terwijl de specifieke materiedeskundigheid door andere SGP-ers wordt ingebracht. Uiteraard is de commissie uiteindelijk wel voor het geheel verantwoordelijk jegens het Hoofdbestuur.

3.6.5 Burgemeesters

In het verleden vond regelmatig overleg plaats tussen (een deel van) het Hoofdbestuur van de SGP en de burgemeesters die lid waren van de SGP. Op enig moment is daarvoor in de plaats gekomen de jaarlijks door de gezamenlijke geledingen georganiseerde conferentie voor een zeer brede doelgroep. Het gevolg daarvan is geweest dat het waardevolle contact met de burgemeesters verloren is gegaan. Het Hoofdbestuur en de burgemeesters betreuren dat. Om die reden heeft het Hoofdbestuur weer een gestructureerd overleg met de burgemeesters geïnitieerd, dat jaarlijks zal plaatsvinden (in beginsel in de maand maart) en is verbreed tot een overleg waarbij ook de (euro-)-parlementariërs aanwezig zullen zijn. Wegens teveel afmeldingen kon het op 10 maart 2006 geplande overleg helaas niet doorgaan.

In dit verband mag niet onvermeld blijven dat de heer A. Noordergraaf in september 2006 is geïnstalleerd als burgemeester van de gemeente Soest. Hij was daarvoor burgemeester van de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Verder kwam een eind aan het waarnemerschap van de heer ir. F.C. Moree als burgemeester van Culemborg. De heer ing. E. Klein is van 15 mei tot 15 december 2006 waarnemend burgemeester geweest van de gemeente Lingewaal.

3.6.6 Overleg met bestuur ChristenUnie

Er is twee keer overleg gevoerd met het bestuur van de ChristenUnie. In deze besprekingen is onder meer aan de orde geweest de verticale lijstverbindingen in het kader van de in 2006 te houden gemeenteraadsverkiezingen en de horizontale lijstverbinding voor de op 22 november 2006 gehouden Tweede Kamerverkiezingen.

In dit verband zij voorts nog vermeld dat een afgevaardigde van het Hoofdbestuur zo mogelijk de algemene vergaderingen (Uniecongres) van de ChristenUnie bijwoont om mede daardoor blijk te geven van wederzijds meeleven.

3.6.7 Voorzittersoverleg politieke partijen

Namens de SGP neemt de algemeen voorzitter, de heer W. Kolijn, deel aan het periodiek overleg tussen de voorzitters van politieke partijen. Dit overleg vond in 2006, in aanwezigheid van minister Remkes, slechts eenmaal plaats. Het belangrijkste gespreksonderwerp was de Wet subsidiering politieke partijen.

3.7 Ad hoc commissies

3.7.1 Brochure over regeerambt en vrouw

Een commissie bestaande uit een viertal predikanten en een lid van het Hoofdbestuur heeft zich in de afgelopen jaren intensief beziggehouden met de redactie van een brochure waarin het standpunt van de SGP inzake de vrouw in de politiek nogmaals op heldere wijze voor het voetlicht wordt gebracht. Met name ook voor onze jongeren is het nodig de argumenten die hebben geleid tot het standpunt van de SGP in de jaren negentig toe te lichten.
Een concept van de brochure is in 2005 mede gelet op het draagvlak voorgelegd aan een twaalftal predikanten/ambtsdragers vanuit de kerken waaraan de SGP zich verwant weet. Tegelijk moest worden geconstateerd dat de hierboven vermelde oorspronkelijke doelstelling van de brochure niet meer toereikend was gelet op de uitspraak van de Haagse rechtbank dat de subsidie voor de SGP moet worden beëindigd nu de Staat met het oog op het VN-Vrouwenverdag onrechtmatig zou handelen jegens de Stichting Proefprocessenfonds Clara Wichmann e.a. door een partij te subsidiëren waarvan vrouwen niet op gelijke voet met mannen lid kunnen worden.
Dit overleg heeft ertoe geleid dat de eindredactie van een herziene brochure in de hand van één persoon is gelegd, die zich daarbij uiteraard mocht laten assisteren door anderen. Op grond van de brochure zijn door het Hoofdbestuur conclusies getrokken ten aanzien van de partijorganisatie. Een juridische verkenning van deze problematiek in relatie tot de huidige statuten van de SGP is verricht door de "Begeleidingscommissie mr.drs. S.O. Voogt".

Het concept van de herziene brochure en de door het Hoofdbestuur daaraan verbonden conclusies ten aanzien van de partijorganisatie zijn onderwerp van gesprek geweest in een intensief traject van overleg waarbij zijn betrokken de partijgeledingen, (euro-)parlementariërs, gedeputeerde, burgemeesters, wethouders, de hierboven reeds bedoelde predikanten/ambtsdragers, directeuren van reformatorische scholen voor voortgezet onderwijs, kerkelijke vrouwenbonden, etc.
Daarnaast zijn de leden van de Raad van Advies - die ook aanwezig waren bij het overleg met bovenvermelde participanten - een tweetal keren hierover geraadpleegd.

Het resultaat van het voorgaande is de brochure "Man en vrouw schiep Hij hen. Politieke participatie in bijbels perspectief". De brochure bevat naast een uitvoerige en gedegen theologische verkenning van de onderhavige problematiek een voorstel tot wijziging van de partijstatuten en een voorstel van een samenwerkingsregeling. De kern van het voorstel tot wijziging van de partijstatuten is dat de (afwijzende) opvattingen over het passief kiesrecht voor vrouwen zoals neergelegd in het Program van Beginselen ongewijzigd zijn gehandhaafd én dat het lidmaatschap van de partij voor mannen en vrouwen open moet staan nu de interne partijorganisatie niet het publieke, maar het private domein betreft. Het voorstel van een samenwerkingsregeling voorziet erin dat de materiële besluitvorming over verticale lijstverbindingen feitelijk wordt gemandateerd aan de gemeentelijke kiesverenigingen.

Bovenbedoelde voorstellen zijn op 20 april 2006 door het Hoofdbestuur gepresenteerd aan afgevaardigden van plaatselijke kiesverenigingen. Bij brief d.d. 20 april 2006, kenmerk 060420.153, is de plaatselijke kiesverenigingen aangeboden ook ter plaatse een toelichting te willen geven op de

onderhavige voorstellen. Van die mogelijkheid is helaas slechts door een tiental kiesverenigingen gebruik gemaakt.

Op 24 juni 2006 heeft besluitvorming plaatsgevonden in een algemene vergadering, een zogenoemde huishoudelijke vergadering, gehouden te Gouda. Het voorstel tot wijziging van de partijstatuten is enigszins geamendeerd aanvaard door 350 van de 517 afgevaardigden, ofwel 73,07%. Het voorstel van een samenwerkingsregeling is met overgrote meerderheid van stemmen aanvaard.

Bij brief d.d. 29 november 2006, kenmerk 061129.251, is de plaatselijke kiesverenigingen toegezonden een overeenkomstig de partijstatuten gewijzigd model van de statuten voor een plaatselijke kiesvereniging. Tevens is daarbij toegezonden de toegezegde "model-verklaring onderschrijven grondslag en doelstelling van de partij". Ook bij die gelegenheid heeft het Hoofdbestuur toegezegd graag weer bereid te zijn ter plaatse een toelichting te komen geven.

Zoals ten tijde van de behandeling van de voorstellen door het Hoofdbestuur is toegezegd, is van de brochure "Man en vrouw schiep Hij hen. Politieke participatie in bijbels perspectief" een publieksversie gemaakt. Deze publieksversie heeft de titel "Van de partij" gekregen.

3.7.2 Begeleidingscommissie mr.drs. S.O. Voogt

Zoals bekend is, heeft de Stichting Proefprocessenfonds Clara Wichmann en een aantal andere organisaties (hierna: het CWI) in 2003 de SGP en de Staat der Nederlanden gedagvaard in verband met het feit dat vrouwen destijds alleen buitengewoon lid van de SGP konden zijn.
Een bijzondere dag voor de SGP was 7 september 2005. Op die dag is vonnis gewezen in het geding van het CWI tegen enerzijds de SGP en anderzijds de Staat. Voorzover het om de SGP zelf ging zijn eiseressen niet-ontvankelijk verklaard. Echter, de vordering tegen de Staat is wel toegewezen in die zin dat voor recht is verklaard dat de Staat handelt in strijd met het VN-Vrouwenverdrag op grond waarvan de Staat is bevolen geen subsidie op grond van de Wet subsidiering politieke partijen meer toe te kennen aan de SGP. Omdat het vonnis “uitvoerbaar bij voorraad” is verklaard, heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de voor 2006 aangevraagde subsidie geweigerd. Zowel het CWI als de Staat zijn tegen het desbetreffende vonnis in hoger beroep gegaan. De SGP heeft zich als belanghebbende partij gevoegd in het door de Staat ingestelde hoger beroep. Verder heeft de SGP beroep ingesteld tegen de beschikking waarbij de minister van BZK weigert de SGP voor het jaar 2006 subsidie te verlenen.

De stand van zaken is thans als volgt.

- **Stichting Proefprocessenfonds CWI e.a. contra de SGP**

Het CWI heeft in eerste aanleg gevorderd voor recht te verklaren dat de SGP in strijd handelt met internationale verdragen en nationale wet- en regelgeving en daarom onrechtmatig handelt jegens het CWI door vrouwen niet op gelijke wijze te behandelen als mannen. De rechter zou de SGP hebben moeten veroordelen tot - kort gezegd - wijziging van de statuten en eventueel overige partijinterne regelingen zodanig dat bedoeld onderscheid niet meer wordt gemaakt en zou tevens het besluit uit de negentiger jaren tot introductie van het buitengewoon lidmaatschap nietig hebben moeten verklaren. Het CWI is in deze procedure op 7 september 2005 niet-ontvankelijk verklaard door de Rechtbank te Den Haag en is van dit vonnis in hoger beroep gegaan bij het Gerechtshof (ook te Den Haag). Het CWI heeft tot en met augustus 2007 de gelegenheid gekregen hun grieven tegen dit vonnis te formuleren.

- **Stichting Proefprocessenfonds CWI e.a. contra de Staat**

Het CWI heeft in eerste aanleg gevorderd voor recht te verklaren dat de Staat in strijd handelt met internationale verdragen en nationale wet- en regelgeving door de situatie te laten voortbestaan dat de SGP vrouwen niet op gelijke wijze behandeld als mannen. Daarmee zou de Staat onrechtmatig handelen jegens het CWI. De rechter zou de Staat moeten veroordelen tot het nemen van maatregelen om aan die onrechtmatige situatie een eind te maken.
Dit beroep van het CWI (tegen de Staat en dus niet rechtstreeks tegen de SGP) is op 7 september 2005 gegrond verklaard door de Rechtbank te Den Haag. De Staat handelt volgens de Rechtbank in strijd met het VN-Vrouwenverdrag. Om die reden heeft de Rechtbank de Staat bevolen om per eerstvolgende subsidiebeslissing (dat is: per 1 januari 2006) de rijkssubsidie niet meer aan de SGP toe te kennen. En zoals hierboven al is vermeld, is dat ook daadwerkelijk gebeurd.

De Staat is van dit vonnis in hoger beroep gegaan bij het Gerechtshof (te Den Haag). De SGP heeft zich als tussenkomende partij in dit hoger beroep gevoegd. Dat is door het Gerechtshof inmiddels ook bij arrest van 16 februari 2006 toegestaan. Zowel de Staat als de SGP hebben hun grieven tegen het vonnis van de Rechtbank geformuleerd en aan het Gerechtshof doen toekomen. Het CWI heeft daar inmiddels op gereageerd. Het is nu wachten op een zitting van het Gerechtshof en op het arrest in hoger beroep. De niet in het gelijk gestelde partij kan daarna desgewenst nog cassatie instellen bij de Hoge Raad.

- **De SGP contra de Staat**

De SGP heeft tegen de beschikking waarbij de Staat (het ministerie van BZK) de subsidie voor het jaar 2006 heeft geweigerd, beroep ingesteld bij de sector bestuursrecht van de Rechtbank te Den Haag. Het verzoek van het CWI om als derde belanghebbende in deze procedure te worden aangemerkt, is door de bestuursrechter bij brief d.d. 10 augustus 2006 afgewezen. Het CWI is in deze procedure van de SGP contra de Staat dus geen partij geweest.
In de uitspraak van 30 november 2006 heeft de sector bestuursrecht van de Rechtbank te Den Haag het beroep ongegrond verklaard omdat de Staat - gegeven het uitvoerbaar bij voorraad verklaarde dictum in het vonnis van 7 september 2005 - geen andere keus is gelaten dan de subsidieaanvraag te weigeren. Tegen deze uitspraak is door de SGP hoger beroep ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De SGP heeft voor 1 november 2006 uiteraard een subsidieverzoek ingediend bij de minister van BZK voor het jaar 2007. De minister heeft ook op dat verzoek negatief beschikt. Tegen die beschikking zal bezwaar worden gemaakt.

In bovenbedoelde procedures laat de SGP zich bijstaan door mr.drs. S.O. Voogt (Moree & Gelderblom advocaten te Rotterdam). Mede gelet op de grote belangen die voor de SGP in het geding zijn, wordt de heer Voogt begeleid door een commissie bestaande uit de heren W. Kolijn (voorzitter), mr.dr. J.T. van den Berg, mr. P.J. den Boef, dr.ir. A.G. Bregman, mr. M.J.W. Hoek, mr. G. Holdijk, mr. C.G. van der Staaij, mr. A. Weggeman en mr. V.A. Smit (secretaris).
Omdat het maken van keuzes en het opstellen van gedingstukken in bovenbedoelde procedures vanaf de zomer van 2006 min of meer zijn afgerond, zijn de activiteiten van deze commissie vanaf die tijd ook zeer beperkt geweest.

4. Guido de Brès Stichting

4.1 Inleiding

De Guido de Brès-Stichting, het studiecentrum van de SGP, is de wetenschappelijke 'denktank' voor de Staatkundig Gereformeerde Partij. Zij onderzoekt zelfstandig politieke en maatschappelijke vraagstukken ten dienste van de SGP om zo kennis en inzicht te genereren met het oog op de voortdurende ontwikkeling van een staatkundig-gereformeerde visie op alle relevante beleidsterreinen. De resultaten van het onderzoek communiceert zij met politici, leden, achterban en extern publiek. Bezinning op actuele ontwikkelingen en reflectie ten aanzien van maatschappelijke en politieke veranderingen verdienen voortdurende aandacht. Kritische toetsing aan de Bijbel en aan de staatkundig-gereformeerde beginselen is nodig, om te vermijden dat de partij zich laat meevoeren door de waan van de dag enerzijds, of vastroest en verstart anderzijds. De stichting stimuleert daarom bezinning, debat en opinievorming in de volle breedte van het kiezerspotentieel van de SGP en wil meer mensen op haar activiteiten attenderen. Het achterliggende doel is dat de Guido de Brès-Stichting op deze manier een bijdrage levert aan het streven van de partij om meer mensen te brengen tot erkenning van het gezag van Gods Woord in politiek en samenleving.

Voor u ligt het jaarverslag 2006 van het studiecentrum. In dit jaarverslag wordt teruggeblikt op de werkzaamheden die het afgelopen jaar door het studiecentrum zijn verricht. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de samenstelling van het bestuur en personeel (4.2), verschenen en in voorbereiding zijnde publicaties (4.3), georganiseerde conferenties (4.4), communicatie (4.5), interne activiteiten (4.6), studieblad *Zicht* (4.7), een statistisch overzicht (4.8) en enkele opmerkingen ter afsluiting (4.9).

4.2 Bestuur en personeel

In het verslagjaar 2006 telde het bestuur van het studiecentrum tot 1 september negen leden. Daarna was er één vacature. De samenstelling van het bestuur luidde per 1 januari 2006 als volgt (tussen haakjes staat het jaar van aftreden):

- Dr. W. Fieret, Woudenberg, voorzitter (2010)
- Dr. ir. J.S. van den Brink, Meteren, secretaris (2009)
- Drs. P.C. den Uil, Oud-Alblas, penningmeester (2007)
- Dr. A. Goudriaan, Papendrecht (2010)
- Ds. M.J. Kater, Zeist (2009)
- Ds. J. Koppelaar, Abbenbroek (2007)
- Mr. C.G. van der Staaij, Benthuizen (2009)
- Dhr. H. Uil, Zierikzee (2007)
- Dr. J.A. Weststrate, Barneveld (2010)

Het bestuur vergaderde in 2006 zes keer. Per 1 september is bestuurslid dr. J.A. Weststrate uit Barneveld teruggetreden in verband met zijn benoeming als student aan de theologische school van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland.
Per 1 januari 2007 zijn de bestuursleden ds. J. Koppelaar en H. Uil aftredend en statutair niet herbenoembaar. Inmiddels is in twee van de drie vacatures voorzien door de benoeming van mr. A. Klaassen te Barneveld en dr. H. van den Belt te Nijkerk tot bestuursleden.

Per 1 januari 2006 had het studiecentrum één personeelslid in dienst (1,0 fte). Het betrof de wetenschappelijk medewerker, drs. J.W. van Berkum. Daarnaast was dr. G. van der Hoek als vaste vrijwilliger werkzaam voor het studiecentrum (0,4 fte).
Per 1 juli 2006 is de heer drs. J.A. Schippers benoemd tot directeur van het studiecentrum (voor 0,8 fte). Hij vervult deze functie voor 80% in verband met de beperkte financiële middelen van de stichting als gevolg van het wegvallen van de overheidssubsidie voor de SGP in 2006. De heer Schippers is staatkundig econoom en was van 1994 tot 2006 als beleidsmedewerker in dienst van de ChristenUnie/SGP-fractie in het Europees Parlement.
Vanaf 13 november 2006 is de heer J.M. ten Hove te Rijssen, student Geschiedenis van de internationale betrekkingen aan de Universiteit Utrecht werkzaam als stagiair voor het studiecentrum (0,4 fte) voor een periode van 10 maanden.

Voor administratieve ondersteuning wordt gebruik gemaakt van de diensten van personeel dat in dienst is van de partij, met name de heren J.P. van der Bas en B. van der Meijden voor de financiële administratie en mevrouw J. van Schaik voor secretariële ondersteuning.

4.3 Publicaties

In het verslagjaar is gewerkt aan de volgende projecten die hebben geleid of nog zullen leiden tot een publicatie.

- **Wet maatschappelijke ondersteuning**

In januari 2006 vond de parlementaire behandeling plaats van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in de Tweede Kamer. Voorafgaand daaraan bracht de Guido de Brès-Stichting een commentaar uit op het wetsvoorstel onder de titel *Steun geboden*. Het studiecentrum van de SGP vindt dat invoering van de Wmo er niet toe mag leiden dat mensen die daadwerkelijk ondersteuning nodig hebben tussen wal en schip raken. Voor de overheid ligt er als 'schild der zwakken' een belangrijke taak. In *Steun geboden* is gezocht naar een balans tussen de beleidsvrijheid van gemeenten en zekerheid voor de burger. Aanbevolen wordt een compensatieplicht in de Wmo op te nemen. Dat wil zeggen dat gemeenten mensen met beperkingen moeten compenseren, zodat ze zelfredzaam zijn en maatschappelijk kunnen participeren. Kwetsbaren moeten erop kunnen rekenen dat een adequaat niveau van ondersteuning wordt geboden. Gemeenten behouden de volle vrijheid hóe ze dat willen realiseren. Het commentaar is geschreven door drs. J.W. van Berkum.

- **Netwerksamenleving**

In het voorjaar van 2006 publiceerde de Guido de Brès-Stichting de nota *Tussen stemmen en sturen. Besluitvorming en burgerschap in de netwerksamenleving.* Centrale boodschap van de nota is dat de inrichting van onze samenleving een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van overheden en burgers. Burgers hebben rechten en plichten. Actief burgerschap beperkt zich niet tot het periodiek uitbrengen van een stem en het lid zijn van een politieke partij. Tussen het stemmen en besturen zijn er veel mogelijkheden voor burgers om mee te denken over de richting van maatschappelijke ontwikkelingen en die te beïnvloeden. Christenen kunnen, individueel en collectief, hun invloed aanwenden in wijkraden, burgerpanels, overlegplatforms, besturen van verenigingen, in informele en formele contacten met politici en bestuurders. De werkgroep die deze nota samenstelde bestond uit: drs. J.W. van Berkum (voorzitter), drs. M.W. van Buuren (auteur), ds. J. Koppelaar, ir. A. van Maldegem, drs. A.A. van der Schans, drs. G. van Veldhuizen en mr. drs. W.M.J. de Wildt.

- **Europese defensie**

In 2006 is een publicatie afgerond over het Europese veiligheids- en defensiebeleid. De nota heeft als titel gekregen *Geeft acht. Visie op Europees veiligheidsbeleid in een onzekere wereld*. De recente uitbreidingen van de NAVO en de Europese Unie met lidstaten uit Midden- en Oost-Europa, alsook de poging om een Europees Veiligheids- en Defensiebeleid (EVDB) van de grond te tillen, vereisen een hernieuwde oriëntatie van de SGP op Europese veiligheid en defensie. De studie geeft een analyse van visies op veiligheidsbeleid uit het verleden en heden, van actuele ontwikkelingen en bijbels-theologische aspecten. Op basis hiervan is een beleidskader geformuleerd voor de positiebepaling van de SGP. *Geeft acht* gaat in het bijzonder in op het EVDB en de rol van de Europese Unie en de NAVO. De nota is samengesteld door een werkgroep bestaande uit de heren: drs. J.W. van Berkum, drs. E.J. Brouwer, dr. M. de Haas, drs. D.J. van der Kooij, drs. ing. T. de Kruijf, drs. S.J. van Leeuwen, ir. A. van Maldegem en R. Pasterkamp.

- **Het gezin in Europa**

Op 8 november 2006 is tijdens een Guido-conferentie in Internationaal Perscentrum Nieuwspoort de nota *Goedgezinde politiek. Nederlands gezinsbeleid in Europees perspectief* gepresenteerd. De Verenigde Naties hebben 2004 uitgeroepen tot 'Internationaal Jaar van het Gezin'. De politieke belangstelling voor gezinszaken neemt in West-Europese landen steeds meer toe. Veel van deze landen kennen in meerdere of mindere mate een overheidsbeleid ten aanzien van het gezin. Duitsland en Frankrijk kennen een expliciet gezinsbeleid. Nederland kent zo'n expliciet beleid niet. In de studie over het gezin gaat het studiecentrum in op de vraag in hoeverre in Nederland en Europa een expliciet en integraal gezinsbeleid wenselijk en noodzakelijk is.

- **Commentaar over de Nota Ruimte**

In het verslagjaar is het commentaar over de Nota Ruimte tot een afronding gekomen. Het is de bedoeling dat het begin maart 2007 beschikbaar is. De centrale vraag die in dit commentaar wordt behandeld, luidt: *Hoe kunnen decentrale overheden en maatschappelijk middenveld onder de Nota Ruimte in de visie van de SGP invulling geven aan de nieuwe verantwoordelijkheid die zij hebben voor ruimtelijk beleid?* Het commentaar schenkt veel aandacht aan de verandering in sturingsfilosofie: de

overstap van toelatingsplanologie naar ontwikkelingsplanologie. Deze verandering, samen met het kabinetsmotto: 'decentraal wat kan, centraal wat moet' heeft tot gevolg dat de rol van de lokale overheid in vraagstukken van ruimtelijke ordening aanmerkelijk is versterkt. Besproken wordt tot welke aanpassingen en mogelijke bestuurlijke problemen dit leidt voor lokale en regionale bestuurders en op welke nieuwe wijze zij hun toegenomen verantwoordelijkheid kunnen invullen.
Het commentaar is geschreven door dr. G. van der Hoek. Bij de totstandkoming van deze studie heeft een klankbordgroep van deskundigen gefunctioneerd bestaande uit: drs. J.W. van Berkum, H. van Dieren, mr. D.J.H. van Dijk, ir. M. Houtman, A. Prins RA, M.A. Ros BNA en ir. C. Verdouw.

- **Christenen ten tijde van het Romeinse Rijk**

In april 2005 organiseerde de Guido de Brès-Stichting een Guido-conferentie over de vraag wat wij kunnen leren van de Vroege Kerk. Besloten is aan deze conferentie een vervolg te geven. In 2006 zijn de gedachten over de vraagstelling van een te schrijven nota verder uitgewerkt. Twee bestuursleden van het studiecentrum, dr. A. Goudriaan en ds. J. Koppelaar, hebben met drs. J.W. van Berkum van gedachten gewisseld over de thema's die in de nota aan de orde zouden moeten komen. Eind december is een aantal mensen benaderd met de vraag of zij deel willen uitmaken van een werkgroep. Begin 2007 zal D.V. de werkgroep van start gaan. Voorzitter is bestuurslid dr. A. Goudriaan.

- **Globalisering**

Vanaf november 2006 heeft het studiecentrum een vooronderzoek laten doen ten behoeve van een studie over globalisering. In deze studie zal ook het aspect ontwikkelingssamenwerking worden meegenomen, omdat de voorgenomen studie over dit thema is geannuleerd. De voorlopige onderzoeksvraag luidt: welke consequenties heeft de globalisering voor politieke constellaties, sociaal-economische verbanden en ontwikkelingen in de samenleving? Zijn er positieve en negatieve gevolgen en welke aanbevelingen kan de SGP hierbij geven? Bij de politieke factoren zal de nadruk liggen op de rol van de natiestaat, internationale organisaties en NGO's. In de economische structuren zal het accent liggen op de modernisering na 1870 en armoede en ontwikkelingssamenwerking in de Derde Wereld. Bij sociaal-culturele ontwikkelingen moet gedacht worden aan het wegvallen van het maatschappelijke middenveld en het veranderde levenspatroon van mensen.
Het doel is om in het najaar van 2007 een publicatie over globalisering uit te brengen.

- **Solidariteit in de samenleving**

Het studiecentrum gaat in de loop van 2007 onderzoek verrichten naar de solidariteit en samenhang in de samenleving, met name in het veld van de zorg en de oudedagsvoorzieningen. Hierin wordt ook de AOW-discussie betrokken. Aan de orde komen deelthema's zoals de financiële solidariteit binnen en tussen generaties, liberalisering van de zorg en toegankelijkheid van de primaire zorg (m.n. huisartsenzorg), commercialisering van ziekenhuizen en andere instellingen, onder andere veroorzaakt door pressie vanuit het beleid dat de Europese Unie voorstaat. De voorlopige vraagstelling van het onderzoek luidt: welke (belangrijke) ideologische benaderingen van solidariteit kunnen worden onderscheiden, wat zijn de praktische consequenties hiervan voor de samenleving en welke keuze of benadering adviseert het studiecentrum van de SGP? Verder gaat de studie in op de vraag hoe de toenemende lasten t.g.v. demografische ontwikkelingen (waaronder een stijgende vraag naar gezondheidszorg) op een rechtvaardige wijze kunnen worden verdeeld over de burgers (binnen en/of tussen de generaties)? Het doel is dat in 2008 de publicatie gereedkomt.

4.4 Guido-conferenties

In het verslagjaar 2006 zijn drie bijeenkomsten georganiseerd. Het betrof de volgende thema's.

- **Netwerksamenleving (25 maart 2006)**

Op 25 maart 2006 is de SGP-partijdag gehouden. Op deze partijdag is 's middags de nota *Tussen stemmen en sturen. Besluitvorming en burgerschap in de netwerksamenleving* gepresenteerd. Het studiecentrum heeft de discussie over deze thematiek op de partijdag voorbereid. De auteur van de nota, drs. M.W. van Buuren, introduceerde de thematiek. Vervolgens hielden ds. J. Koppelaar en G.R.J. van Heukelom een korte inleiding. Daarna was er een debat onder leiding van partijvoorzitter W. Kolijn met de drie genoemde sprekers. In de zaal waren die middag circa 600 personen aanwezig.

- **Groeiend antisemitisme en de islam (13 oktober 2006)**

Op vrijdag 13 oktober 2006 organiseerde de Guido de Brès-Stichting een Guido-conferentie over het thema 'Groeiend antisemitisme en de islam'. Dankzij de inzet van de SGP is in 2003 de bestrijding

van antisemitisme op de politieke agenda gekomen. Dat werd hoog tijd. Met name onder moslims - een nog steeds groeiende bevolkingsgroep in ons land - komt veel antisemitisme voor. Via moslim-zenders uit islamitische landen worden anti-joodse gevoelens versterkt. Het studiecentrum van de SGP wil de bezinning op deze problematiek stimuleren en nadenken over de aanpak daarvan. Hoe komt het dat onder moslims zoveel antisemitisme wordt gevonden? Heeft dat theologische en/of historische wortels? Wat zijn de belangrijkste visies binnen de islam op het jodendom en de staat Israël? Is er een verband tussen een groeiend aantal moslims in Nederland en een toenemend antisemitisme? Is het denkbaar dat antisemitisme onder moslims zal afnemen? Wat zou de Israëlische regering hieraan kunnen bijdragen en welke acties neemt de Nederlandse regering om antisemitisme te bestrijden? Is haar inzet voldoende volgens de SGP? Deze vragen stonden centraal op de Guido-conferentie. Sprekers waren prof. drs. C.G. Baart (Nieuwtestamenticus en islamkenner), dr. H.G. Meyer (Stichting Een Ander Joods Geluid), mr. C.G. van der Staaij (Tweede Kamerlid SGP). Er was een forumdiscussie met de drie sprekers onder leiding van dr. E. Dijkgraaf. Het aantal bezoekers bedroeg circa 90 personen.

- **Goedgezinde politiek (8 november 2006)**

Als laatste Guido-conferentie in 2006 vond op 8 november de bijeenkomst plaats in *Internationaal Perscentrum Nieuwspoort* ter gelegenheid van de presentatie van de nota *Goedgezinde politiek. Nederlands gezinsbeleid in Europees perspectief*. Aanwezig waren circa 40 personen. De nota werd gepresenteerd door drs. J.A. Schippers, terwijl SGP-fractievoorzitter ir. B.J. van der Vlies de publicatie overhandigde aan minister A.J. de Geus. Naast de minister gaf ook mevrouw dr. M. Distelbrink namens de Nederlandse Gezinsraad een reactie op de studie. De conferentie werd afgesloten met een korte vragenronde onder leiding van drs. J.A. Schippers.

4.5 Communicatie

Het studiecentrum probeerde in 2006 zo breed mogelijk bekendheid te geven aan zijn activiteiten. Via het partijblad *De Banier* is de SGP-achterban op de hoogte gehouden. Daarnaast is vier keer per jaar een digitale nieuwsbrief, de zogeheten E-letter, verzonden. Mensen kunnen zich via de website voor toezending van deze nieuwsbrief aanmelden. Het aantal ontvangers van de E-letter nam bij elke verzending toe. Verder heeft het studiecentrum door het schrijven van persberichten bij de verschillende media aandacht gevraagd voor de verschenen publicaties en geplande Guido-conferenties. In het voorjaar zijn brieven naar alle SGP-kiesverenigingen verzonden om het donateurschap van de Guido de Brès-Stichting en het abonnement op het kwartaalblad *Zicht* onder de aandacht te brengen van de leden van de partij.
De publicaties van het studiecentrum zijn via een digitaal documentatiebeheersysteem toegankelijk. In deze zogeheten Guido-database kan op trefwoord worden gezocht binnen alle uitgaven van het studiecentrum. Met één druk op de knop kan worden vastgesteld of over een bepaalde zoekterm door het studiecentrum is gepubliceerd. Op deze wijze kunnen mensen gemakkelijker en sneller kennis nemen van de uitgaven van het studiecentrum. De Guido-database is toegankelijk via de website van de SGP.

Dankzij de vervulling van de vacature van directeur was er in de tweede helft van 2006 weer ruimte om namens het studiecentrum lezingen te verzorgen of deel te nemen aan debatten. Hieronder volgt een overzicht.

Datum en plaats	*Spreker*	*Onderwerp of titel*	*Organisatie*
29-06-2006 Woerden	Drs. J.A. Schippers	Is de vrije markt waardenvrij?	Vereniging SGP-Jongeren
19-09-2006 Capelle a/d IJssel	Drs. J.W. van Berkum	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	SGP-kiesvereniging Capelle aan den IJssel
30-10-2006 Rotterdam	Drs. J.A. Schippers	Verhouding kerk en staat	Wartburgcollege, locatie Guido de Brès
07-12-2006 Maartensdijk	Drs. J.W. van Berkum	Integratie	SGP-kiesvereniging Maartensdijk-De Bilt
11-12-2006 Barneveld	Drs. J.A. Schippers	Debat over conservatisme en SGP	SGP-studievereniging Barneveld

4.6 Intern

Ook intern, binnen het verband van de partij, was het studiecentrum actief. Het studiecentrum is vertegenwoordigd in de verkiezingsprogrammacommissie en de campagnecommissie van de SGP.

Daarnaast vonden afstemmingsvergaderingen plaats met bestuur en personeel van de andere geledingen binnen de SGP.

- **Verkiezingen Tweede Kamer 22 november 2006**

Het studiecentrum heeft een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het verkiezingsprogramma van de SGP. De wetenschappelijk medewerker was secretaris van de verkiezingsprogrammacommissie en halverwege het verslagjaar is de directeur aan de commissie toegevoegd. Door de vervroegde verkiezingen moest in korte tijd veel werk worden verricht. Voor het eerst is een aantal themabijeenkomsten gehouden. Het doel daarvan was om in klein comité over belangrijke vraagstukken met deskundigen uitvoeriger van gedachten te wisselen. Gekozen is voor de thema's: kernenergie, AOW-problematiek en hypotheekrenteaftrek. Deze themabijeenkomsten zijn als zeer nuttig en waardevol ervaren. Op 25 september is het definitieve verkiezingsprogramma getiteld *Naar eer en geweten*, geschreven door drs. M. de Bruyne, aan media en publiek gepresenteerd.

Door middel van een urenregistratie per project worden de werkzaamheden van het personeel van het studiecentrum verantwoord. Deze urenregistratie is gekoppeld aan de jaarbegroting van het studiecentrum en de financiële administratie van de partij. Op deze manier is inzichtelijk hoe de totale kosten per project zich verhouden tot de begrote kosten per project.

4.7 Zicht

Zicht is het studieblad van de SGP. Het verschijnt vier keer per jaar. Het aantal ontvangers vertoonde in 2006 een stijging van ruim 15 procent. In het verslagjaar is er in september een themanummer van *Zicht* over de islam verschenen. In de overige nummers kwamen diverse actuele thema's aan bod. In *Zicht* zijn onder andere artikelen verschenen over het nieuwe zorgstelsel, christelijke ethiek en de markteconomie, ministeriële en ambtelijke verantwoordelijkheid, de nationale conventie, het burgerforum kiesstelsel, de biografie van ds. H.G. Abma, een analyse van de gemeenteraads- en de Tweede Kamerverkiezingen. Een diversiteit aan thema's en onderwerpen waarmee belangrijke en actuele politieke en maatschappelijke vraagstukken vanuit staatkundig-gereformeerd perspectief zijn geduid. In 2006 is geen bijlage bij *Zicht* verschenen. Wel werd het themanummer over de islam aan ruim 1.100 predikanten in de gereformeerde gezindte verzonden en had nummer 4 een grotere omvang (64 pag.) dan gebruikelijk.

4.8 Statistisch overzicht

Hieronder volgt een kwantitatief overzicht van aantallen donateurs, abonnees, ontvangers en bezoekers. Ter vergelijking zijn de (indicatieve) cijfers over 2005 toegevoegd.

	2005	***2006***
Guido-donateurs	156	197
Abonnees *Zicht* (excl. proefabonnees)	490	443
Totaal ontvangers *Zicht*	611	715
Ontvangers E-letter	2.350	2.600
Bezoekers Guido-conferenties	300	730

Het aantal donateurs is met 31 toegenomen. Een aantal van de nieuwe donateurs was reeds geabonneerd op *Zicht*, waardoor het aantal abonnementen op Zicht een daling vertoont. Het totaal aantal ontvangers van *Zicht* ligt ruim 100 hoger dan in het vorig verslagjaar. Daarnaast is het aantal abonnees op de elektronische nieuwsbrief (E-letter) toegenomen. De stijging in het aantal bezoekers van de Guido-conferenties is met name te verklaren vanuit de middagbijeenkomst op de partijdag, tijdens welke de studie over de netwerksamenleving werd gepresenteerd.

4.9 Tot slot

In het verslagjaar heeft het studiecentrum veel van de voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de Staatkundig Gereformeerde Partij mogen verrichten. Doelstelling is niet alleen geweest de bezinning binnen de partij te stimuleren, maar ook het debat aan te gaan met andersdenkenden. Door middel van diverse activiteiten is aan deze doelstellingen invulling gegeven. We spreken de wens uit dat de Heere het werk van het studiecentrum wil zegenen en dat zo de staatkundig gereformeerde beginselen in ons land bredere erkenning verkrijgen.

5. Voorlichting en Vorming

5.1 Inleiding

Het jaar 2006 is te typeren als een jaar van veranderingen. Veranderingen op verschillende niveau's: het vertrek van mevrouw R. Biemond, de verhuizing van het partijbureau van 's-Gravenhage naar Gouda, verkiezingen van leden van gemeenteraden en de Tweede Kamer, enzovoorts. In dit jaarverslag worden de activiteiten van Voorlichting & Vorming gerapporteerd, in de volgorde die ook is aangehouden in het activiteitenplan van 2006: bestuurdersondersteuning (5.3), voorlichting (5.4) en overige (5.5).

5.2 Bestuur en personeel

In het verslagjaar vonden geen bestuurswijzigingen plaats, zodat het bestuur op 31 december 2006 als volgt was samengesteld:

- J.P. Tanis - voorzitter
- S. Stoop - secretaris
- Joh. Klepper - penningmeester
- E. Barten - lid
- K. Schra - lid
- B.J. van der Vlies - lid
- E. van Voorden - lid

Het bestuur vergaderde op 20 februari, 3 april, 12 juni, 20 september en 29 november. Tot 1 juni 2006 was mevrouw R. Biemond in dienst als voorlichtingsfunctionaris. Op 1 juli 2006 trad de heer J.W. van Toor in dienst in deze functie. Gedurende het gehele verslagjaar was de heer M.J. van Leeuwen in dienst als medewerker voorlichting & vorming. De heer J.A. Schippers, directeur Studiecentrum, verrichtte een dag in de week bij Voorlichting & Vorming werkzaamheden ten behoeve van de Werkgroep Oost-Europa. Hij is secretaris van de werkgroep. Mede gelet op de vele veranderingen in het verslagjaar, was er geen gebruik gemaakt van stagiaires.

5.3 Bestuurders ondersteuning en Vorming

- **Congressen**

In 2006 zijn er geen congressen georganiseerd. Het was de bedoeling dat op 30 september 2006 een ontmoetingsdag voor het lokaal bestuur georganiseerd zou worden in het gebouw van de Tweede Kamer. In verband met de Tweede Kamerverkiezingen, kon deze dag echter geen doorgang vinden.

- **Kadercurssussen**

In het verslagjaar is een tweetal kadercursussen gegeven: op 6 januari werd in Putten de cursus Mediatraining verzorgd en op 3 februari werd in Woerden de cursus Onderhandelingstechnieken gegeven. In verband met de personele wisseling, de verhuizing en de verkiezingen zijn er in de loop van het jaar verder geen cursussen gegeven.

- **Doelwit**

In 2006 werd er elf keer een Doelwitartikel in *De Banier* opgenomen. Het merendeel van deze artikelen werd geschreven door de voorlichtingsfunctionaris. Door de personele wisseling zijn er minder artikelen geschreven dan gebruikelijk. Verder verzorgde Voorlichting & Vorming zeven andere artikelen.

- **Infoaanvragen Bestuurders**

In het jaarverslag van 2005 werd reeds aangegeven dat meer en meer de trend zichtbaar wordt dat bestuurders Voorlichting & Vorming eerder zien als een 'kennismakelaar' die weet waar bepaalde informatie te vinden is, dan een 'bibliotheek' waar alle informatie in huis is. Dit heeft ertoe geleid dat de papieren dossiers langzamerhand vervangen worden door digitaal beschikbare informatie. Ook in het verslagjaar werden er weer vragen gesteld van zowel algemeen bestuurlijke aard als van ethische aard, zoals over het ambtsgebed.

- **Digitale Nieuwsbrief**

In maart is de laatste digitale nieuwsbrief verzonden. Daarin werd meegedeeld dat er te weinig input uit het land kwam en dat de nieuwsbrief daarom te veel 'eenrichtingsverkeer' uit Den Haag was. Om die reden is besloten om de verzending in de huidige vorm te staken. Wel worden wethouders en raadsleden via e-mail incidenteel van belanghebbende ontwikkelingen op de hoogte gehouden.

- **Ondersteuning Wethoudersoverleg**

Het wethoudersoverleg kwam twee keer bij elkaar, te weten op 10 februari 2006 op Schouwen-Duiveland, waar onder andere een bezoek aan Zierikzee op het programma stond. Op 3 november 2006 kwam het wethoudersoverleg bijeen in Gorinchem. Beide keren was er sprake van een goede opkomst.

- **Actualisering Toelichting op het Gemeenteprogram**

In het verslagjaar is de actualisering van de Toelichting op het Gemeenteprogram gereed gekomen. In *De Banier* werd de geactualiseerde Toelichting gepresenteerd. Deze is te raadplegen en te downloaden van de website van de SGP. Zie verder onder paragraaf 3.64.

- **Straatsburg**

In juni 2006 heeft Voorlichting & Vorming voor wethouders, raadsleden en steunfractieleden en hun echtgenotes, een excursie georganiseerd naar Straatsburg. Dit kan ook dit jaar weer een groot succes genoemd worden. De medewerker Voorlichting & Vorming organiseert dit in overleg met de Eurofractie. De kern van de excursie is een bezoek aan het Europees Parlement en ontmoetingen met leden van onze Eurofractie. Tevens wordt het bezoek omlijst met een bezoek aan de stad Straatsburg. Van de reis is in *De Banier* een verslag opgenomen, dat door een van de deelnemers aan de reis is geschreven.

5.4 Voorlichting

- **Infoaanvragen algemeen**

In 2006 zijn weer meer infoaanvragen binnengekomen en afgehandeld dan in het jaar ervoor. De stijging komt met name door de Tweede Kamerverkiezingen in november en de gemeenteraadsverkiezingen in maart van dit kalenderjaar. Via de e-mail kwamen 1700 aanvragen binnen en via andere wegen, zoals telefoon en per brief, kwamen ca. 100 aanvragen binnen. Dit maakt een totaal van 1800 infoaanvragen. De vragen betreffen zowel onderwerpen die in de actualiteit zijn, als ook principiële zaken.

- **Folders**

In het achterliggende jaar heeft Voorlichting & Vorming een folder gemaakt over burger en bestuur. De uitlevering hiervan vindt plaats begin 2007. De voorlichtingsfunctionaris heeft ten tijde van de campagne zorg gedragen voor teksten van campagnefolders. Op verzoek van het partijbureau is er tevens een herdruk geweest van de folder Christelijke Politiek.

- **Beheer Website**

In 2006 is een nieuwe website 'gelanceerd'. De nieuwe website biedt informatie op een duidelijke en overzichtelijke manier. Ook het gebruiksgemak is vele malen beter geworden. De nieuwe site is versneld gekomen door de Tweede Kamerverkiezingen van november. De medewerker voorlichting en vorming heeft namens de partij mede zorg gedragen voor de totstandkoming van de nieuwe site.

- **Seniorenbeurs**

Ook dit jaar was de SGP met een kleine stand op de beurs aanwezig om de ouderen die de beurs bezoeken meer informatie te geven over de partij. Door de toen aanstaande verkiezingen lieten veel 'kopstukken' van politieke partijen zich zien, wat natuurlijk veel belangstelling opleverde. De partij heeft verschillende keren in het forum geparticipeerd. Veel vragen over gevoelige onderwerpen zoals het vrouwenstandpunt kwamen aan de orde. Het belangrijkste wat bereikt wordt op de 50-Plusbeurs is dat mensen een beter beeld krijgen van de partij.

5.5 Overige activiteiten

Ook in het afgelopen verslagjaar zijn er door Voorlichting & Vorming werkzaamheden verricht die niet in voornoemde alinea's aan de orde zijn gekomen. Hieronder worden ze kort gememoreerd.

- **Oost-Europa**

De voorlichtingsfunctionaris was ook in 2006 lid van de Werkgroep Oost-Europa. De werkgroep vergaderde in het verslagjaar zeven keer (6 januari, 10 maart, 28 april, 9 juni, 1 september, 27 oktober en 15 december).
In 2006 heeft de Werkgroep Oost-Europa in totaal 19 activiteiten (mede)georganiseerd, waaronder conferenties voor volwassenen, seminars voor studenten en zomerkampen voor jongeren. Dertien activiteiten vonden in Roemenië plaats, twee in Hongarije, één in Slowakije en twee in Servië. In samenwerking met de SGP-jongeren werd in Nederland een internationale zomerschool belegd, waar 21 jongeren uit Oost-Europa op afkwamen.
Eind 2006 bestond de Werkgroep Oost-Europa uit de volgende leden: drs. J.C. Bazen, ds. H. van den Belt, drs. E.J. Brouwer, drs. L.J. van Damme, ir. M. Houtman, dr. W. Jongsma, drs. J.A. Schippers (secretaris), dhr. J.W. van Toor, dhr. E. van Voorden (voorzitter), ir. L. van der Waal en mr. drs. W.M.J. de Wildt.
Meer informatie over de projecten van de Werkgroep zijn te vinden in het activiteitenrapport 2006 dat ter verantwoording van de ontvangen subsidie voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt opgesteld.

- **Intern**

In het verslagjaar was de voorlichtingsfunctionaris verantwoordelijk voor de ondersteuning van het bestuur van Voorlichting & Vorming. Zo werd de correspondentie verzorgd, alsook de verslaglegging van bestuursvergaderingen. Tevens werd in overleg met het bestuur de begroting en het jaarverslag opgesteld. Voorlichtingsfunctionaris en medewerker voorlichting en vorming namen deel aan het werkoverleg Kerstenhuis. Ook werd er werkoverleg binnen Voorlichting & Vorming gehouden. De laatste maanden van het verslagjaar nam ook de heer mr. V.A. Smit hieraan deel, vooruitlopend op de op handen zijnde reorganisatie.

- **Extern**

De voorlichtingsfunctionaris nam qualitate qua deel aan de vergaderingen van de campagnecommissie, de verkiezingsprogrammacommissie en de strategiecommissie. Al deze commissies vergaderden frequent in het kader van de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november 2006. Ook de verhuizing van 's-Gravenhage naar Gouda nam veel tijd in beslag, mede gelet op het feit dat meteen van de gelegenheid gebruik werd gemaakt om de gehele bibliotheek en het magazijn van Voorlichting & Vorming door te lichten.

Bijlage

Onderwerpen rubriek *Doelwit* in 2006
* 13 januari 'Sturen op hoofdlijnen', drs. M.W. van Buren.
* 27 januari 'Camera voor je neus', M.J. van Leeuwen
* 24 februari 'Onderhandelen? Ken uzelf!, R. Biemond
* 10 maart 'Stampij in Apeldoorn', R. Biemond
* 24 maart 'Nog meer gedualiseer', R. Biemond
* 7 april 'Nieuw: gemeentelijk kampeerbeleid', R. Biemond
* 21 april 'Wet Voorkeursrecht Gemeenten', A. Hoogesteger
* 5 mei 'Omgevingsvergunning', R. Biemond
* 19 mei 'Aan het begin van…', R. Biemond
* 24 november 'Staat van het Bestuur', J.W. van Toor
* 8 december 'Grondbeleid', J.W. van Toor

Andere bijdragen
* 27 januari 'Folders – Zorg voor schepping', M.F. van Leeuwen
* 24 februari 'Verkiezingen – Rust in de Tapijtstad, J.M. van Eckeveld
* 5 mei 'Toelichting Gemeenteprogram klaar', W. Kolijn, J.P. Tanis
* 2 juni 'Afscheid van een bevlogen voorlichtingsfunctionaris', J.P. Tanis
* 18 augustus 'Een nieuwe voorlichtingsfunctionaris', J.P. Tanis
* 18 augustus 'Verslag Straatsburg - Een warm Straatsburg', H.J. Catsburg
* 10 november 'Verslag openingsbijeenkomst verkiezingen 2006', J.W. van Toor

6. SGP-Jongeren

6.1 Algemeen
Het jaar 2006 was voor de SGP-jongeren een bijzonder jaar. Het was het jaar van de nieuwe huisstijl. Het jaar van de kwestie-Madonna. Het jaar van de voorzitterswisseling. Het was ook weer het jaar van de aanmelding van nieuwe verenigingen.

6.2 Bestuur
Binnen het bestuur veranderde er ook het een en ander. We namen afscheid van onze voorzitter, Christian van Bemmel, die na 9 jaar SGPJ, waarvan drie jaar als voorzitter, onze club ging verlaten. We zijn hem veel dank verschuldigd. Op een bijzonder goed bezochte avond in De Meern op 19 mei 2006, werd afscheid van hem genomen. De prominente gast van die avond was toenmalig minister mr. J.P.H. Donner van Justitie.
Door het Hoofdbestuur werd in de voorzittersvacature Jan Kloosterman benoemd. Hij was reeds actief binnen onze organisatie als voorzitter van de sectie KLIK én als tweede voorzitter. De vacature in de sectie KLIK is opgevuld door de benoeming van Steven Middelkoop. Pieter Verhoeve, voorzitter van de sectie IN » contact, is gekozen tot tweede voorzitter van het bestuur.
De aftredende en herkiesbare bestuursleden Gerrit Jansen en Pieter Verhoeve werden op de jaarvergadering herkozen.
Na een intensieve en grondige discussie werd in 2006 door de aangesloten verenigingen met overgrote meerderheid gekozen voor het voorstel 'Intensivering betrokkenheid dames bij de SGP-jongerenorganisatie'. Door aanneming van dit voorstel werd het mogelijk dat dames participeren in secties en in het bestuur van de jongerenorganisatie.
Het algemeen bestuur vergaderde in 2006 achtmaal en het dagelijks bestuur vijfmaal.

6.3 Secties en sectieleden
Van de navolgende personen werd in de jaarvergadering de benoeming als sectielid bekrachtigd: Gert Koese en Peter Smit (sectie IN » contact), Gerard Adelaar en Geert Schipaanboord (sectie Politiek), Arjan Boone (sectie Publiciteit), Robert van Doorn, Jan Eerbeek, Dinant Geuze, Cornelis Hoeflake en Willem Lambooij (sectie Verenigingen).
Alle niet vertrekkende sectieleden werden herbenoemd voor de periode van een jaar.

6.4 Voorzitter
De voorzitter is belast met het leiding geven aan de bezinning en activiteiten en het aansturen van de medewerkers, de jeugdwerkadviseur in het bijzonder. Over de beleidsmatige ontwikkelingen en de sectieactiviteiten valt het nodige te lezen in dit jaarverslag en de Beleidsnota 2006-2010. We hebben in de tweede helft van 2006 de doelen uit de beleidsnota geconcretiseerd, een probleemeigenaar gegeven en van een tijdspad voorzien.
Een steeds belangrijker wordende taak van de voorzitter is partij-interne en –externe vertegenwoordiging. Een illustratie daarvan is te vinden rondom ons weerwerk bij het optreden van Madonna en in de campagnetijd. Het merendeel van deze activiteiten was niet direct op de SGP-achterban gericht.
Rond de vragen aan de minister van Justitie over het godslasterlijke deel van Madonna's popconcert en de hierop volgende aangifte waren er meer mediacontacten dan ooit. Er is medewerking verleend aan ongeveer 15 radio-interviews en aan een uitzending van het NCRV-programma "Rondom Tien". In zo goed als alle kranten verscheen ons commentaar. Zelfs in een Duitse krant werd er melding van gemaakt.

De voorzitter gaf lezingen, nam deel aan discussies en leidde fora in heel het land. Deze inzet is na een inwerkperiode snel op gang gekomen, waarbij de aftrap rondom Madonna's optreden gegeven werd. In Bennekom verzorgde de voorzitter een inleidende lezing voor onze Hongaarse vrienden. Ook is er twee keer een overleg geweest met diaconale hulpdiensten en de RMU om te komen tot een brede proef met betrekking tot sociale stage.

6.5 Jeugdwerkadviseur
In het jaar 2006 was de relatie tussen de SGP-jongeren en de jeugdwerkadviseur (jwa) gedeeltelijk van bijzondere aard. Op verzoek van de SGP-campagnecommissie heeft de jwa – na overleg met het bestuur– de functie van campagneleider voor de verkiezingen van 22 november 2006 op zich genomen.

De jwa heeft in de eerste helft van 2006 voor twee kiesverenigingen, één studentenvereniging en tijdens een studiedag van een middelbare school lezingen verzorgd. Verder was hij jurylid tijdens twee debatwedstrijden en gaf hij verschillende rondleidingen in de Tweede Kamer. Gedurende zijn campagneleiderschap heeft de jwa geen lezingen verzorgd.
In de eerste maanden van 2006 heeft de jwa zich intensief bezig gehouden met de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen. Onder het motto 'kiezen voor kwetsbaar' hebben de SGP-jongeren een eigen campagne gevoerd, waarbij gekozen is voor een totaalaanpak. In oktober nam de jwa deel aan een door Prisma (overkoepelend orgaan van evangelische en reformatorische ontwikkelingshulporganisaties) georganiseerde reis naar Kenia.
Voor periodieken als IN » contact (toen nog: Ons Contact) en De Banier is de jwa regelmatig in de pen geklommen. Om de politieke profilering van de SGP-jongeren verder gestalte te geven, was hij (al dan niet in samenwerking met de voorzitter) betrokken bij het verschijnen van een vijftal opinieartikelen en diverse persberichten.
De jwa heeft in 2006 aan veel interviews voor diverse media meegewerkt. De interviews stonden met name in het teken van de discussie rondom het vrouwenstandpunt van de partij en de wereldwijde commotie over het optreden van Madonna. De jwa was in 2006 lid van de campagnecommissie en het Gemeenschappelijk Overleg en redactielid van De Banier.

6.6 Sectie IN » contact

Afgelopen jaar was een belangrijk jaar in de historie van het SGP-jongerenblad. Er verschenen weliswaar traditioneel vier nummers, waar dan ook vier vergaderingen aan vooraf waren gegaan. Tegelijkertijd vonden er daarnaast ook grote veranderingen plaats.
De eerste drie afleveringen droegen nog de naam 'Ons Contact', maar het laatste nummer heette 'IN » contact'. Dit is dan ook de nieuwe naam van ons SGPJ-tijdschrift. In het blad zelf werd daar al een verantwoording over gegeven.
Tevens vond er een grote verandering in de lay-out plaats, om daarmee de aansluiting met de doelgroep, jongeren tussen de 16 en 28, niet te verliezen. Om continuïteit te waarborgen, moet er regelmatig verandering plaatsvinden. De redactie zorgde voor een gevarieerder aantal artikelen, de inbreng van de andere secties werd groter en de opmaak aantrekkelijker.
In het afgelopen jaar waren de thema's 'emancipatie', 'recht in de ogen van de SGP', 'onderwijs' en 'verkiezingen' het hoofdonderwerp voor een nummer van ons blad. In de nieuwe opmaak is het aantal niet-themagebonden artikelen groter. Dit om daarmee de lezer die het centrale onderwerp op zich niet interessant vindt, toch in het blad te trekken. De redactie houdt zich bezig met het verder verfijnen en uitbalanceren van de nieuwe formule. Wetend dat de huidige generatie jongeren niet meer slechts SGP stemt uit loyaliteit, maar op basis van overtuigingskracht. Het beginsel is goed; de communicatie hierover kan continu beter. De redactie spant zich hiervoor in.

6.7 Sectie Jongeren

Het jaar 2006 begon voor de sectie Jongeren op 25 januari met een avond over het integratiebeleid. Tijdens deze avond, die in samenwerking met de SV Kernpunt is georganiseerd, hielden de heer Pastors en Elbert Dijkgraaf spraken over: 'Integreren of terugkeren?'
'Kiezen voor kwetsbaar' was het thema van de SGP-Jongerendag. De dag, die op 11 februari 2006 plaatsvond in het Beatrixtheater in Utrecht, werd door 1200 jongeren bezocht. Gastsprekers van de dag waren dominee Van der Meij en minister De Geus.
Ter gelegenheid van het afscheid van Christian van Bemmel hebben we een avond georganiseerd over het thema: 'Trias Politica uit balans?' We mochten bijna 350 jongeren en ouderen welkom heten. Sprekers van deze avond waren: mr. J.P.H. Donner, mr. C.G. van der Staaij, prof. mr. dr. W.A. Zondag. De avond werd gehouden in het AC-restaurant De Meern.
Nog een hoogtepunt in het jaar 2006 was de avond over het Wereld Kampioenschap voetbal. Het deed ons goed om meer dan 1000 jongeren te ontmoeten in de concertzaal van het Vredenburg te Utrecht. Het debat werd geleid door Riekelt Pasterkamp en de debaters waren ds. R. van Kooten, drs. J. Atsma, Tjeerd Korf, de heer Mollmann en ir. B.J. van der Vlies.
"De zon komt langzaam op in Afghanistan, de tijd van duisternis is wel voorbij." Zo besloot Kolonel Morsink de discussie in een zeer goed gevulde aula van het Driestar College in Gouda. Op 9 oktober 2006 hebben we daar een discussiebijeenkomst gehouden over de strijd in de brandhaarden van de wereld. Naast de in uniform geklede kolonel, spraken ook de heren Van Aartsen en Belder.
In het kader van de verkiezingen hebben we op 27 oktober 2006, samen met de SV uit Dordrecht, een verkiezingsavond georganiseerd in het Wartburg College, lokatie Marnix. Het thema van deze avond

was: ‘Halen we het bordes?’ De sprekers van de avond waren mevr. Albayrak, de heer Bakker, Renske Leijten, de heer Van Schijndel en de heer Van der Vlies. De aula zat helemaal vol.
Het jaar hebben we afgesloten met een jongerenmiddag. Deze middag werd gehouden op 18 november 2006. Het thema was: ‘De wereld een dorp, NL de dorpsgek!?’ Sprekers van deze middag waren oud-minister Brinkhorst (o.a. Economische Zaken, D66) en dr. Pijpers (Universitair hoofddocent aan de Universiteit van Leiden). Voor het eerst kwamen we bij elkaar in de kerkzaal van de LEG in Schiphol-Rijk. Er waren ongeveer 250 jongeren aanwezig.
De sectie heeft in 2006 afscheid genomen van Evert-Jan van Vliet.

6.8 Sectie KLIK

KLIK kijkt terug op een jaar waarin het jeugdblad weer vier keer verscheen.
In het voorjaarsnummer van KLIK nemen we afscheid van Christian van Bemmel. We kijken dit nummer terug op een interactieve lesbrief over de gemeenteraadsverkiezingen. De lesbrief speelt zich af in Beeldhoven waar ouderen strijden voor een supermarkt en kinderen voor een speelveld. Deze lesbrief bleek een succes! Tenslotte verdiept KLIK zich in theocratie, cartoonrellen en het leven van de apen in Burgers’ Zoo. In het zomernummer nemen we afscheid van Jan Kloosterman. Hij ziet terug op een mooie periode bij KLIK. Vooral het bezoek aan vliegbasis Twente en het schrijven van lesbrieven vond hij mooie ervaringen. Dit nummer brengt Marco van Eckeveld een bezoek bij kinderboekenschrijver Riny van der Mark en schrijft onze jongerenwerker Jeroen van der Laan de prikkelende WK-column ‘Geen bal aan!’ Het najaarsnummer van KLIK staat in het teken van verkiezingen en veranderingen. We introduceren een stellingpagina. Vijf kinderen geven hier hun mening over de stelling: ‘Geen mobieltje onder de 14 jaar.’ Ook introduceren we de rubriek: ‘Rondreis langs alle ministeries’ en ‘Jouw vraag aan KLIK’. Tenslotte neemt Gerald Harbers ons mee in de omgekeerde wereld van drugs. Nadat de sectie zojuist het plan heeft opgevat om weer aan de slag te gaan met een lesbrief, valt het kabinet. In een flits zien we de rest van onze vakantie in de SGP-rivier wegspoelen. Gelukkig valt het mee. Nico Lamper, leerkracht in Veenendaal, biedt zich aan om deze lesbrief als afstudeerwerkstuk te gebruiken. In korte tijd zet hij een geweldig concept neer op basis van het onderwijsmodel ‘Meervoudige Intelligentie’. ‘Later als ik groot ben’ kopt ons winternummer. We nemen een kijkje in Veenendaal en Montfoort waar kinderen zich verdiepen in onze splinternieuwe lesbrief over de Tweede Kamerverkiezingen. Inmiddels zijn de uitslagen van de landelijke verkiezingen bekend. Marco van Eckeveld werpt zijn licht over de barrières die genomen moeten worden om een nieuw kabinet te vormen. Dit nummer spelen we met vuurwerk en brengen een bezoek aan een jeugdgevangenis. Ten slotte schrijft Korstiaan van Vliet een prikkelende column over ambulanceterreur.

6.9 Sectie Politiek

De sectie Politiek is de denktank van de SGP-jongeren. De sectie is thematisch opgezet en bestaat uit vijf commissies: Duurzame Ontwikkeling en Landbouw (DOL), Internationaal (INT), Onderwijs (OND), Binnenlandse Zaken (BIZA) en Sociaal Economische Zaken (SEZ). Elke commissie bestaat uit een aantal leden en een eerste en voor sommige commissies ook een tweede voorzitter.
De voorzitters worden afgevaardigd naar de sectievergaderingen en zijn dus lid van de sectie Politiek.
Daarnaast is de sectie op de volgende manieren actief geweest:

- deelname aan verschillende debatten. Een aantal in het kader van de verkiezingen, maar ook andere debatten over o.a. het hoger onderwijs en de zorg;
- op uitnodiging bezoeken van bijeenkomsten bij diverse organisaties;
- vertegenwoordigen van de SGP-jongeren in de Nationale Jeugdraad door de commissie DOL;
- organiseren van een cursus over het schrijven van opinieartikelen;
- vertegenwoordiging van de SGP-jongeren in het jong-IMD. Eerst door Willem Schaafsma, nu door Arnoud Proos;
- organiseren van werkbezoeken aan Stichting Gevangenenzorg Nederland en aan een voedselbank. Deze bezoeken worden vervolgens gebruikt voor het schrijven van artikelen en statements.

Een belangrijke taak was het schrijven van een nieuw Politiek Programma. Door de vervroegde verkiezingen wilden we hiermee haast maken. Het lukte om het geheel in een verzorgde uitgave op de jongerendag te presenteren.
Voor de eerste keer is een zomerschool georganiseerd voor Nederlandse en Roemeense jongeren. De sectie Politiek heeft daarin het voortouw genomen. Na de intensieve bezinnende dagen zijn de Roemenen te gast geweest bij Nederlanders om iets op te snuiven van de Nederlandse cultuur.

Willem Kok heeft afscheid genomen, evenals Gerard Adelaar en Jacques Bazen. Simon Polinder is tot 1 januari 2007 Internationaal Secretaris. De werving voor een opvolger is gestart. In het aantal commissieleden zit een stijgende lijn. Stabilisatie is nu het doel.

6.10 Sectie Publiciteit

In 2006 hebben drie leden afscheid genomen van de sectie. Het betreffen Rik Vermeer, Stephan Hoogendijk en Hans de Ruiter. Voor hen in de plaats zijn gekomen Dick van Dijk, Boudeweijn Haase en Ineke de Jong. Johan van Panhuis werd secretaris van de sectie.
Naast de kerntaken van de sectie, zoals het ontwerpen van uitnodigingen en posters, het plaatsen van advertenties, het regelen van standbemanning voor de gehouden bijeenkomsten, enz., passeerden zaken van uiteenlopende aard de revue.
Erg druk is de sectie geweest in het meedenken in en bedenken van de nieuwe huisstijl van SGP-jongeren, de restyling van Ons Contact en de vernieuwing van de website. Een andere intensieve periode was de campagnetijd voor de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer. Aan het einde van 2006 heeft de sectie een start gemaakt met de organisatie van de Wegwijs en daarbij de start van een ledenwerf- en giftenactie.

6.11 Sectie Verenigingen

Het jaar 2006 was voor de sectie Verenigingen het jaar van het opzetten van de debatverenigingen. Het oprichten van de debatverenigingen in Leiden, Rotterdam en Utrecht kostte de nodige inspanning. Naast de gebruikelijke organisatorische aspecten kwam hierbij ook het ontwikkelen van het concept 'SGPJ-debatvereniging'. In januari 2006 zijn Rotterdam en Utrecht van start gegaan; in maart is ook Leiden van start gegaan. Na enkele optimalisaties is de SGP Debating Society (SDS) het seizoen 2006-2007 ingegaan. Al met al is de opzet van SDS succesvol verlopen.
In 2006 hebben de nieuwe verenigingen in Geldermalsen en Ermelo e.o. zich aangesloten bij de SGP-jongeren. Eind 2006 wordt er gewerkt aan een vereniging in o.a. Houten, Katwijk, de Bommelerwaard en Zeist. Met veel enthousiasme wordt er binnen deze commissies gewerkt en niet zonder resultaat. Daarnaast is er ook een opheffingsbrief binnengekomen, namelijk van studievereniging Woudrichem. Tevens werd de vereniging Doetinchem een 'gemeente-Vereniging', waardoor het lidmaatschap van de SGP-jongeren beëindigd werd. De SGP-jongeren Doorn gaat verder als jongerencommissie. Tevens is de sectie betrokken geweest bij het organiseren van bijeenkomsten, waarbij juist gekeken is of het oprichten c.q. doorstarten van een vereniging wel zinvol was. Verkennende bijeenkomsten zijn gehouden in o.a. Woerden en Borssele.
Op 21 januari 2006 werd de kadercursus 'Het vinden, binden en boeien van leden' voor bestuursleden van verenigingen en overige geïnteresseerden gehouden. Deze cursus werd gehouden in Amersfoort en was voorzien van diverse workshops. We waren met ongeveer 60 personen aanwezig. Op 12 oktober 2006 hebben we een bijeenkomst belegd in de regio Amersfoort, waar we met bestuursleden van kies- en studieverenigingen en geïnteresseerde jongeren hebben nagedacht over het verhogen van de betrokkenheid van jongeren bij de SGP en het SGP-gedachtegoed, bijvoorbeeld door het oprichten van een SGP-jongerenvereniging.
In mei 2006 hebben we als sectie Verenigingen afscheid genomen van Bart Meijboom en Hans Lok. Het bestuur heeft in haar vergadering van december Frank Oostdijk en Henri Pool als nieuwe sectieleden benoemd. In verband met een aanpassing in de structuur van de debatverenigingen hebben ook Jan Eerbeek en Willem Lambooij de sectie verlaten.

6.12 Ten slotte

We staan weer aan het begin van een nieuw jaar. Een ieder heeft zo zijn eigen verwachtingen over de toekomst. Die toekomst ligt vast. Ondanks al onze menselijke berekeningen, is er Eén die er boven staat. Het is een groot wonder als we het van Hem hebben leren verwachten. Dan is het: Mijn hulp is van de HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft (Psalm 121:2). Die hoop en verwachting beschaamt niet.

Het jaar 2006 was een moeilijk jaar voor de SGP. Laten we met elkaar de gelederen sluiten, om in 2007 en de jaren daarna een principieel en helder geluid te laten blijven horen. Onze boodschap zal niet altijd met vreugde ontvangen worden, integendeel. Maar omdat we er vast van overtuigd zijn, dat zij heilzaam is voor heel de samenleving, moeten we doorgaan. Wij gunnen immers iedereen het beste, ja hét Beste!

7. SGP-fracties in de Staten-Generaal

7.1 Tweede Kamer

De SGP is al sinds 1922 onafgebroken vertegenwoordigd in de Tweede Kamer en is daarmee de partij met de langste staat van dienst. Ir. B.J. van der Vlies is sinds 1981 Kamerlid en mr. C.G. van der Staaij vertegenwoordigt onze partij sinds 1998.
De Kamerleden worden bijgestaan door een zestal beleidsmedewerkers, een voorlichter en een secretaresse. Deze zijn in dienst van de Stichting Fractiebijstand van de Staatkundig Gereformeerde Partij. Deze stichting heeft ten doel "het verrichten van werkzaamheden welke zowel van politiek-wetenschappelijke als van administratieve aard zijn, en dat in het bijzonder tot begeleiding en advisering van staatkundig-gereformeerde kamerleden". Het bestuur wordt gevormd door de Tweede-Kamerleden, aangevuld met de heer J.D. Heijkamp, lid van het Hoofdbestuur.
De tweede helft van 2006 is de fractie bijgestaan door een stagiair, Geert Schipaanboord. Hij verleende hand- en spandiensten bij de verkiezingen en verzorgde twee notities met betrekking tot de media, nl. 'Waarden, normen en media', en 'De publieke omroep'.

7.1.1 Deelname commissies/besturen binnen en buiten de SGP

Kamerleden en medewerkers zijn vertegenwoordigd in de diverse commissies/besturen die actief zijn binnen de SGP, alsook enkele externe commissies:

- (adviseur) Hoofdbestuur: B.J. van der Vlies
- Stichting Voorlichting en Vorming SGP: B.J. van der Vlies
- Guido de Brès Stichting: C.G. van der Staaij
- Zicht, studieblad SGP: C.G. van der Staaij
- De Banier: B.J. van der Vlies en M. de Bruyne
- Commissie van Advies Eurofractie: G. Holdijk en C.G. van der Staaij
- permanente campagnecommissie: B.J. van der Vlies, M. de Bruyne en J. de Jong (secr.)
- Werkgroep Oost-Europa: E.J. Brouwer
- Platform Waarden en Normen: B.J. van der Vlies (vervangers: D.J.H. van Dijk en W.L. Verweij)
- Commissie Aanpassing Toelichting Gemeenteprogram (CATG): W.L. Verweij
- Kerngroep Onderwijsvrijheid: B.J. van der Vlies
- Contactgroep Onderwijsvrijheid: W.L. Verweij

Tot slot verlenen de medewerkers hun medewerking aan de totstandkoming van nota's en commentaren van het Studiecentrum.

7.1.2 Werkzaamheden

De agenda van de fractie wordt in hoge mate bepaald door wat er geagendeerd wordt in de Tweede Kamer. Op een vast moment van de week, dinsdagmorgen, wordt een en ander doorgenomen. In het vervolg van dit verslag treft u enkele bijzonderheden aan met betrekking tot het parlementaire werk.
Naast het reguliere Kamerwerk houdt de fractie zich bezig met werkbezoeken, spreekbeurten, deelname aan symposia, etc. Onderstaand enkele van deze activiteiten.
- In toenemende mate wordt er een beroep gedaan op onze parlementariërs om via de (moderne) media kenbaar te maken waar de SGP voor staat. Afhankelijk van het programma en de context waarbinnen een en ander plaatsvindt, is hiervan gebruik gemaakt. In dit kader kan de documentaire 'De mannen van de SGP' genoemd worden die begin januari uitgezonden werd.
- De voorlichter verzorgde het afgelopen jaar ca. 40 groepsbezoeken voor o.a. scholieren (middelbare school), studenten, kiesverenigingen en vrouwenverenigingen.
- Van tijd tot tijd hebben we als fractie een overleg, samen met de ChristenUnie, met het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO). Op 7 februari vond een gesprek plaats met op de agenda een aantal zaken die kerk en staat raken.
- De fractie is zijdelings betrokken geweest bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2006, door middel van spreekbeurten (meestal samen met lokale vertegenwoordigers) en er werden werkbezoeken afgelegd aan Zwartewaterland en Korendijk.
- De Groen-kring kwam in 2006 tweemaal bijeen. Deze kring bezint zich op ingrijpende ontwikkelingen in onze samenleving, aan de hand van het gedachtegoed van Groen van Prinsterer. Op 23 maart 2006 werd een inleiding verzorgd door ds. G.H. Abma over de betekenis van artikel 36 in een multiculturele samenleving, en op 12 oktober sprak dr. C.S.L. Janse over de vraag naar het theocratisch gehalte van de SGP.

- Van der Vlies nam op 12 mei 2006 deel aan het overleg van het Comité Vrouwenbonden op Gereformeerde Grondslag, een overleg dat halfjaarlijks plaatsvindt tussen de fractievoorzitters van de SGP en de ChristenUnie met genoemd comité.
- De ledenwerfactie van de partij resulteerde in 2006 tot het 'huldigen' van het 1500ste nieuwe lid sinds begin van de actie, Henri Poppe uit Middelburg, in aanwezigheid van Van der Vlies op 28 april 2006. Verder zijn alle zgn. 50ste nieuwe leden uitgenodigd voor een bezoek aan de Tweede Kamer, datzelfde gold voor de kiesverenigingen die het meeste aantal nieuwe leden hadden aangebracht.
- In juni 2006 was het 25-jarig jubileum van Van der Vlies als Kamerlid. Een bijzonder moment, waarbij we als partij de 10de juni stilstonden tijdens een bijeenkomst in Amersfoort. De dinsdag daarop gebeurde dat in de Tweede Kamer. Ter gelegenheid van dit feit werd hem een boekje aangeboden met 25 felicitaties vanuit de partij, (oud-)collega's en vertegenwoordigers van de regering.
- Kort na dit jubileum volgde op 24 juni 2006 de huishoudelijke vergadering, met als uitkomst een statutenwijziging waardoor het mogelijk wordt voor vrouwen lid te worden van de SGP. De Tweede-Kamerfractie was nauw bij dit proces betrokken.
- Sinds 2004 is er een overleg gestart tussen de fractie (en vertegenwoordigers van andere partijgeledingen) én ambtenaren van onze partij, die werkzaam zijn op een ministerie of bij de Raad van State. Op 19 juni verzorgde de heer Paul (VROM) voor dit overleg een inleiding over 'Werken bij de overheid, bijzonder of niet?'
- Ter opening van het parlementaire jaar verzorgde ds. A. van Heteren op Prinsjesdag dit keer de meditatie.
- Na de val van het Kabinet in juni, kwamen er vervroegde verkiezingen op 22 november 2006. Het verkiezingsprogramma 'Naar eer en geweten', geschreven door de voorlichter van de fractie, moest daarom eerder klaar. De maand november werd besteed aan de campagne. Naast een 15-tal regionale verkiezingsbijeenkomsten, werden werkbezoeken afgelegd in Ede, Kampen, Utrecht en Rijssen. In deze periode, op 11 november, werd de open dag in de Tweede Kamer gehouden met ruim 700 deelnemers
- Direct ná de verkiezingen werd Van der Vlies geconsulteerd door de informateur. Zijn advies luidde: onderzoek mogelijkheden tot het formeren van een Kabinet van CDA-PvdA-CU. Op het moment van schrijven van dit jaarverslag zijn de onderhandelingen tussen deze partijen nog gaande.

7.1.3 Parlementaire activiteiten

In de volgende paragrafen wordt teruggeblikt op het politieke handwerk. We kunnen hierin niet compleet zijn. Voor een vollediger verslag zij verwezen naar *De Banier*, het zgn. 'Parlementair logboek'. In het jaar 2006 diende de SGP 18 amendementen en 26 moties in bij wetsvoorstellen, en stelde in totaal 59 schriftelijke vragen aan de regering.

- **Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties**

- Motie aanvaard over intensievere aanpak voetbalgeweld.
- Verzet tegen focus op structuurwijzigingen voor problemen die veel meer de cultuur raken (bestuurlijke vernieuwing, bestuurlijke indeling, organisatie politie) en meedenken over het verbeteren van de relatie tussen burger en bestuur (Nationale Conventie, Burgerforum Kiesstelsel).
- Van der Staaij was één van de initiatiefnemers voor de vernieuwing van de Wet op de parlementaire enquête. De verdediging in de Tweede Kamer vond in oktober plaats. Het wetsvoorstel ligt nu bij de Eerste Kamer.

- **Buitenlandse Zaken**

- Toetredingsonderhandelingen EU – Turkije consequent kritisch gevolgd, zowel d.m.v. deelname aan debatten als door series schriftelijke vragen; daarbij veel aandacht gegeven aan de positie van christenen in dit land.
- Aangedrongen op tijdige positiebepaling van de Nederlandse regering ten aanzien van de toekomst van de Europese Grondwet.
- Voorbereiding Roemenié en Bulgarije voor toetreding tot EU per 1-1-2007 kritisch gevolgd en herhaaldelijk aandacht gevraagd voor noodzakelijke hervormingen.
- Terughoudendheid bepleit ten aanzien van toekomstige uitbreidingen EU.
- Permanente inzet voor verdrukte christenen; landen die met name onze aandacht vroegen dit jaar waren Eritrea, Sri Lanka, Indonesië, Afghanistan en Algerije; hierbij werd herhaaldelijk steun gezocht en gekregen van andere Kamerfracties.

- Midden-Oosten: steun uitgesproken voor Israëlische vergeldingsacties in Libanon; aangedrongen op consequente boycot van de in januari 2006 gekozen Hamasregering in de Palestijnse Gebieden.
- Ontwikkelingssamenwerking: kritisch gevolgd in hoeverre het nieuwe subsidiekader uitpakte voor kleine particuliere organisaties die in de Derde Wereld actief zijn; ruimhartige bijdrage NL regering aan bestrijding honger in Afrika gesteund; geprobeerd aandacht te genereren voor situatie in Haïti.
- Samen met voormalig Kamerlid Herben van de LPF diende Van der Staaij in november een initiatiefwetsvoorstel in om de drempel voor parlementaire goedkeuring van Europese verdragen te verhogen van 50% naar tweederde.

- **Defensie**

- De fractie stemde in met:
  - uitzending van Nederlandse militairen voor twee jaar naar Uruzgan in Afghanistan;
  - verlenging van de Nederlandse deelname aan de EU-missie in Bosnië;
  - verlenging van de Nederlandse deelname aan de NAVO trainingmissie in Irak;
  - deelname aan de maritieme component van het versterkte UNIFIL in Libanon.
- De fractie verleende geen steun aan Nederlandse deelname aan de EU-missie in Congo.
- Gepleit voor voldoende parate manschappen in Nederland, voor het geval er aanslagen of rampen plaatsvinden.
- Herhaaldelijk aangedrongen op structurele financiële ruimte voor vervanging van verloren gegaan materieel tijdens missies.
- In het kader van debatten over ongewenst gedrag bij Defensie met succes aangedrongen op verbod pornofilms bij Defensie.

- **Economische Zaken**

- De fractie heeft in schriftelijke vragen opnieuw aandacht gevraagd voor de plannen in diverse gemeenten om meer koopzondagen toe te staan dan de Winkeltijdenwet toestaat. Omdat de antwoorden onbevredigend waren heeft de SGP samen met de SP een initiatiefwetsvoorstel ingediend om de toerismebepaling in deze wet aan te passen. Dit is mede gedaan omdat de regering niet bereid bleek om met een dergelijke regeling te komen op basis van de Evaluatie van de Winkeltijdenwet.
- In augustus stopte de subsidieregeling voor duurzame energie (MEP) plotseling. Een SGP-motie om die regeling te behouden haalde net geen meerderheid. Na stevige politieke druk is er wel een overgangsregeling gekomen. Ook heeft onze inzet geresulteerd in een tegemoetkomingsregeling voor mensen die kosten hebben gemaakt om voor een dergelijke subsidie in aanmerking te komen.

- **Financiën**

- Door een SGP-motie is er onderzoek gaande naar de bereikbaarheid en de beschikbaarheid van banken op het platteland om te inventariseren waar de dekkingsgraad onvoldoende is.
- In de loop van het jaar is er veel meer steun gekomen voor afschaffing van de algemene heffingskorting voor partners zonder inkomen. De SGP heeft zich hier stevig tegen verzet, omdat alleenverdieners hierdoor sterk benadeeld worden. Tegen dezelfde achtergrond hebben wij ons in het afgelopen jaar verzet tegen de keuze van de regering om een nog groter deel van de kosten voor kinderopvang te vergoeden.

- **Integratiebeleid**

- Voltooiing totstandkoming inburgering: SGP-voorstellen aangenomen voor goede en tijdige voorlichting inburgeringsplichtigen en opname verplicht gemeentelijk informatieloket in de inburgeringswet.
- Inzet voor verdere beperking mogelijkheden dubbele nationaliteit.

- **Justitie**

- Meer geld en aandacht voor opvang en begeleiding ex-gedetineerden.
- Meer geld voor vrijwilligerswerk onder gedetineerden.
- Diverse moties t.b.v. aanpak kinderporno (o.a. op internet).
- Voorkomen geplande verhoging kosten t.b.v. adoptie van kinderen alsmede verruiming fiscale aftrekmogelijkheden kosten adoptie van kinderen.
- Behoud van voorzieningen t.b.v. nazorg adoptiegezinnen.

- **Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**

- Versoepeling aangebracht in de Wet Geurhinder zodat woningen die in het buitengebied worden gebouwd geen grotere bescherming krijgen.
- Motie waarin gepleit wordt voor een Europees verbod op de castratie van biggen in 2009 werd aanvaard.
- Bewerkstelligd dat beroepsvistuigen uitsluitend mogen worden gebruikt door beroepsvissers.
- Ervoor gezorgd dat er 7 miljoen euro beschikbaar is voor duurzame visserijmethoden, zoals de pulskor.

- **Onderwijs, Cultuur en Wetenschap**

- Gepleit voor ruimte voor scholen om de betrokkenheid van ouders vorm te geven.
- Motie over flexibilisering van schooltijden is in wetgeving vastgelegd.
- Verzet tegen verplichte organisatie van kinderopvang door scholen.
- Voortdurend alert op discussies rond onderwijsvrijheid en toelatingsbeleid op scholen.
- Met succes gepleit voor meer middelen voor het wegwerken van achterstanden bij de restauratie van monumenten.

- **Sociale Zaken en Werkgelegenheid**

- Amendement ingediend waardoor het mogelijk wordt voor werknemers die naar de aard van de arbeid op zondag arbeid verrichten (verplegers, politie, brandweer) dat zij individueel weigeren om meer dan 39 zondagen per jaar te werken.
- Ervoor gepleit om de emeritaatsfondsen buiten de werking van de Pensioenwet te houden. Toezegging gekregen dat hiermee zorgvuldig wordt omgegaan.

- **Verkeer en Waterstaat**

- Meer geld en aandacht voor binnenvaart en onderhoud vaarwegen.
- Moties ten behoeve van betere ontsluiting Tweede Maaasvlakte voor binnenvaart.
- Forse opwaardering Wilhelminakanaal Brabant ter waarde van tientallen miljoenen.
- Ontpoldering in Zeeland getorpedeerd.

- **Volksgezondheid, Welzijn en Sport**

- Bij de behandeling van de Wet maatschappelijke ondersteuning heeft de SGP zich met succes ingezet voor: de waarborging van de keuzevrijheid; de verplichting voor gemeenten om een persoonsgebonden budget aan te bieden; de verplichting om respijtzorg aan te bieden voor mensen die tijdelijk niet in staat zijn om als mantelzorger te functioneren.
- De uitwerking van het SGP-amendement over de ondersteuning van mantelzorgers heeft de nodige moeite gekost. De datum van 1 januari 2007 is niet gehaald vanwege uitvoeringsproblemen.
- Bij de behandeling van de geneesmiddelenwet heeft de SGP zich onder meer ingezet voor het behoud van de apotheekhoudende huisarts; de verplichting dat in elke apotheek een apotheker beschikbaar moet zijn, de waarborging van de informatievoorziening bij zelfzorggeneesmiddelen en de verplichting van kwaliteitswaarborging door drogisten.
- Na lange tijd kwam een teleurstellende reactie van het kabinet naar aanleiding van de evaluatie van de Wet Afbreking Zwangerschap. Er wordt nauwelijks ingezet op verbetering van de handhaving van waarborgen die het kind moeten beschermen. Er lijkt geen politieke wil te zijn voor verbetering van de positie van het ongeboren kind.
- De evaluatie van de Euthanasiewet laat lang op zich wachten. In dit jaar heeft vooral de discussie over levensbeëindiging van (gehandicapte) pasgeborenen onze aandacht gehad.

- **Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu**

- Invoering verbreed rioolrecht voor gemeenten sterk bevorderd.
- Sterke rol gespeeld bij tegenhouden grootschalig bedrijventerrein Hoeksche Waard.

- **Vreemdelingenzaken**

- De fractie zette zich in de politiek heftige debatten over terugkeer van uitgeprocedeerden naar Congo en Syrië duidelijk in voor de belangen van de veiligheid van de asielzoekers; aanhoudende slordigheden van minister Verdonk leidden ertoe dat we een motie van afkeuring tegen haar steunden in het debat over Syrië.

- In het debat over het Nederlandse paspoort van Ayaan Hirsi Ali deed de SGP-fractie het voorstel om de minister meer beleidsvrijheid te geven in het ontnemen van de Nederlandse nationaliteit; dit voorstel is door de regering overgenomen en wordt nu uitgewerkt.
- In het najaar, vóór en na de Kamerverkiezingen, koos de SGP-fractie duidelijk positie tegen het generaal pardon, zowel in debatten als in de media en benadrukten wij de noodzaak van maatwerk, toegesneden op schrijnende individuele gevallen.
- De fractie maakte zich met succes sterk voor de positie van bekeerlingen onder asielzoekers uit Iran.
- Diverse individuele dossiers van uitgeprocedeerde asielzoekers zijn bekeken. In een enkel geval is de minister gevraagd alsnog tot vergunningverlening over te gaan.

7.2 Eerste Kamer

De Staatkundig Gereformeerde Partij is vanaf 1971 in de Eerste Kamer vertegenwoordigd. Eerder had de partij in 1956-1960 één lid in deze Kamer (ds. C. Smits en ir. H. Fokker). De fractie heeft sinds de verkiezingen van 1983 een tweede zetel, met een onderbreking van één zetel in de periode 1987-1991. De heren Van den Berg en Holdijk zijn resp. sinds 1995 en 1991 de SGP-vertegenwoordigers in de senaat. Zij werken daarbij nauw samen met de ChristenUnie-fractie.
Verder nemen zij ook deel aan het SGP-fractie-overleg in de Tweede Kamer, op dinsdagmorgen. Zij kunnen voor de voorbereiding op hun werk een beroep doen op de medewerkers van de Tweede-Kamerfractie.
De Eerste Kamer vergadert één dag per week, namelijk op dinsdag. De Eerste Kamer neemt in ons staatsbestel een bijzondere plaats in. Haar hoofdtaak ligt hierin dat zij aan het eind van het wetgevende proces een totaaloordeel velt over een wetsvoorstel. Amenderen kan de Eerste Kamer een wetsvoorstel niet. De Eerste Kamer kan een wetsvoorstel wel verwerpen en heeft dus het laatste woord. De Eerste Kamer heeft tevens de taak de regering te controleren, een taak die veelal in samenhang met de beoordeling van wetsvoorstellen wordt uitgeoefend.
Het optreden van de Eerste Kamer speelt zich meer in de luwte af dan dat van de Tweede Kamer. Tweede Kamerleden zijn fulltime beroepspolitici, terwijl Eerste Kamerleden deeltijdpolitici zijn, die dikwijls nog andere functies bekleden.

7.2.1 Vetorecht

De Eerste Kamer is terughoudend met het verwerpen van wetsvoorstellen. Toch waren er twee wetsvoorstellen die als geheel de toets der kritiek niet konden doorstaan. Zo bleek de Eerste Kamer bij de behandeling van een initiatiefwetsvoorstel van het Tweede Kamerlid Luchtenveld over de administratieve echtscheiding en de invoering van het ouderschapsplan niet te spreken over de kwaliteit van het wetsvoorstel. Onze fractie had principiële bezwaren tegen dit voorstel. Ook de Eerste Kamer vreesde voor een toevloed van bagatelzaken en maakte bezwaar tegen het uitsluiten van hoger beroep en cassatie bij rechterlijke beslissingen over nakoming van het ouderschapsplan waarbij mogelijk vergaande wijzigingen in het omgangsrecht worden aangebracht. Ook werd de vrees geuit voor erkenningsproblemen buiten de Europese Unie bij scheiding zonder rechterlijke tussenkomst. Bovendien verwachtte men dat notarissen, advocaten en mediators, in verband met hun beroepsaansprakelijkheid, geen medewerking willen verlenen aan administratieve scheiding. Dit, omdat zij de middelen ontberen om te toetsen of partijen werkelijk alle relevante gegevens hebben aangeleverd op basis waarvan een verdelingsovereenkomst wordt opgesteld. De sprekers waren van oordeel dat een novelle de gebreken niet afdoende zou kunnen repareren, waarna het wetsvoorstel verworpen werd.
Eenzelfde lot trof het door de minister van Justitie en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ingediende wetsvoorstel nieuwe regeling concurrentiebeding. Ook dit wetsvoorstel vond de Eerste Kamer kwalitatief onder de maat. Een concurrentiebeding zou nietig zijn zonder billijke vergoeding, maar een rechter zou zo'n beding toch in stand kunnen houden door de vergoeding te verhogen. Een werkgever zou het betalen van een vergoeding voor het beperken van de arbeidsmobiliteit kunnen vermijden door een werknemer uiteindelijk te ontslaan van het concurrentiebeding. De leden voorzagen een veelvuldig beroep op de rechter. Verder vreesde men grote rechtsonzekerheid rondom het onduidelijk gedefinieerde "relatiebeding" en rond de positie van uitzendkrachten. Tenslotte laakte men het feit dat bij een uitspraak omtrent een concurrentiebeding wel hoger beroep mogelijk is en bij een uitspraak in dezelfde procedure omtrent een ontbindingsvergoeding niet. Dit zou een kantonrechter ertoe kunnen verleiden zijn uitspraak onder de noemer ontbindingsvergoeding te brengen. Al met al werd de zorg uitgesproken dat dit wetsvoorstel tot veel rechtsonzekerheid zou leiden. Na het antwoord van de ministers bleek deze zorg niet te zijn weggenomen.

8. Afsluiting

Het jaarverslag geeft een verantwoording van het werk dat voor en namens de SGP is verricht in het jaar 2006. Het werk van bestuurders en vertegenwoordigers van en namens de SGP ligt ook besloten onder menselijke tekortkomingen en zonde. De Heere verzoene het onze genadiglijk.
Veel mochten wij van de Heere ontvangen. Davids gestalte in zijn levensavond mocht de onze zijn: "Nu dan, onze God, wij danken U, en loven den Naam Uwer heerlijkheid. (…) Want het is alles van U en wij geven het U uit Uw hand" (1 Kronieken 29:13, 14b).

Gouda, maart 2007

drs. P.A. Zevenbergen
secretaris,

W. Kolijn
algemeen voorzitter,

Bijlage 1

Agenda 86ste jaarvergadering van de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)

D.V. te houden op zaterdag 31 maart 2007 in de Jaarbeurs-Congreszaal, Jaarbeursplein te Utrecht, tel. 030 - 29 55 42. Aanvang: 10.00 uur

Agenda

1. Aanvang: 10.00 uur.
1.1 Opening door de partijvoorzitter, ds. A. van Heteren.
1.2 Telefax aan H.M. de Koningin.
1.3 Zingen van de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus.

2. Vaststellen van het verslag van de op 25 maart en 24 juni 2006 gehouden Algemene Vergaderingen (zie bijlage 3 en 4 van het Jaarverslag 2006).

3. Jaarverslag 2006.
3.1 Vragen naar aanleiding van het Jaarverslag 2006.
3.2 Vaststellen van de balans, de staat van baten en lasten en de toelichting daarop (strekt tevens tot décharge van het Hoofdbestuur).
3.3 Voorstel Hoofdbestuur inzake ledenbijdrage 2008 (zie Bijlage A).

4. Voorstellen (zie Bijlage B).
4.1 Voorstel van het Hoofdbestuur tot wijziging van de partijstatuten (zie nummer 1 in Bijlage B).
4.2 Voorstel van het Hoofdbestuur tot wijziging van het algemeen reglement (zie nummer 2 in Bijlage B).
4.3 Voorstel van het Hoofdbestuur tot (her)benoeming van de leden van de Commissie van Beroep (zie nummer 3 in Bijlage B).
4.4 Voorstel plaatselijke kiesvereniging te Brakel (zie nummer 4 in Bijlage B).

5. Presentatie van SGP-Jongeren.

6. Uitslag van de (her)verkiezing van leden van het Hoofdbestuur (zie Bijlage C).

7. Mededelingen.

8. Rondvraag (vragen kunnen tot 12.00 uur op de dag voorafgaande aan de vergadering per brief of e-mail worden toegezonden aan het Hoofdbestuur).

9. Collecte voor de kosten van de maaltijd.

10. Afsluiting ochtenddeel en gebed voor de maaltijd.

PAUZE

11. Gebed na de maaltijd en opening middagvergadering.

12. Rede van ir. B.J.van der Vlies, voorzitter Tweede Kamerfractie

13. Forumdiscussie naar aanleiding van de partijrede o.l.v. de heer W. Kolijn. Van het forum maken deel uit de heren B.J. van der Vlies, K.J.G. Kats (burgemeester) en J.J. Luteijn (statenlid en wethouder).

14. Collecte voor het Verkiezingsfonds.

15. Slotwoord door ds. A. Vlietstra.

16. Sluiting (15.15 uur).

Te uwer informatie zij nog vermeld dat het **Stembureau** uit de volgende personen bestaat:

Voorzitter:
dhr. B.J. Peters, Schapendrift 7, 8075 BA Elspeet

Leden:
dhr. W. Lodewijk, T.E. Teunissenweg 45, 9104 ER Damwoude
dhr. K. Both, Molenlaan 3a, 2861 LA Bergambacht
dhr. J. Pijpelink, Korenschoof 34, 4283 HH Giessen
dhr. H. Morren, Nederwoudseweg 1a, 6741 MA Lunteren
dhr. G.G. Engberts, Westermaatweg 5, 7611 PG Aadorp
dhr. A. Deij, Stationsstraat 19, 4421 AK Kapelle
dhr. G. van de Werken, J.R. Zeemanstraat 4, 4053 JN Yzendoorn
dhr. W. van Oostende, Nieuwe Veenendaalseweg 146, 3911 MN Rhenen
dhr. W.F. den Breejen, Heereweg 36a, 2161 AH Lisse

Het Hoofdbestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij,

ds. A. van Heteren, partijvoorzitter
W. Kolijn, algemeen voorzitter
drs. P.A. Zevenbergen, secretaris

Bijlage A

Begroting van de SGP voor het jaar 2007 en vaststelling van de ledenbijdrage 2008

	EURO'S		
	BEGROTING **2007**	BEGROTING **2006**	VERWACHTING **2006**
LASTEN			
lasten partijbureau	207.750	187.483	229.450
bijdrage studiecentrum	199.000	200.757	185.500
bijdrage voorlichting	165.000	162.825	144.000
bijdrage jongeren	206.000	228.935	217.775
bijdrage fractie	50.000	32.000	-
partijorgaan	278.000	274.000	289.500
bestuurs-/vergaderkosten	40.000	40.000	50.000
dotatie verkiezingsfonds	-	-	-
extra dotatie verkiezingsfonds	-	-	-
campagnekosten	110.000	-	317.500
Totaal lasten	**1.255.750**	**1.126.000**	**1.433.725**
BATEN			
ledenbijdragen	405.000	390.000	390.000
partijorgaan	300.000	286.000	298.000
renten	50.000	35.000	50.000
giften	265.000	145.000	500.000
subsidie	-	-	-
onttrekking verkiezingsfonds	110.000	-	132.500
Totaal baten	**1.130.000**	**856.000**	**1.370.500**
SALDO	**125.750-**	**270.000-**	**63.225-**

TOELICHTING:

	BEGROTING 2007	**BEGROTING 2006**	**VERWACHTING 2006**
Studiecentrum:			
totale lasten	221.000	217.307	202.000
totale baten	22.000	16.550	16.500
	199.000	200.757	185.500
subsidie ministerie	-	-	-
tekort	199.000	200.757	185.500
Voorlichtingscentrum:			
totale lasten	171.073	168.950	150.000
totale baten	6.073	6.125	6.000
	165.000	162.825	144.000
subsidie ministerie	-	-	-
tekort	165.000	162.825	144.000
Jongerenorganisatie:			
totale lasten	289.250	319.285	304.311
totale baten	83.250	90.350	86.536
	206.000	228.935	217.775
subsidie ministerie	-	-	-
tekort	206.000	228.935	217.775

Op grond van de begroting 2007 stelt het Hoofdbestuur in verband met het vervallen van de rijkssubsidie voor om de ledenbijdrage voor het jaar 2008 vast te stellen op € 16,50

Bijlage B

Voorstellen

Voorstel 1 Voorstel tot wijziging van de partijstatuten

Artikel 1-I
De statuten worden als volgt gewijzigd:
a. Artikel 22 vervalt onder gelijktijdige vernummering van de artikelen 23 tot en met 42 tot artikel 22 tot en met 41 en van de desbetreffende artikelverwijzingen.
b. Aan artikel 35 (oud), derde lid wordt een tweede volzin toegevoegd, luidende: "Stemmen bij volmacht is niet toegestaan".
c. Artikel 43 (oud) vervalt.

Artikel 1-II
De statutenwijziging treedt in werking op 1 mei 2007.

Toelichting
In de achterliggende jaren is door een tweetal organisatieadviesbureaus onderzoek verricht naar het functioneren van de interne organisatie van de Vereniging SGP (partijbureau) en haar geledingen. Op basis van deze onderzoeken en met inachtneming van de voorwaarden ingevolge de Wet subsidiering politieke partijen is besloten de partijorganisatie zodanig in te richten dat de werkzaamheden worden verricht binnen 4 clusters, te weten:
5. het partijbureau (beheer, administratie en financiën);
6. de afdeling communicatie, voorlichting en vorming;
7. het studiecentrum (Guido de Brès Stichting);
8. de SGP-Jongeren.

Het partijbureau en de afdeling communicatie, voorlichting en vorming worden door de Vereniging SGP in stand gehouden. Het studiecentrum door de Guido de Brès Stichting en de SGP-Jongeren door de Vereniging SGP-Jongeren. Dit betekent dat de Stichting Voorlichtings- en Vormingscentrum van de SGP in beginsel alle activa, passiva en overige rechtsbetrekkingen overdraagt (per 31 maart 2007) aan de Vereniging SGP en daarna ontbonden zou kunnen worden. Echter, deze stichting houdt ook nog de Werkgroep Oost-Europa - gesubsidieerd door het ministerie van Buitenlandse Zaken - in stand. Deze activiteiten kunnen gelet op de subsidievoorwaarden *niet* worden overgedragen aan de Vereniging SGP. Om die reden is de Stichting Voorlichtings- en Vormingscentrum dan ook omgevormd tot een aan de SGP gelieerde stichting die zich nog uitsluitend bezig houdt met de door het ministerie van Buitenlandse Zaken gesubsidieerde activiteiten ten behoeve van Oost-Europa. Die stichting heet: Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa.

Bovenvermelde ontwikkelingen betekenen dat artikel 22 van de partijstatuten moet vervallen.

Tevens wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om in artikel 35 expliciet te vermelden dat het stemmen bij volmacht door afgevaardigden naar een algemene vergadering niet is toegestaan. Iedere afgevaardigde heeft één stem en kan die alléén maar uitbrengen als hij fysiek ter vergadering aanwezig is. Elk jaar opnieuw blijkt dat niet iedereen deze bepaling zo interpreteert. Door de onderhavige toevoeging kan daarover geen misverstand meer bestaan.
Tot slot is de in artikel 43 opgenomen overgangsbepaling niet meer relevant zodat ook die kan vervallen.

Preadvies van het Hoofdbestuur
Geadviseerd wordt met dit voorstel in te stemmen.

Voorstel 2 Voorstel tot wijziging van het Algemeen Reglement

Artikel 2-I
Het Algemeen Reglement wordt als volgt gewijzigd:
a. In artikel 3, eerste lid wordt "19" gewijzigd in "18".
b. In artikel 7, tweede lid, 2e volzin, wordt "hoofdbestuur" vervangen door "bestuur van de provinciale vereniging". In het derde lid, 2e volzin, wordt "dagelijks bestuur" vervangen door

"Hoofdbestuur". Het vijfde lid vervalt onder gelijktijdige vernummering van de leden 6 tot en met 8 tot 5 tot en met 7.

c. In artikel 8, vijfde lid wordt "dagelijks bestuur" vervangen door "Hoofdbestuur".

d. In artikel 13, tweede lid wordt tussen "worden" en ter kennis gebracht" het woord "desgevraagd" gevoegd.

Artikel 2-II
De wijziging van het Algemeen Reglement treedt in werking op 1 mei 2007.

Toelichting
Als gevolg van een wijziging van de partijstatuten moet de verwijzing in artikel 3 worden aangepast. De provinciale vereniging is verantwoordelijk voor het benoemen van de (plv.) afgevaardigden naar de Raad van Advies. In het verlengde daarvan ligt het in de rede dat de provinciale verenigingen dan ook verantwoordelijk zijn voor het opstellen van het rooster van aftreden. Deze inmiddels ook al gangbare praktijk wordt thans geformaliseerd.
Verder dient in alle gevallen het orgaan "Hoofdbestuur" te worden geïnformeerd, los van de vraag hoe de interne gang van zaken verder is geregeld. Om die reden wordt in artikel 7, derde lid en in artikel 8 "dagelijks bestuur" vervangen door "Hoofdbestuur".
De plicht van afgevaardigden naar de Raad van Advies om voor aanvang van de vergadering een zogenoemde "geloofsbrief" te overleggen, vervalt. Overwogen is dat de Raad van Advies uitsluitend adviserende bevoegdheden heeft. Verder brengt de onderhavige verplichting de nodige administratieve handelingen met zich mee zonder dat daarmee een aantoonbaar en zwaar genoeg wegend doel wordt gediend. Dit klemt temeer nu deze verplichting zondermeer vervangen kan worden door de afgevaardigden voor aanvang van een vergadering van de Raad van Advies een presentielijst te laten ondertekenen.
De wijziging van artikel 13 heeft te maken met het feit dat het Hoofdbestuur op grond van de Kieswet een machtiging moet ondertekenen om de naam van de partij boven een kandidatenlijst te plaatsen, de zogenoemde formulieren H3-1 c.q. H3-2. Op deze formulieren moet verplicht ook de lijst van kandidaten worden vermeld. In de praktijk blijkt dan ook dat de (voorlopige) kandidatenlijsten op een enkele keer na niet meer worden toegezonden en met de weinige wel ontvangen lijsten wordt eigenlijk niets gedaan in afwachting van de ontvangst van de hierboven vermelde formulieren die de officiële machtiging inhouden overeenkomstig de Kieswet. Deze bepaling is in feite dan ook tot een "dode letter" geworden terwijl het (opnieuw) verplichten tot het naleven daarvan nauwelijks toegevoegde waarde heeft maar wél extra administratieve lasten met zich meebrengt.
Niettemin kan het inzenden van (voorlopige) kandidatenlijsten gewenst zijn, bijvoorbeeld naar aanleiding van ontvangen bezwaren e.d. Om die reden is met de wijziging van artikel 13, tweede lid het initiatief gelegd bij het Hoofdbestuur.

Preadvies van het Hoofdbestuur
Geadviseerd wordt met dit voorstel in te stemmen.

Voorstel 3 (Her)benoeming leden Commissie van beroep
In artikel 21, eerste lid van de partijstatuten is bepaald dat er een Commissie van beroep is die bestaat uit een voorzitter en twee andere leden. De commissieleden en hun plaatsvervangers, die uiteraard lid dienen te zijn van de SGP, worden op voordracht van het Hoofdbestuur benoemd door de algemene vergadering voor een periode van vijf jaren. Benoeming van commissieleden heeft voor het laatst plaatsgevonden op 27 februari 1999.

Het Hoofdbestuur draagt de volgende personen ter benoeming voor:

Voorzitter:	*Plv. voorzitter:*
H.E.J. Boon	drs. P.C. den Uil
Leden:	*Plv. leden:*
drs. F.W. den Boef	mr. A. Klaassen
mr. A. Dangremond	mr. H.A.W. Bouman

Preadvies van het Hoofdbestuur
Geadviseerd wordt bovenbedoelde personen (opnieuw) te benoemen.

Voorstel 4 Mediabeleid
De Plaatselijke kiesvereniging "Zet de oude palen niet terug" te Brakel stelt het volgende voor.
De kiesvereniging maakt zich zorgen over het mediabeleid binnen de SGP. Eerder was het zo dat we een passief mediabeleid hadden. De laatste tijd is het meer een actief beleid geworden. Als voorbeeld standpunt.nl. De plaatselijke kiesvereniging stelt na deze overwegingen voor om het oude mediabeleid, passief en zeker niet actief, in ere te herstellen en dit vast te leggen in het Algemeen Reglement.

Preadvies van het Hoofdbestuur
Het Hoofdbestuur verwijst voor wat betreft het mediabeleid kortheidshalve naar hetgeen is vermeld op pagina 16-17 (par. 3.9.4) van het bij brief d.d. 11 maart 2005, kenmerk 110305.035, aan onder meer de besturen van de plaatselijke kiesverenigingen toegezonden Jaarverslag 2004 zoals dat onderwerp van bespreking is geweest in de op 2 april 2005 gehouden partijdag.

Zoals in de hierboven bedoelde paragraaf 3.9.4 is vermeld, is ook in de gewijzigde mediarichtlijn het afwijzende beleid voor wat betreft het actief gebruik van de media *gehandhaafd*. Voor wat betreft de passieve deelname aan mediaoptredens is in die paragraaf uitvoerig ingegaan op de gewijzigde omstandigheden. Ook is toen al gesteld dat weliswaar sprake is van een toegenomen participatie van de SGP in de media, maar daarbij nog steeds metterdaad de door de richtlijn gevraagde terughoudendheid wordt betracht.
Gelet op het voorgaande is de aanbeveling destijds als volgt vastgesteld:

"Gelet op het voorgaande heeft het Hoofdbestuur het volgende geconcludeerd:
a. zich te conformeren aan het ingenomen standpunt van de partij en de tot dusverre gevoerde gedragslijn, te weten een terughoudende opstelling;
b. ‘gewetensvrijheid’ en ‘vertrouwen’ als overstijgende begrippen te hanteren in deze problematiek;
c. een SGP-bestuurder of -vertegenwoordiger kan desgevraagd medewerking verlenen aan een optreden voor radio- of televisie wanneer standpunten worden toegelicht of verdedigd, tenzij de uitzending een karakter heeft dat zich niet verdraagt met de boodschap van de SGP, van de betreffende omroep of programmamaker geen objectieve weergave mag worden verwacht of uitzending op zondag zal plaatsvinden;
d. bij het aanbevolen terughoudend passief beleid passen geen opnames voor radio of televisie bij SGP-vergaderingen of -verkiezingsbijeenkomsten;
e. SGP-ers kunnen, onder de bij c. genoemde voorwaarden, meedoen aan openbare politieke bijeenkomsten met een of meer andere partijen die door omroepen worden uitgezonden.
f. tegen het passief opvragen via internet van informatie voor zakelijke en studiedoeleinden bestaat weinig bezwaar; hetzelfde geldt voor een eigen actieve informatievoorziening via internet door het in stand houden van een eigen website."
(Voor de goede orde zij vermeld dat aanbeveling f. niet was opgenomen in bovenbedoeld jaarverslag nu die aanbeveling pas later aan de onderhavige richtlijn is toegevoegd.)

Het Hoofdbestuur is van mening dat het mediabeleid met bovenbedoelde richtlijn voldoende is vastgelegd en ziet daarom geen aanleiding een artikel over dit onderwerp in het Algemeen Reglement op te nemen. Het mediabeleid is voor een ieder kenbaar nu dat uitvoerig is gepubliceerd in bovenbedoeld Jaarverslag 2004.
Overigens zij nog wel vermeld dat het Hoofdbestuur begin 2006 al heeft besloten om de gewijzigde mediarichtlijn te evalueren en daarover te rapporteren.

Het Hoofdbestuur adviseert dan ook om **niet** met het voorstel in te stemmen.

Bijlage C
Verkiezing leden Hoofdbestuur

Het Hoofdbestuur stelt in de hierna vermelde gevallen de volgende kandidaten voor (telkens in alfabetische volgorde).

I. Aftredend en herkiesbaar, M.F. van Leeuwen

a. A.B. Goedhart
De heer Goedhart, geboren op 29 augustus 1943, is oud-directeur van een basisschool. Verder is hij amateur-historicus. De heer Goedhart is ouderling van de Hersteld Hervormde Gemeente te Leerbroek en catechiseermeester in diverse Hersteld Hervormde Gemeenten.

b. M.F. van Leeuwen
De heer Van Leeuwen, geboren op 23 april 1948, is voorzitter van de centrale directie van het Hoornbeeck College. Hij is lid van het Hoofdbestuur van de SGP en D.V. tot en met 13 maart 2007 voorzitter van de SGP-fractie in de Provinciale Staten van Utrecht. De heer Van Leeuwen is ouderling van de Hersteld Hervormde Gemeente te Maartensdijk.

II. Aftredend en herkiesbaar, mr. P.J. den Boef

a. mr. A.J.C. van Bemmel
De heer Van Bemmel, geboren op 29 maart 1976, is advocaat. Hij was tot mei 2006 voorzitter van het bestuur van de SGP-Jongeren. Vanaf mei 2006 is hij burgerraadslid voor de SGP in Gouda. Verder is hij lid van een klachtencommissie van het Driestar College. De heer Van Bemmel is lid van de Gereformeerde Gemeente te Gouda.

b. mr. P.J. den Boef
De heer Den Boef, geboren op 21 januari 1953, is advocaat. Hij is lid van het Hoofdbestuur van de SGP en van de steunfractie van de SGP in Houten. Daarnaast vervult hij nog diverse andere nevenfuncties, zoals voorzitter van de klachtencommissie van het reformatorisch onderwijs en die van een zorginstelling, 2e voorzitter van een bank en bestuurslid van de V.R.C.L.
De heer Den Boef is lid van de Gereformeerde Gemeente in Houten.

III. Aftredend en herkiesbaar, dr.ir. A.G. Bregman

a. dr.ir. A.G. Bregman
De heer Bregman, geboren op 14 december 1964, is senior stafmedewerker bij het Instituut voor Bouwrecht in Den Haag en juridisch adviseur onder de naam Bregman Advisering. Hij is lid van het Hoofdbestuur. De heer Bregman is ouderling van de Gereformeerde Gemeente in Naaldwijk.

b. J.J. Luteijn
De heer Luteijn, geboren op 4 februari 1960, is wethouder van de gemeente Werkendam. Verder is hij voorzitter van de ChristenUnie/SGP-fractie in de Provinciale Staten van Noord-Brabant en lid van de Raad van Advies van de SGP. Daarnaast is hij voorzitter van de Stichting Ondersteuning van die statenfractie en bestuurslid van de Stichting Klimaatlandschap. De heer Luteijn is lid van de Gereformeerde Gemeente in Werkendam.

Bijlage 2

Kwantitatief overzicht

	Aantal per 31 december 2006	*Aantal per 31 december 2005*
Zetels in Tweede Kamer	2	2
Zetels in Eerste Kamer	2	2
Zetels in Europees Parlement (samen met ChristenUnie)	2	2
Leden	27.154	26.400
Abonnees op *De Banier*	6.451	6.159
Plaatselijke kiesverenigingen	224	226
Provinciale verenigingen	11	11
Gedeputeerden	1	1
Leden Provinciale Staten	23	23
Burgemeesters	4	5
Wethouders	39	41
Raadsleden	256	270

Bijlage 3

Verslag van de op 25 maart 2006 gehouden 85e algemene vergadering (partijdag) van de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) in het Jaarbeurs Congrescentrum te Utrecht

1.1 Opening

De voorzitter, ds. D. Heemskerk, heet een ieder hartelijk welkom en opent de vergadering met het laten zingen van Psalm 119 vers 10 en 32. Daarna leest hij Filippensen 2 : 1-18 en gaat hij voor in gebed. Vervolgens spreekt hij een openingswoord uit naar aanleiding van Filippensen 2 : 15. "*Opdat gij moogt onberispelijk en oprecht zijn, kinderen Gods zijnde, onstraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht, onder welke gij schijnt als lichten in de wereld.*" Deze woorden zijn gesproken door de apostel Paulus die leefde in een zelfde verdorven, goddeloze en zedeloze samenleving met de daarbij behorende verleidingen zoals dat heden ten dage met ons ook het geval is. Ook onze tijd kenmerkt zich door donkerheid, goddeloosheid en oppervlakkigheid. Doch Paulus heeft een woord voor ons als het gaat om de vraag hoe wij in zo'n samenleving moeten staan.
Wij moeten onvoorwaardelijk buigen voor het Woord van God. Doet alle dingen, namelijk die u de Heere beveelt, zonder murmureren en tegenspreken. Opdat gij moogt onberispelijk en oprecht zijn. Onberispelijk wil zeggen dat ons leven ingericht behoort te zijn naar de maatstaf van Gods Woord en dat ook merkbaar is. Een zodanig leven dat de mensen ons om onze handel en wandel niet kunnen berispen. En oprecht, zonder bedrog. Dat heeft te maken met onze intenties, met hetgeen in ons hart leeft. De dienst van God moet een dienst met het hart, een liefdedienst zijn. Wij behoren kinderen van God te zijn, wederom geboren tot een levende hoop door het Woord. Wedergeboorte is noodzakelijk. Wij moeten onszelf leren zien in de spiegel van Gods Woord opdat wij leren zien wie wij zijn onder de eis van het Woord, hoedanig onze handel en wandel is. Het moet doorleefd worden "een vreemd'ling hier beneên" te zijn. Verder moeten wij onstraffelijk zijn, dat wil zeggen, zonder aanstoot te geven. Er mag niets op ons aan te merken zijn. Wij moeten ons hoeden tegen de schijn van het kwaad. Het geldt zeker voor SGP-ers dat zij moeten waken tegen het lasteren van Gods Naam door hun toedoen. Voorts behoren wij onze plaats in te nemen temidden van een krom en verdraaid geslacht. Niet aan de zijlijn of uitsluitend in onze eigen organisaties, maar als schapen temidden van de wolven moeten wij schijnen als een licht op de kandelaar. Het ambt van de overheid moet worden geëerbiedigd. Dat geeft geen ruimte voor doperse standpunten. Het Woord van God moet worden uitgedragen. "Onder welke gij schijnt als lichten in de wereld". Als wij iets kennen van het zaad van de wedergeboorte, zullen wij schijnen als lichten in de wereld. Dat zal zeker vrucht dragen. Dan zal iets worden gezien van Gods genade in bijvoorbeeld eenvoudigheid, oprechtheid en ootmoedigheid. God heeft recht op ieder mens en de ganse schepping behoort aan Hem onderworpen te zijn. Dat geeft ook bewogenheid met onze medemensen die net als wij op reis zijn naar de eeuwigheid. De voorzitter spreekt tot slot de wens uit dat de zaligheid van onze ziel en het heil van onze naasten ondanks de tijdsomstandigheden het voornaamste voor ons zullen zijn.

Vervolgens memoreert hij het overlijden van de heer J. Mulder, in leven directeur van het Studiecentrum van de SGP. Hij wenst de nabestaanden Gods zegen en sterkte toe in de verdere verwerking van dit verdriet.

Voorts meldt hij dat ds. A. van Heteren in verband met persoonlijke verplichtingen binnen de kring van zijn familie niet in staat is aanwezig te zijn en de vergadering te leiden.
Ook zijn met kennisgeving afwezig de heren ds. A. Vlietstra, H.C. Schriever, K.J.G. Kats, ds. P. van der Kraan, ds. H. van den Belt, R. Leusink, ing. E. Klein, mr. A.J.C. van Bemmel en drs. B. Belder. Ds. J. Koppelaar heeft laten weten alleen het middaggedeelte te kunnen bijwonen.

Verder vraagt hij aan de leden van het stembureau, zoals vermeld aan het slot van de agenda, om zich na het zingen van het Wilhelmus te begeven naar de door de leden van de regelingscommissie te wijzen ruimte voor het tellen van de stemmen.

Tot slot wijst hij er nog op dat agenda, verslag vorige partijdag, voorstellen, etc. allemaal te vinden zijn in het Jaarverslag 2005. Niet-afgevaardigden hebben een agenda met de daarbij behorende bijlagen ontvangen tegelijk met hun toegangskaart.

1.2 Telefax aan H.M. de Koningin

De voorzitter deelt mee dat een telefax wordt verzonden aan H.M. de Koningin met de volgende inhoud:

"Hare Majesteit de Koningin
p/a Paleis Huis ten Bosch

Majesteit,

De leden en het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij die vandaag, zaterdag 25 maart 2006, in Utrecht in algemene vergadering bijeen zijn, betuigen hun gevoelens van eerbied jegens Uwe Majesteit en spreken hun hartelijke verbondenheid uit aan U en Uw Koninklijk Huis.
De Staatkundig Gereformeerde Partij, de oudste politieke partij in Nederland, belijdt dat het constitutionele koningschap, opgedragen aan het Huis van Oranje, door God gegeven is.
U mag reeds vele jaren op een waardige en inhoudsvolle wijze dat koningschap in ons land vervullen. Dankbaarheid aan de Heere God, de Schepper en Onderhouder van ons leven, past ons daarvoor.
De tijden zijn zorgvol. Gods Woord blijkt voor velen niet meer het kompas van het leven te zijn. De maatschappelijke samenhang staat in toenemende mate onder druk. Verharding en intolerantie gaan de samenleving beheersen.
Wij hopen dat de HEERE U in deze zorgvolle tijden de wijsheid, gezondheid en kracht wilt geven om te mogen regeren overeenkomstig de wil van God Die het waard is door ons allen geëerd en geprezen te worden.
De leden en het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij bidden U en Uw Koninklijk Huis van harte Gods zegen toe.

Utrecht, 25 maart 2006

drs. P.A. Zevenbergen,
secretaris van het Hoofdbestuur van de SGP"

1.3 Zingen van de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus

Op verzoek van de voorzitter worden de coupletten 1 en 6 van het Wilhelmus staande gezongen.

2. Vaststellen verslag van de Algemene Vergadering gehouden op 2 april 2005

De tekst van het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag worden geen vragen gesteld of opmerkingen gemaakt.

3.1 Vragen naar aanleiding van Jaarverslag 2005

Van de mogelijkheid vragen te stellen naar aanleiding van het verslag wordt geen gebruik gemaakt.

3.2 Vaststellen balans, staat van baten en lasten en de toelichting daarop

Er blijken geen vragen te zijn over de desbetreffende financiële stukken die vervolgens ongewijzigd worden vastgesteld. De Algemene Vergadering déchargeert het Hoofdbestuur.

3.3 Voorstel Hoofdbestuur inzake ledenbijdrage 2006 en 2007

Namens de pkv. Krimpen a/d IJssel wordt opgemerkt het moment van de contributieverhoging ongelukkig te vinden. In de loop van de maand januari 2006 heeft de ledenvergadering van die kiesvereniging al de contributie voor het jaar 2006 vastgesteld. Dat wordt doorkruist door de door het Hoofdbestuur voorgestelde contributieverhoging, die met terugwerkende kracht ook op 2006 van toepassing is. Verder wordt de aan het voorstel ten grondslag liggende motivatie niet steekhoudend geacht. Het wegvallen van de rijkssubsidie noopt tot een veel grotere verhoging van de contributie. Dat gebeurt echter niet. Mede gelet op het batig saldo over 2005 kan de thans voorgestelde geringe verhoging gemakkelijk achterwege blijven. Dit temeer nu de inhouding van de subsidie gelet op het

daartegen ingestelde beroep nog helemaal niet zeker is. De pkv. Krimpen a/d IJssel stelt voor het voorstel niet in stemming te brengen.
De heer Heijkamp antwoordt namens het Hoofdbestuur begrip te hebben voor de reactie van de pkv. Krimpen a/d IJssel. Hij zegt dat het Hoofdbestuur voorzichtig heeft willen handelen, juist omdat de inhouding van de subsidie nog niet onherroepelijk is en er inderdaad over een redelijk groot eigen vermogen kan worden beschikt. Een rigoureuze verhoging van de contributie is daarom op dit moment niet echt noodzakelijk en daarom met het oog op de financiële draagkracht van vele leden nu niet wenselijk. Uiteraard zijn extra bijdragen van hen die dat wel kunnen dragen van harte welkom. En ook het grote belang van het door de pkv. Krimpen a/d IJssel genoemde middel van ledenwerving kan inderdaad niet genoeg worden benadrukt. Evenwel wenst het Hoofdbestuur de voorgestelde contributieverhoging in stemming te brengen. Daarbij wordt aangetekend dat kiesverenigingen die als gevolg van de terugwerkende kracht van het voorstel in 2006 in moeilijkheden komen, daarover contact kunnen opnemen met het partijbureau om in onderling overleg daarvoor een oplossing te vinden.
Desgevraagd geeft de pkv. Krimpen a/d IJssel aan hun verzoek in stemming te willen brengen. Uit de daaropvolgende stemming, bij handopsteken, blijkt dat het voorstel van de pkv. Krimpen a/d IJssel nauwelijks op steun kan rekenen. Het voorstel tot contributieverhoging blijkt na stemming bij handopsteken met een overweldigende meerderheid van stemmen te zijn vastgesteld. Dit betekent dat de ledenbijdrage voor het jaar 2007 alsook met terugwerkende kracht voor het jaar 2006 wordt vastgesteld op € 15,=

4. Rede van ir. B.J. van der Vlies, voorzitter Tweede Kamerfractie
De heer Van der Vlies spreekt een rede uit onder de titel "Vernieuwde kracht" waarvoor hij door de voorzitter hartelijk wordt bedankt.

De integrale tekst van de partijrede, waarnaar kortheidshalve wordt verwezen, is als bijlage bij *De Banier* van 21 april 2006 (85e jaargang, nr. 8) toegezonden aan alle leden en donateurs van de SGP.

De voorzitter deelt mee dat op de aan H.M. de Koningin verzonden telefax een antwoord is ontvangen. Het telefaxbericht luidt als volgt:

"Den Haag, 25 maart 2006

De Weledelgeleerde Heer
Drs. P.A. Zevenbergen
Secretaris van het Hoofdbestuur van de
Staatkundig Gereformeerde Partij

Hare Majesteit de Koningin heeft mij verzocht U, het bestuur en de leden van de Staatkundig Gereformeerde Partij, heden in algemene vergadering bijeen, haar hartelijke dank over te brengen voor Uw vriendelijke bericht en de gevoelens van verbondenheid met haar en haar huis zoals daarin verwoord.

Adjudant van Hare Majesteit de Koningin

J.C.M. van der Meulen
Kapitein-luitenant ter zee"

5. Uitslag verkiezing leden Hoofdbestuur
Nadat de voorzitter de hierna onder punt 7 vermelde mededelingen heeft gedaan, maakt hij de uitslag van de verkiezing van de leden van het Hoofdbestuur bekend.

De heer J.P. Tanis is aftredend en herkiesbaar. Nevenkandidaat is de heer drs. A.P. de Jong. Er zijn 417 geldige stemmen uitgebracht en 3 blanco stemmen. Op de heer Tanis zijn 407 stemmen uitgebracht en op de heer De Jong 10 stemmen. De heer Tanis is derhalve herkozen.

Ook de heer drs. P.A. Zevenbergen is aftredend en herkiesbaar. Nevenkandidaat is de heer mr. A.D. Muilwijk. Er zijn 417 geldige stemmen uitgebracht en 2 blanco stemmen. Op de heer Zevenbergen zijn 413 stemmen uitgebracht en op de heer Muilwijk 4 stemmen. De heer Zevenbergen is derhalve herkozen.

Voor de vacatures wegens het vertrek in 2005 van de heren ds. J.H. van Daalen en drs. J. van Belzen zijn door het Hoofdbestuur de volgende kandidaten aanbevolen, te weten de heren ds. H. van den Belt en ds. P. van der Kraan enerzijds en de heren M.F. van Leeuwen en mr.drs. Th.F. Roest anderzijds. Er zijn 10 blanco stemmen en 411 geldige stemmen uitgebracht waarvan 265 op ds. H. van den Belt, 139 op ds. P. van der Kraan, 2 op ds. W. Roos, 2 op M.F. van Leeuwen en 3 op ds. J. Post. Ds. H. van den Belt is derhalve gekozen.
Voorts zijn 414 geldige stemmen uitgebracht, 3 blanco en 2 ongeldige. Van laatstbedoelde geldige stemmen zijn er 266 uitgebracht op de heer M.F. van Leeuwen en 148 op mr.drs. Th.F. Roest. De heer Van Leeuwen is derhalve gekozen.

De voorzitter vraagt de gekozen en de herkozen leden van het Hoofdbestuur - voorzover aanwezig - of zij bereid zijn hun verkiezing te aanvaarden, hetgeen het geval blijkt te zijn. Ds. Van den Belt zal telefonisch nog gevraagd worden of hij zijn verkiezing aanvaardt.

6. Aanwijzen lijsttrekker SGP Tweede Kamerverkiezingen D.V. in 2007

De voorzitter deelt mee dat 385 geldige stemmen zijn uitgebracht en 1 blanco stem.
Op de heer ir. B.J. van der Vlies zijn 382 stemmen uitgebracht en op de heer mr. C.G. van der Staaij 3 stemmen. Daarmee is de heer Van der Vlies aangewezen tot lijsttrekker voor de D.V. in 2007 te houden Tweede Kamerverkiezingen.

De heer Van der Vlies deelt desgevraagd mee zijn verkiezing te aanvaarden. Hij is stil onder het in hem gestelde vertrouwen en zegt daarvoor hartelijk dank. Zijn beschikbaarheid als lijsttrekker was dit keer minder vanzelfsprekend dan voorgaande keren. De beslissing is genomen in een voor de partij tumultueuze periode. Echter, een kapitein verlaat zijn schip niet tijdens een storm. Hij vindt het een grote zegen al die jaren dit werk te hebben mogen doen zonder enig woord van verschil of boosheid binnen het team van (euro-)parlementariërs en fractiemedewerkers. Dat stemt tot grote dankbaarheid. Hij vraagt hem en het fractieteam te willen gedenken in het gebed.
Vervolgens spreekt de voorzitter hartelijke woorden van dank uit voor het aanvaarden van het lijsttrekkerschap. De heer Van der Vlies beschikt over een ruime mate van parlementaire ervaring en over een groot vertrouwen binnen en buiten de partij. Het stemt het Hoofdbestuur tot dankbaarheid dat hij onder de huidige omstandigheden opnieuw het lijsttrekkerschap op zich heeft willen nemen.
De voorzitter wenst de heer Van der Vlies Gods onmisbare zegen en veel sterkte toe.

7. Mededelingen

De voorzitter doet een aantal mededelingen.

Vorig jaar is met de partijdag een ledenwerfactie gestart. Graag zouden we het 500^{e} en 1.000^{e} nieuwe lid nu de beloofde attenties (waaronder een iris-cheque van € 250,=) hebben aangeboden, maar zij hebben te kennen gegeven helaas niet aanwezig te kunnen zijn. Het 500^{e} nieuwe lid is de heer H. de Bruin uit Geldermalsen en het 1.000^{e} nieuwe lid is de heer J.J. Olieman uit Waardenburg. Verder is op woensdag 22 maart 2006 het 1.500^{e} nieuwe lid ingeschreven. Een delegatie bestaande uit onder andere de heren Kolijn en Van der Vlies hopen hem binnenkort aan huis te verheugen met onder meer een iris-cheque van € 500,= Het 1.500^{e} nieuwe lid is de heer H. Poppe uit Middelburg.

Zoals beloofd is, krijgt elk 50^{e} nieuwe lid een rondleiding door het Tweede Kamergebouw. Hun namen worden binnenkort doorgegeven aan de voorlichter van de Tweede Kamerfractie. Hij zal hen een uitnodiging doen toekomen. Hetzelfde geldt voor de besturen van de vijf plaatselijke kiesverenigingen die de meeste leden hebben aangemeld. Dat zijn Krimpen aan den IJssel (151 nieuwe leden), Geldermalsen (125), Terneuzen (89), Ridderkerk en Middelburg.
Daarnaast verdient een aantal kleinere kiesverenigingen een eervolle vermelding nu zij met veelal beperkte mogelijkheden soms een grote procentuele stijging van het aantal leden hebben weten te bewerkstelligen. Gedacht wordt aan Ter Aar, Sprang-Capelle,

's-Gravendeel en Leerdam met een stijgingspercentage van zo rond de 25%.

Door veel SGP-ers is veel werk verricht om nieuwe leden te werven waardoor het totaal aantal leden van de SGP nu ongeveer 26.750 is. Het Hoofdbestuur zegt die vele actieve partijgenoten heel hartelijk dank voor hun inspanningen en hoopt dat we met elkaar deze stijgende lijn kunnen blijven vasthouden.

Verder doet de voorzitter nog een aantal mededelingen van meer huishoudelijke aard.

Aan een ieder wordt één exemplaar van de partijrede gratis ter beschikking gesteld. In de pauze kan die worden afgehaald bij de balie. Daarnaast wordt bij de *Banier* die D.V. op 21 april 2006 verschijnt ook een exemplaar van de partijrede gevoegd.

In de pauze kan de nieuwste publicatie van de Guido de Brès-Stichting, met de titel "*Tussen stemmen en sturen. Besluitvorming en burgerschap in de netwerksamenleving*", worden gekocht. De prijs is € 10,= De nota zal in de middagvergadering worden gepresenteerd door de auteur daarvan, de heer drs. M.W. van Buuren.

Vragen voor de rondvraag (punt 12 van de agenda) dienen aan het begin van de pauze bij het Hoofdbestuur te worden afgegeven. Er wordt door de voorzitter nogmaals op geattendeerd dat de rondvraag is bedoeld voor het door afgevaardigden namens hun kiesvereniging stellen van eenvoudige vragen waarvan verwacht mag worden dat die ter plaatse beantwoord kunnen worden.

De brochure over de participatie van mannen en vrouwen in de politiek kan op korte termijn tegemoet worden gezien. Zorgvuldige verwerking van de vele reacties vergde wat meer tijd. De voorzitter meldt dat erop gerekend moet worden dat D.V. zo halverwege april 2006 de openbaarmaking zal plaatsvinden in een informatiebijeenkomst waarvoor een aantal bestuursleden van elke kiesvereniging zal worden uitgenodigd. Indien een en ander leidt tot een huishoudelijke vergadering, zal die D.V. eind juni 2006 plaatsvinden.

8. Collecte voor de kosten van de maaltijd

Met het oog op de kosten van de maaltijd, de partijrede, zaalhuur, etc. doet de voorzitter een beroep op de milddadigheid van de aanwezigen met het oog op de te houden collecte. Dit zeker in het licht van het feit dat de SGP zich al vanaf 1 januari 2006 geheel zelfstandig moet zien te bedruipen, dus zónder overheidssubsidie.
Tijdens het zingen van Psalm 85 vers 2 en 3 wordt gecollecteerd.

9 Afsluiting ochtenddeel en gebed voor de maaltijd

Op verzoek van de voorzitter besluit ds. C.A. van Dieren het ochtenddeel met het laten zingen van Psalm 51 vers 6 en met gebed waarin hij tevens een zegen vraagt voor de te nuttigen maaltijd.

10. Gebed na de maaltijd en opening middagvergadering

De voorzitter deelt mee dat in een met ds. H. van den Belt gevoerd telefoongesprek is gebleken dat hij zijn verkiezing tot lid van het Hoofdbestuur aanvaardt.
De voorzitter vraagt vervolgens aan de heer ir. B.J. van der Vlies om de middagvergadering te openen. De heer Van der Vlies laat zingen Psalm 43 vers 1 en 3 en gaat voor in gebed.

11. Opening van de bijeenkomst met het thema "Een kleine spin in een groot web; Over de positie van de SGP in een netwerksamenleving" door W. Kolijn, algemeen voorzitter van het Hoofdbestuur

De heer Kolijn opent de themabijeenkomst met enkele inleidende woorden en geeft daarna het woord aan achtereenvolgens de heren drs. M.W. van Buuren, G.R.J. van Heukelom en ds. J. Koppelaar.

De integrale tekst van de referaten van de heren Van Buuren en ds. Koppelaar, waarnaar kortheidshalve wordt verwezen, zijn vermeld in *De Banier* van 21 april resp. 5 mei 2006 (85e jaargang, nr. 8, pag. 21 en 23 resp. nr. 9, pag. 19 tot en met 23).

Het forum bestaat uit de heren Van Buuren, Van Heukelom en ds. Koppelaar en wordt geleid door de algemeen voorzitter.

Desgevraagd licht de heer Van Buuren toe dat er geen spagaat behoeft te bestaan tussen de bijbelse verticale gezagsrelatie en de horizontaal gerichte netwerksamenleving. De overheid moet gezag uitoefenen, maar dat hoeft niet per sé inhoudelijk van aard te zijn. Dit betekent dat ook een kaderstellende overheid, die de invulling van die kaders overlaat aan andere actoren, nog steeds overheidsgezag uitoefent en bovendien toch ook het uiteindelijke resultaat van de invulling van die kaders zal moeten bekrachtigen. Op de vraag in hoeverre het principieel verantwoord is dat anderen dan de overheid overheidstaken uitoefenen, antwoordt de heer Van Buuren dat onderscheid moet worden gemaakt tussen expliciete overheidstaken en taken die ook aan anderen kunnen worden overgelaten. Hij noemt als voorbeeld de door de overheid vastgestelde eindtermen in het onderwijs waarvan de concretisering is overgelaten aan het onderwijsveld zelf. Een ander door hem genoemd voorbeeld is dat van de ontwikkelingsplanologie. Voor de heer Van Heukelom komt het er daarom des te meer op aan goed te definiëren wat nu de kerntaken van de overheid zijn. Volgens de heer Van Buuren moet dan gedacht worden aan het handhaven van de Tien Geboden en de bij een klassieke rechtsstaat behorende overheidstaken. Evenwel erkent hij direct dat daarover in de onderhavige nota nog niet het laatste woord is gezegd.
Opgemerkt wordt verder nog dat gewaakt moet worden tegen assimilatie met het netwerk waarin wordt geparticipeerd. Daartoe is de bediening van Gods Geest noodzakelijk. Participatie in de netwerksamenleving mag geen onheilig activisme zijn. Anderzijds is het nodig op onderscheiden plaatsen in de netwerksamenleving principieel te getuigen en dat niet bij wijze van spreken voor te behouden aan politieke colleges.
Tot slot wordt gewag gemaakt van het feit dat decentralisatie weliswaar goed kan zijn, maar dat het niet gepaard zou moeten gaan met bezuinigingen, zoals in de praktijk telkens weer het geval lijkt te zijn. Geantwoord wordt dat de verzorgingsstaat zoals die tot voor kort bestond, niet te handhaven is. Daarom is een andere visie op de rol van de overheid en die van de samenleving nodig. Decentralisatie van bevoegdheden biedt evenwel óók mogelijkheden. In dit verband wordt gewezen op de Wet maatschappelijke ondersteuning die uitgelezen kansen biedt voor bijvoorbeeld reformatorische zorgaanbieders, mits zij in gezamenlijkheid optrekken.

De forumvoorzitter bedankt de forumleden voor hun inbreng en ook de Guido de Brès-Stichting voor het uitbrengen van de nota over de netwerksamenleving met de titel "*Tussen stemmen en sturen. Besluitvorming en burgerschap in de netwerksamenleving*".

12. Rondvraag

Desgevraagd deelt de algemeen voorzitter mee dat thans een drietal juridische procedures loopt. In de eerste plaats het hoger beroep van de Staat - waarin de SGP zich als belanghebbende partij heeft gevoegd - tegen de uitspraak van 7 september 2005 van de rechtbank te Den Haag. Die uitspraak ligt ten grondslag aan de weigering van de minister van BZK om nog langer subsidie te verstrekken aan de SGP. Verder heeft de Stichting Proefprocessenfonds CWI hoger beroep ingesteld tegen de op 7 september 2005 door de Haagse rechtbank uitgesproken niet-ontvankelijkheid van deze stichting in de vordering tegen de SGP. Tot slot heeft de SGP bij de bestuursrechter beroep aangetekend tegen de hierboven bedoelde beschikking waarbij door de minister van BZK geweigerd is de SGP nog langer te subsidiëren. Over het verdere verloop van deze procedures valt thans niets te zeggen evenmin over het perspectief dienaangaande.

Op de vraag van de pkv. te Westland waarom de algemene ledenvergadering wordt gehouden op zo'n dure vergaderlocatie, wordt geantwoord dat inmiddels een onderzoek is gestart naar alternatieven. Dat is echter nog niet zo eenvoudig gelet op de grote groep bezoekers die zowel moet kunnen vergaderen alsook in een andere ruimte een maaltijd moet kunnen nuttigen.

Vanuit de kiesverenigingen te Ede en Nieuw-Lekkerland worden vragen gesteld over de mediarichtlijn. De algemeen voorzitter merkt op dat van een actief gebruik van radio en TV geen sprake is. Zo werd

en wordt geen gebruik gemaakt van de zendtijd voor politieke partijen. De mediarichtlijn is eind 2004 gewijzigd, maar toen zijn de basisprincipes onverkort gehandhaafd. Nog steeds is sprake van een terughoudende opstelling. Desgevraagd kan medewerking worden verleend aan een optreden voor radio of TV mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. In de richtlijn worden de begrippen "gewetensvrijheid" en "vertrouwen" als overstijgende begrippen gehanteerd. Een en ander is terug te vinden in het Jaarverslag 2004, pag. 16 en 17. De algemeen voorzitter meldt nog dat de gewijzigde mediarichtlijn in het najaar van 2006 zal worden geëvalueerd.

De pkv. "De Banier I" te Barneveld vraagt hoe omgegaan wordt met de vervulling van de vacature van directeur van het Studiecentrum van de SGP. De algemeen voorzitter antwoordt dat de Guido de Brès-Stichting een zelfstandige rechtspersoon is met een eigen bestuur - hetgeen op grond van subsidievoorwaarden ook zo moet - als gevolg waarvan het Hoofdbestuur op bedoelde vacaturevervulling geen invloed kan uitoefenen. Het is wel zo dat één van de leden van het Hoofdbestuur ook lid is van het bestuur van de Guido de Brès-Stichting. De algemeen voorzitter zal voornoemd bestuur de gestelde vraag in handen stellen.

De pkv. te Garderen vraagt of het Hoofdbestuur bereid is vrijwilligers te zoeken voor die activiteiten van de SGP die voorheen werden bekostigd vanuit de rijkssubsidies. De algemeen voorzitter antwoordt dat met vrijwilligers veel te bereiken valt, maar dat een professionele organisatie daarmee niet in stand kan worden gehouden. Ook de in de toelichting op deze vraag vermelde jongerenorganisatie van de SGP maakt weliswaar gebruik van vele vrijwilligers, maar hebben evengoed een behoorlijk budget nodig om ten minste voor een goede professionele basis zorg te dragen.

De pkv. te Goes stelt een vraag over kernenergie in relatie tot onder meer de Risicokaart Zeeland. De algemeen voorzitter antwoordt dat kernenergie in eerste instantie een zaak van rijksbeleid is. Om die reden zal hij de vraag doorgeven aan de Tweede Kamerfractie van de SGP. Hij herinnert eraan dat ooit een nota van de SGP is verschenen over dit onderwerp. Hij zal een mogelijke actualisering daarvan eveneens onder de aandacht brengen van de Tweede Kamerfractie.

Vanuit de pkv. te Montfoort/Linschoten wordt de oproep gedaan ten aanzien van het zogeheten "vrouwenstandpunt" bij de oude beginselen van Gods Woord te blijven. De algemeen voorzitter antwoordt dat de bezinning op dit onderwerp gaande is en roept de onderhavige kiesvereniging op daaraan deel te nemen. Hij deelt mee dat openbaarmaking van een aantal stukken met betrekking tot dit thema D.V. medio april 2006 tegemoet mag worden gezien. Hij wijst in dit verband nog op de 's morgens in de partijrede door de heer Van der Vlies uitgesproken woorden. "*Het zit mij wel eens dwars dat vastgesteld moet worden dat een bepaald thema, door de loop der dingen, ook onder ons niet meer onbevangen besproken lijkt te kunnen worden. Dat zou toch anders behoren te zijn. Het vrouwenstandpunt is zo'n thema. Hoe zwaar beladen het ook is geworden, een open gesprek in gebondenheid aan de Heilige Schrift erover dient toch mogelijk te zijn en te blijven. Een welgemeend en tegelijk klemmend beroep op allen in de partij is op zijn plaats, om de overwegingen en voorstellen terzake die ons hoofdbestuur binnen afzienbare tijd hoopt aan te bieden, serieus en welwillend te willen overwegen*".

Tot slot is door de pkv. te Lunteren een vraag gesteld over de door hen als hoog ervaren financiële bijdragen van de partij aan de jongerenorganisatie en het principiële gehalte van die organisatie. De algemeen voorzitter antwoordt dat de vraag te laat is binnengekomen en die over het principiële gehalte zich niet leent voor een rondvraag. Overigens gaat die vraag ons allen aan. Zijn wij, elk voor zich, wie we moeten zijn krachtens ons beginsel en belijden, zo vraagt de algemeen voorzitter. Voor wat betreft de financiën merkt hij op dat de SGP-Jongeren de grootste politieke jongerenorganisatie zijn en daarom ook de hoogste subsidie ontvingen. De specifiek voor de jongerenorganisatie bestemde subsidiebedragen moeten op grond van de subsidievoorwaarden uiteraard ook aan die organisatie ter beschikking worden gesteld. Tot slot stelt hij dat de SGP-Jongeren een grote mate van loyaliteit tonen ten opzichte van de partij als totaal, hetgeen te waarderen is als een grote zegen.

13. Collecte voor het Verkiezingsfonds

Tijdens het zingen van Psalm 84 vers 3 en 4 wordt gecollecteerd.

14. Slotwoord

De voorzitter zegt ds. F. Mallan hartelijk dank voor zijn komst en dat ondanks zijn hoge leeftijd en de beperkingen van het lichaam die daaraan verbonden zijn.

Ds. Mallan leest Richteren 6 : 1-16. Hij wijst erop dat het in de tijd van de Richteren een donkere tijd was in Israël. "Maar de kinderen Israëls deden dat kwaad was in de ogen des Heeren". De Heere gaf hen in de hand van de Midianieten die het land beroofden van leeftocht. Door deze vrijbuiterij werd Israël zeer verarmd; het was een verschrikkelijk tijd voor Israël. Toen kwam er een roepen tot de Heere om van de Midianieten verlost te worden. De Heere verwekte een profeet die de schuld moest aanwijzen. Zo werkt de Heere nimmer over de schuld heen. En de Heere schonk door Gideon, die in stilte tarwe aan het dorsen was bij de pers, nog verlossing. "Toen verscheen hem de Engel des HEEREN, en zeide tot hem: De HEERE is met u, gij strijdbare held!" Zo'n aanspraak had Gideon niet verwacht. Doch hij zegt in vers 15 "Och, mijn Heer! waarmede zal ik Israël verlossen? Zie, mijn duizend is het armste in Manasse, en ik ben de kleinste in mijns vaders huis". Zó kon God hem gebruiken. Gideon moest er in eigen kracht tussenuit vallen. Zo brengt God mensen in de laagte en de vernedering. Onze hulp en kracht is alleen van Boven te verwachten. God had het volk van Israël niet verlaten en deed Zijn Geest op Gideon komen. Gideon bracht vervolgens een heel leger op de been, doch de Heere beval dat allen die blode en versaagd waren, huiswaarts moesten keren. Vervolgens viel opnieuw een scheiding toen allen die op de knieën bukten om water te drinken huiswaarts moesten keren. Zo bleven er uiteindelijk slechts 300 mannen over. Maar de Heere trok met Gideon op en dan komt het goed. Ook wij willen graag met velen strijden, maar het is niet om het even met wie we strijden. Ds. Mallan zegt zich gedrongen te voelen om op te roepen vast te houden aan onze beginselen De oude palen moeten niet teruggezet worden.
Ook in vroeger tijd moest de SGP als kleine partij optrekken tegen andere partijen. Dat sluit niet uit dat in punten van overeenkomst wel samen kan worden opgetrokken. Bijvoorbeeld als het gaat om punten op ethisch terrein. Dan kan samenwerking met Rooms-Katholieken geboden zijn. Maar er zijn ook punten van verschil. En daarom moeten we bij de SGP blijven. Ook voelt ds. Mallan zich gedrongen te zeggen dat de SGP altijd tegen vrouwen in vertegenwoordigende en bestuurlijke organen is geweest. Hij spreekt de wens uit dat dit beginsel wordt gehandhaafd. Als één afwijkende stap wordt gezet, zullen de volgende stappen alleen maar verder van ons beginsel doen afdwalen. Gideon is met maar 300 mannen overgebleven, maar de Heere was met hem. En op dat laatste komt het ook voor ons zo op aan. Gideon is met de Heere niet beschaamd uitgekomen. Hij was een kind des Heeren en wordt genoemd onder de geloofshelden al werd de efod te Ofra een valstrik voor hem. Zo is een mens altijd geneigd met de weldaden van God de hoogte in te gaan.
Ds. Mallan hoopt dat de kamerleden hun werk in biddend opzien tot God mogen doen. Zij zijn geroepen om alles te doen wat in hun vermogen ligt om 's lands bestuur in een goede richting te sturen.
Tot slot wil hij met ernst de noodzakelijkheid van een Borg voor onze zonden op het hart binden. Wij allen zijn op reis naar de eeuwigheid. Dat het gewicht daarvan toch op onze zielen zou mogen drukken. Ds. Mallan wenst dat de Heere onder ons rijkelijk zou willen werken.

Vervolgens wordt op verzoek van ds. Mallan gezongen Psalm 79 vers 4 en gaat hij voor in gebed.

15. Sluiting

De voorzitter dankt ds. Mallan voor zijn ernstige slotwoord.

Vervolgens verzoekt hij de kamerleden staande toe te zingen Psalm 134 vers 3, hetgeen daarna geschiedt.

Tot slot wenst hij een ieder wel thuis en een gezegende zondag, waarna hij de vergadering sluit.

Bijlage 4

Verslag van de op 24 juni 2006 gehouden algemene vergadering (huishoudelijke vergadering) van de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) in het Driestar College te Gouda

1. Opening

De partijvoorzitter, ds. A. van Heteren, heet een ieder hartelijk welkom en opent de vergadering met het laten zingen van Psalm 3 vers 2. Daarna leest hij Matthéüs 8 : 23-27 en gaat hij voor in gebed. Vervolgens spreekt hij een openingswoord uit naar aanleiding van het gelezen Schriftgedeelte. Een bekend gedeelte dat ook in de huidige omstandigheden wat te zeggen heeft. Aan hen die de Heere willen volgen, is geen rustige vaart beloofd. Zo zijn in dit Schriftgedeelte de discipelen van de Heere, die in gehoorzaamheid aan Hem in het schip zijn gegaan, door de opgestoken storm in nood komen te verkeren. Juist gehoorzaamheid aan de Heere roept vijandschap op, ook in onze tijd. De discipelen moesten leren dat zij in de stormen die zouden komen, alléén de Heere als hun toevlucht zouden kunnen hebben. Zij zeggen: "Heere, behoed ons, wij vergaan!" Zij waren doordrongen van de gevaren en schatten die niet gering. De discipelen moesten tegenstand verwachten. Zoals bijvoorbeeld ook in Handelingen 2 staat: "Zij zijn vol zoeten wijns." En zoals ook bij Paulus het geval was. In figuurlijke zin steken er stormen op tegen het werk van de Heere. En daar zit ten diepste de duivel achter, die de eeuwige ondergang van zijn onderdanen op het oog heeft. Echter, temidden van die stormen nemen de discipelen van de Heere de toevlucht tot Hem. Zij verwachtten het van de Koning van de kerk. En ook voor ons geldt dat we de weldaden van de Heere in het verleden aan ons vaderland bewezen - zoals ten tijde van de 80-jarige oorlog - niet mogen vergeten. Daaruit blijkt ook dat er altijd stormen van dwalingen en misvattingen zijn geweest. En zo bezien is het ook helemaal niet verwonderlijk dat het Woord van God tegenspraak, vijandschap en spot oproept. Stormen in ons land en onder ons volk. Wie had kunnen denken dat de SGP de eerste en enige partij zou zijn waarvan de rijkssubsidie zou worden ingetrokken? Juist een partij die zich wenst te baseren op het Woord van God, het goede voor het vaderland en ons volk zoekt en die bewogen is met hen die in de zonden voortleven. En ook de vrijheid van onderwijs ligt continu onder vuur. We moeten de ogen niet sluiten voor het groeiende onbegrip en de groter wordende tegenstand. En hoe is het in de eigen gelederen? Met dankbaarheid mag worden geconstateerd dat in het algemeen op een waardige wijze is gesproken over de onderhavige voorstellen van het Hoofdbestuur en zo behoort het ook. Wij behoren respect te tonen voor partijgenoten met andere opvattingen die ondanks dat de eenheid binnen de partij willen bewaren. Tegenstanders van de SGP zien niets liever dan een verdeeld "SGP-huis". Daarom is eenheid vereist als het om de hoofdzaken gaat, als het om het vasthouden van het belijden van de kerk en het theocratische gedachtegoed gaat. Zelfs al zou de besluitvorming van vandaag tot minder heftige aanvallen van buitenaf leiden, dan nog moeten we ons maar geen illusies maken. Het belijden van de kerk roept namelijk altijd tegenstand op. Te denken valt aan opvattingen op ethisch terrein, zoals met betrekking tot homoseksualiteit, maar ook ten aanzien van het onderwijs. Ds. Van Heteren hoopt dat we elkaar als SGP-ers temidden van al die stormen vasthouden en dat ons gebed zou zijn als van de discipelen: "Heere, behoed ons, wij vergaan!"
Temidden van de storm waarin de discipelen verkeerden, wilde de Heere nog aan hen gedenken. "En Hij zeide tot hen: Wat zijt gij vreesachtig, gij kleingelovigen?" Dat kleingeloof wordt ook onder ons gevonden, zich uitend in onder meer een pessimistische gedachtegang. Wij behoren echter veel meer op te zien tot de Koning van de kerk aan Wie gegeven is alle macht in de hemel en op de aarde. Wij behoren groot te denken over de almacht van God. "Toen stond Hij op, en bestrafte de winden en de zee; en er werd grote stilte." Dat is een groot wonder. Als God spreekt is het er ook.
Wij mogen niet voorbijgaan aan de vraag of wij al een discipel van de Heere zijn. Daar komt het uiteindelijk toch op aan. Een uitwendig strijden voor de waarheid is tekort voor de eeuwigheid. Het komt aan op de zaligmakende bearbeiding door Gods Geest waardoor Hij Koning wordt in ons binnenste. Dan zullen wij wensen te spreken en te handelen overeenkomstig Zijn wil. Dat die onderwerping aan de Heere ook onder ons gevonden mag worden en dat de SGP daaraan nog dienstbaar zou mogen zijn. Dat het getuigend spreken in de politiek gezegend mag worden. Dan zullen er ook zeker stormen komen. Maar die zullen dan uitdrijven tot de Heere. "Heere, behoed ons, wij vergaan!" Maar Gods kinderen zullen niet vergaan, zij zullen ingaan in de eeuwige heerlijkheid waar zij de strijd te boven zijn en Hem eeuwig zullen eren.

Ds. Van Heteren draagt de leiding van de vergadering vervolgens over aan de algemeen voorzitter, de heer W. Kolijn.

De voorzitter deelt mee dat de Hoofdbestuursleden ds. D. Heemskerk en ds. A. Vlietstra zijn verhinderd wegens een vergadering van de synode van de HHK en ds. C.A. van Dieren wegens drukke ambtelijke werkzaamheden in combinatie met een zwakke gezondheid.

Verder deelt hij mee dat 213 van de in totaal 225 plaatselijke kiesverenigingen zijn vertegenwoordigd - dat is 95% - met 479 aanwezige afgevaardigden van de in totaal 517 mogelijke afgevaardigden - dat is 93%. Daarmee is ruimschoots voldaan aan het statutaire quorumvereiste dat tweederde van het aantal plaatselijke kiesverenigingen door stemgerechtigde afgevaardigden moet zijn vertegenwoordigd, zodat wettige besluiten genomen kunnen worden.

Tot slot doet de voorzitter nog enkele mededelingen over de vergaderorde zoals die ook zijn vermeld in de brief d.d. 9 juni 2006, kenmerk 060609.169 en in *De Banier* van 16 juni 2006, nr. 12, pag. 5, onder de rubriek "Van de voorzitter".

2. Vaststellen van het voorstel tot statutenwijziging

Voor wat betreft amendement A-1 - schriftelijke verklaring met betrekking tot het onderschrijven van grondslag en doelstelling van de SGP - merkt de voorzitter op dat ten aanzien van dit aspect niets door de onderhavige voorstellen van het Hoofdbestuur verandert. Niemand kan in geweten worden gebonden. Wél mag van ieder lid worden geëist dat het overeenkomstig die grondslag en doelstelling functioneert en handelt binnen de partij, al zijn de verschillende beginselen natuurlijk wel van een onderscheiden "soortelijk gewicht".
De voorzitter vraagt vervolgens aan de plaatselijke kiesvereniging van Borssele of het ingediende amendement met de strekking dat het door nieuwe leden "onderschrijven van grondslag en doelstelling" van de SGP moet blijken uit een "ondertekende schriftelijke verklaring", wordt gehandhaafd. De desbetreffende afgevaardigde antwoordt dat het amendement wordt ingetrokken.
Vervolgens stelt de voorzitter dezelfde vraag aan de plaatselijke kiesvereniging van Kockengen die een amendement met een zelfde strekking heeft ingediend. De afgevaardigde van laatstbedoelde kiesvereniging antwoordt waardering te hebben voor de Schriftuurlijke onderbouwing van het regeerambt. De grens is duidelijk getrokken, maar de voorstellen van het Hoofdbestuur zitten wel op die grens en dat kan gevaarlijk zijn. Daarom is grote zorgvuldigheid vereist. Gelet op de desbetreffende passages op pag. 41 van de brochure en de inhoud van het preadvies verbaast het hem dat het Hoofdbestuur niet oproept om het amendement juist te ondersteunen. De plaatselijke kiesvereniging trekt het amendement dus niet in.
De voorzitter merkt nog op dat het altijd al in de statuten voorkomende "onderschrijven" niet anders is dan een "schriftelijk instemmen met" zodat het amendement niets toevoegt. De strekking van het amendement wordt door het Hoofdbestuur inderdaad onderschreven, maar het Hoofdbestuur vraagt tegelijk ook de ruimte om met een "model-verklaring" te komen, eventueel ook in relatie tot een aanstaande wijziging van de Wet subsidiëring politieke partijen. De voorzitter concludeert dat het amendement A-1 - voorzover het om het amendement van de plaatselijke kiesvereniging van Kockengen gaat - in stemming zal worden gebracht.

De in amendement A-2 bedoelde omissie in het voorstel van het Hoofdbestuur is juist geconstateerd. De plaatselijke kiesvereniging van Gorinchem trekt het amendement niet in zodat het in stemming zal worden gebracht.

Het amendement A-3 - uitsluiten van vrouwen van Hoofdbestuursfuncties - wordt voor wat betreft de strekking positief bejegend door het Hoofdbestuur, maar de door de plaatselijke kiesvereniging voorgestelde vormgeving wordt om juridische complicaties te voorkomen, ontraden. Het Hoofdbestuur heeft daarom voorgesteld de in artikel 26, derde lid van de partijstatuten vermelde "aanbeveling" te vervangen door "bindende voordracht". De plaatselijke kiesvereniging van Goedereede trekt het amendement desgevraagd in, zodat het amendement niet in stemming zal worden gebracht, maar uiteraard wel het alternatief, het voorstel van het Hoofdbestuur.

Het door de plaatselijke kiesvereniging van Leerdam ingediende amendement beoogt de artikelen 7 en 10 van het Program van Beginselen op te nemen in de statuten en die artikelen onveranderlijk te verklaren. De voorzitter merkt op begrip te hebben voor de zorgen van deze kiesvereniging. Het amendement is evenwel niet gewenst en ook niet nodig, zoals uit het preadvies blijkt. Bovendien is

het niet wenselijk een onderscheid aan te brengen tussen de verschillende artikelen in het Program van Beginselen, leidend tot een zekere hiërarchie tussen die beginselen.
De afgevaardigde van de plaatselijke kiesvereniging van Leerdam zegt dat het vooral gaat om het niet wijzigbaar maken van de onderhavige artikelen uit het Program van Beginselen, zodat veranderingen daarin niet meer kunnen worden aangebracht, tenzij de partij wordt opgeheven. De SGP dient onvoorwaardelijk te buigen voor de bijbelse onderbouwing van het standpunt dat de vrouw het regeerambt niet toekomt. In het preadvies van het Hoofdbestuur wordt een inhoudelijke weerlegging van het amendement gemist. Dat daardoor onderscheid wordt gemaakt tussen onderscheiden beginselen is geen goed argument volgens de afgevaardigde. Zaken waarover overeenstemming bestaat, behoeven niet op deze wijze te worden vastgelegd. Door dit gevoelige onderwerp niet te regelen via de statuten, laadt het Hoofdbestuur de verantwoordelijkheid op zich dat de discussie blijft voortduren. Die discussie heeft nu al een "gat in het schip geslagen" en het Hoofdbestuur geeft toe aan de geest van de tijd. Het amendement werpt daartegen een dam op. Volgens de afgevaardigde van de kiesvereniging van Leerdam wordt nu beslist over de toekomst van de partij. De voorzitter zegt dat de uitgesproken zorgen worden gedeeld. Dit laat onverlet dat het amendement niet nodig en bovendien ook ongewenst is. De vraag kan even goed worden opgeworpen hoelang we het nog met elkaar eens zijn over andere beginselen. Het maken van onderscheid tussen beginselen door de ene in de statuten op te nemen en onveranderlijk te verklaren en de andere niet, is geen goede weg. Hij concludeert dat ook dit amendement in stemming zal worden gebracht.

Vervolgens wordt overgegaan tot stemming. De voorzitter merkt vooraf nog op dat de amendementen bij volstrekte meerderheid van stemmen worden aanvaard of verworpen. Het al dan niet geamendeerde voorstel behoeft een tweederde meerderheid.

Amendement A-1 - voorzover dat het amendement van de plaatselijke kiesvereniging van Kockengen betreft (Borssele heeft ingetrokken) - wordt bij handopsteken met overgrote meerderheid van stemmen verworpen. Amendement A-2 wordt bij handopsteken met 6 stemmen tegen aanvaard. Amendement A-3 is ingetrokken. Het in het preadvies vermelde wijzigingsvoorstel van het Hoofdbestuur om in artikel 26, derde lid van de partijstatuten "aanbeveling" telkens te wijzigen in "bindende voordracht" wordt bij handopsteken met overgrote meerderheid aanvaard. Amendement A-4 wordt bij handopsteken met een grote meerderheid verworpen.
De voorzitter deelt mee dat nu het gewijzigde voorstel in stemming zal worden gebracht. Het gewijzigde voorstel luidt thans als volgt:

"De statuten worden als volgt gewijzigd:
a. In artikel 4, eerste lid wordt "mannen" vervangen door "personen".
b. Artikel 5 vervalt onder gelijktijdige vernummering van de artikelen 6 tot en met 44 tot artikel 5 tot en met 43.
c. In de artikelen 6, 7, 8, 9, 20, eerste lid, 22 derde lid en 34 vervalt telkenmale: "(buitengewone)" c.q. "(buitengewoon)".
d. In artikel 26, derde lid, wordt "aanbeveling" telkens vervangen door "bindende voordracht"."

Desgevraagd merkt de voorzitter op dat plaatselijke kiesverenigingen verdeeld mogen stemmen, althans, dat daartegen geen reglementaire beletsels zijn in te brengen.
Vervolgens vindt de stemming mondeling plaats. De voorzitter leest alle plaatselijke kiesverenigingen op alfabetische volgorde van plaats van vestiging af, waarna zij het aantal stemmen vóór of tegen het eindvoorstel melden. Het resultaat is dat 350 afgevaardigden ofwel 73,07% vóór het gewijzigde voorstel en 129 afgevaardigden ofwel 26,93% tégen het voorstel hebben gestemd. Daarmee is het gewijzigde voorstel aangenomen.
De voorzitter zegt de vergadering dank voor het uitgesproken vertrouwen en zegt daar later nog op terug te zullen komen.

3. Vaststellen van het voorstel voor een nieuwe samenwerkingsregeling
De voorzitter geeft nog een korte toelichting op het wijzigingsvoorstel van het Hoofdbestuur. Het wijzigen van "dat" in "of" impliceert dat ook in geval een ledenvergadering met bijvoorbeeld 66% van de stemmen instemt met een verticale lijstverbinding waarop vrouwen voorkomen, de gevraagde machtiging afgegeven kan worden. Het gaat niet om een rigide toepassing van het onderhavige vereiste, maar om de zorg dat voldoende draagvlak binnen de desbetreffende gemeentelijke

kiesvereniging bestaat voor de samenwerking én het Hoofdbestuur daarover ook inzicht wordt geboden.
De plaatselijke kiesvereniging van Gorinchem handhaaft het ingediende amendement (B-1). Als het mandaat bij de plaatselijke kiesvereniging ligt, dan moet een volstrekte meerderheid van stemmen voldoende zijn en past het niet dat het Hoofdbestuur daar invloed op uitoefent in de vorm zoals nu wordt voorgesteld. De plaatselijke kiesvereniging van Nunspeet-Hulshorst trekt een gelijkluidend amendement in. Gelet op het standpunt van de plaatselijke kiesvereniging van Gorinchem zal het amendement evenwel toch in stemming worden gebracht.
De afgevaardigde van de plaatselijke kiesvereniging van Krimpen aan den IJssel zegt reeds 35 jaar ervaring te hebben met samenwerking en dat steeds duidelijk is geweest hoe werd gedacht over vrouwen op kandidatenlijsten. Dat standpunt is altijd gerespecteerd geweest. Het amendement wordt gehandhaafd en zal dus in stemming worden gebracht.

Vervolgens wordt overgegaan tot stemming. De voorzitter merkt vooraf nog op dat de amendementen bij volstrekte meerderheid van stemmen worden aanvaard of verworpen. Hetzelfde geldt voor het al dan niet geamendeerde voorstel.

Amendement B-1 wordt bij handopsteken met grote meerderheid van stemmen verworpen. Hetzelfde geldt voor amendement B-2. Het wijzigingsvoorstel van het Hoofdbestuur wordt bij handopsteken door een zeer grote meerderheid aanvaard.
Uit de stemming bij handopsteken over het gewijzigde voorstel blijkt vervolgens dat bedoeld voorstel met een zeer grote meerderheid van stemmen wordt aanvaard.

De voorzitter spreekt zijn dank uit voor het aanvaarden van het voorstel.

4. Sluiting

De voorzitter deelt mee dat van de plaatselijke kiesvereniging van Leerdam een advies is ontvangen over de communicatie over de inhoud van de brochure "Man en vrouw schiep Hij hen". Hij zegt dat het moet gaan om het uitdragen van de beginselen binnen alle geledingen van de partij. Deze beoogde overdracht en communicatie zijn nog een punt van aandacht van het Hoofdbestuur. Overwogen wordt een publieksversie van de brochure te laten opstellen. Daarbij moet wel worden bedacht dat de overdracht van beginselen en de communicatie daarover veel breder getrokken moet worden dan het zogenoemde "vrouwenstandpunt" sec. Bovendien is dat niet een taak van de SGP alléén, maar moeten daar zeker ook kerken en scholen bij betrokken worden.

Vervolgens spreekt de voorzitter zijn dank uit voor de wijze waarop is vergaderd. Een ieder heeft op zijn manier met de onderhavige voorstellen geworsteld én daarbij ook pijn gevoeld. Hij acht het een groot goed als ondanks allerlei verschillen van mening op een goede manier daarover van gedachten kan worden gewisseld. Deze ochtend was daar een bewijs van.
De onderhavige besluiten zijn met grote meerderheid van stemmen genomen. Er zijn echter ook personen die moeite hebben met de genomen besluiten. Ook zij behoren voluit tot onze partij en moeten daar bij betrokken blijven. De voorzitter spreekt als de overtuiging van het Hoofdbestuur uit dat de beginselen van de SGP zijn gehandhaafd. Wél is er een nieuwe grens getrokken, die samen bewaakt zal moeten worden. Hij spreekt de wens uit dat de werkzaamheden van de SGP mogen worden voortgezet. In eenheid en gezamenlijkheid, ziende ook op al hetgeen op de partij afkomt. Hij vraagt het Hoofdbestuur en de partij in de gebeden te gedenken. Aan de zegen van de Heere is alles gelegen.

Tot slot doet hij nog enkele mededelingen van huishoudelijke aard en wijst hij een ieder ook op de eigen verantwoordelijkheid als het gaat om het contact met de pers. Hij vraagt een ieder zich waardig te gedragen en zo veel mogelijk te verwijzen naar de 's middags te houden persconferentie.

Een afgevaardigde zegt het Hoofdbestuur dank voor de goede en gedegen wijze waarop de besluiten zijn voorbereid en het Hoofdbestuur leiding heeft gegeven aan de onderhavige discussie en betrekt daar ook nadrukkelijk de heer Kolijn bij. Deze afgevaardigde stelt voor om het Hoofdbestuur Psalm 122 vers 3 toe te zingen. De voorzitter zegt dit graag over te laten aan ds. Van den Belt, die deze vergadering zal besluiten.

Ds. Van den Belt neemt het voorstel onder dankzegging over en vraagt te zingen Psalm 122 vers 3. Daarna leest hij Johannes 7 : 40 tot en met 8 : 1.
De meningen onder de schare waren verdeeld. De oversten en de Farizeeën wilden de Heere grijpen. Er was sprake van pure vijandschap tegen de Christus. Een vijandschap die ook op de bodem van ons hart ligt. Sommige mensen en soldaten waren onder de indruk van de Heere. Zij zeggen: "Nooit heeft een mens alzo gesproken, gelijk deze Mens." Er kunnen indrukken zijn van de Heere, maar nodig is het geloof in Hem. "En een iegelijk ging heen naar zijn huis." Zo vertrekken wij nu ook van deze plaats. Wellicht gaan we huiswaarts met een gevoel van opluchting. Anderen daarentegen vertrekken met grote zorgen en droefheid. De meningen blijven verdeeld. Van het grootste belang is echter dat een gemeenschappelijk zoeken naar de Heere Jezus Christus wordt gevonden. Van nature is er niemand die Hem zoekt of naar Hem vraagt. Het is een wonder als de Heere ons opzoekt. "Maar Jezus ging naar den Olijfberg." Een biddende Hogepriester voor een verdeeld volk. De Heere Jezus ging niet naar huis, maar zocht gemeenschap met Zijn Vader. Er zijn zorgen over de partij, ons land en ons volk. Het is de wens van ds. Van den Belt dat onze ogen gericht mogen zijn op die biddende Hogepriester, Die onze enige hoop is. Dat wij onze harten zouden opheffen tot Hem.

Vervolgens gaat ds. Van den Belt voor in gebed waarna hij nog laat zingen Psalm 119 vers 83.

Tot slot wenst hij een ieder wel thuis en een gezegende zondag, waarna hij de vergadering sluit.

Verslag van de penningmeester
(toelichting op de samengevoegde rekening van baten en lasten over het jaar 2006; bedragen afgerond op 1.000 euro's)

Algemeen
U zult begrijpen dat wij het jaarverslag 2006 met de nodige spanning tegemoet hebben gezien, omdat dit het eerste jaar is van het niet meer ontvangen van overheidssubsidie voor de Staatkundig Gereformeerde Partij. Bij de indiening van de begroting voor 2006 hebben wij dan ook de nodige maatregelen moeten treffen om de partij een enigszins aanvaardbare begroting voor te leggen. Daarbij werd een sterk beroep gedaan op onze achterban om de partij financieel te gaan ondersteunen. De partij zelf zou dan nog een begrotingstekort voor 2006 van € 270.000 moeten dekken uit haar eigen reserves, met name ontstaan uit verhoogde subsidiebijdragen uit de jaren 2004 en 2005, die door de late beschikbaarstelling door de overheid nog niet waren besteed.
Het is met stille verwondering dat wij u nu kunnen melden dat onze leden er op bewonderenswaardige wijze hun schouders hebben ondergezet. Dat betreft het verstrekken van giften in het achter ons liggende jaar ter vervanging van de vervallen subsidie terwijl daar bovenop ook nog zeer fors in de buidel is getast voor bijdragen ten behoeve van de op 22 november 2006 gehouden Tweede Kamerverkiezingen en de inmiddels in 2007 gehouden Provinciale Statenverkiezingen.

In het voorbije jaar ontving de partij maar liefst bijna **€ 800.000** aan vrijwillige giften.

Voor uw grote offervaardigheid voor onze partij zeggen wij u allen zeer hartelijk dank.
Door deze situatie en door lagere uitgaven hebben wij het boekjaar 2006 zelfs nog positief kunnen afsluiten en blijven onze reserves voor de partij nog onaangetast.

Hieronder vermelden wij u een korte toelichting op de onderscheiden posten van de jaarrekening over het boekjaar 2006.

BATEN

Partijbijdragen
Het aantal leden voor de partijbijdragen was begroot op 26.000. Het aantal betalende leden kwam echter ruim 300 hoger uit, zodat bijna € 5.000,-- meer werd ontvangen dan begroot.

Partijorgaan (inkomsten)
Per saldo waren de totale baten voor *De Banier* € 6.000,-- minder dan begroot. Aan abonnementsgelden werd, door meer abonnementen, € 11.000,-- meer ontvangen dan begroot.
Ook de inkomsten van advertenties/publicaties was € 9.000,-- meer dan begroot omdat in 2006 vijf uitgaven in verhoogde oplage, met meer advertenties, werden uitgebracht dan de normale vier uitgaven. Dit jaar bleven de vrije giften voor *De Banier* echter € 26.000,-- achter bij het begrote bedrag. Door de extra verspreiding van acceptgiro's voor het verlies van de subsidie voor de partij en voor de verkiezingen, werd geen acceptgiro verspreid voor de kosten van de verhoogde oplages van *De Banier* aan alle leden.

Subsidie
Door het wegvallen van de overheidssubsidie voor 2006 was hiervoor ook geen bedrag meer begroot. Echter bij de eindafrekening van de subsidie over het jaar 2005 ontvingen we nog een nabetaling van ruim € 11.000,-- in verband met een na het opstellen van de jaarrekening 2005 vastgestelde verhoging van de subsidiegrondslagen.

Rente
Door hogere rentetarieven en een aanmerkelijk grotere liquiditeit dan verwacht als gevolg van het vervallen van de subsidie werd € 16.000,-- meer rente ontvangen.

Giften
Wij ontvingen bijna € 200.000,-- meer dan verwacht bij de inzamelingsactie voor het opvangen van de weggevallen overheidssubsidie voor de partij.

LASTEN

Partijbureau/overig
De lasten voor het partijbureau/overig vielen € 30.000,-- hoger uit dan begroot. De reden daarvan is dat er minder personele lasten konden worden doorberekend naar de diverse geledingen en opnieuw waren er hogere advieskosten in verband met de rechtelijke procedures en de kosten met betrekking tot het jubileum van de voorzitter van de Tweede Kamerfractie.

Bijdragen in tekorten
Voor de begroting van 2006 was voor bijdragen in de tekorten van de verschillende geledingen door de partij een bedrag begroot van € 625.000,--. In werkelijkheid zijn de bijdragen uitgekomen op € 535.000,--. Een lagere uitgave dus van € 90.000,--. De redenen hiervoor worden hieronder per geleding verklaard.

Studiecentrum SGP
Voor het studiecentrum was een partijbijdrage begroot van € 201.000,--. In werkelijkheid is de bijdrage voor 2006 uitgekomen op € 148.000,--. De lagere bijdrage van € 53.000,-- is het gevolg van lagere personeelskosten door de vacature van directeur van het studiecentrum in het eerste halfjaar van 2006. En mede als gevolg daarvan minder uitgaven voor bijeenkomsten en uitgaven van publicaties.

Stichting Voorlichtings- en Vormingscentrum
De werkelijke partijbijdrage 2006 voor het voorlichtings- en vormingscentrum is uitgekomen op € 144.000,-- terwijl een bijdrage was begroot van € 163.000,--. Per saldo een lagere bijdrage van € 19.000,--. Ook dit is een gevolg van lagere personele lasten door de personele mutatie van de voorlichtingsfunctionaris en minder doorbelastingen van uren aan derden en lagere kosten van voorlichting.

SGP-jongeren
De bijdrage vanuit de partij voor onze jongerenorganisatie was voor het jaar 2006 begroot op € 229.000,--. In 2006 is de werkelijke bijdrage uitgekomen op € 243.000,--. De meerbijdrage ontstond door het aan de overheid terugbetalen van teveel ontvangen subsidie over 2005 van € 8.000,-- en lagere werkelijke inkomsten van contributies enz., dan begroot.

Stichting Fractiebijstand
De verwachting was dat vanuit de partij reeds in 2006 een bijdrage zou moeten worden verstrekt voor de dekking van de tekorten van de Stichting Fractiebijstand SGP. Daarvoor was in de begroting van de partij een bedrag opgenomen van € 32.000,--. In werkelijkheid is er in 2006 door de partij voor deze stichting nog geen sprake van een bijdrage. De reden is gelegen in het feit dat door verhoging van de subsidiegrondslagen voor de fractie deze stichting haar tekort zelf nog kan dekken uit reserves van overschotten uit de achterliggende jaren.

Partijorgaan (uitgaven)
De totale kosten van de uitgave van *De Banier* bleven € 6.000,-- binnen de begroting door lagere doorbelasting van personele kosten.

Vergaderkosten
De kosten van vergaderingen enz. overschreden de begroting met ruim € 1.000,--.

Verkiezingsfonds (dotatie)
Door het wegvallen van de overheidssubsidie vinden er vanuit de exploitatierekening van de partij vanaf 2006 geen dotaties meer plaats aan het verkiezingsfonds.

Resultaat 2006
Het boekjaar 2006 kon worden afgesloten met een positief resultaat van € 19.000,--. In tegenstelling tot een begroot verlies van € 270.000,--. Dit was het resultaat van per saldo € 226.000,-- meer inkomsten en per saldo € 63.000,-- minder uitgaven.

Ten slotte
Wij verwachten dat u met ons verwonderd zult zijn over dit financiële resultaat. Ondanks alle tegenstand die we als partij moeten ervaren en ondanks ons is de Heere onzer gedachtig geweest. Het werk van de partij mocht nog een goede voortgang hebben. Het is onze bede dat de Heere ook in het komende jaar ons met Zijn zegen wil achtervolgen en dat wij ook in 2007 uw krachtige en blijvende steun in financiële zin mogen ondervinden en de partij zich gedragen mag weten op de vleugels van uw gebed.

Laten wij met de woorden van Psalm 67: 1 en 3 boven alles onze dank brengen aan Hem Die ons deze zegeningen gaf:

D' algoede God zij ons genadig,
En zegen' ons met overvloed;
Hij doe Zijn aangezicht gestadig
Ons lichten, en Hij zij ons goed;
Opdat elk genegen
Zich aan Uwe wegen
Op deez' aarde wenn';
En de blinde heiden,
Nu van God gescheiden,
Eens Uw heil erkenn'.

De volken zullen, Heer', U loven,
O Heer', U loven altemaal;
Die d' aarde vruchtbaar maakt van boven,
Dat z'ons op haar gewas onthaal'.
God is ons genegen;
Onze God geeft zegen.
Hij, Die alles geeft,
Hij zal zijn geprezen;
Hem zal alles vrezen,
Wat op aarde leeft.

Elspeet, 26 februari 2007

J.D. Heijkamp, penningmeester

SAMENGEVOEGDE BALANS PER 31 DECEMBER 2006

(bedragen in euro's)

	31-12-2006	31-12-2005
AKTIEF		
Materiele vaste activa		
Kerstenhuis - aankoop	77.597	80.773
Kerstenhuis - renovatie	-	-
Kantoorinrichting/apparatuur	7.417	13.888
Financiele vaste activa		
Effecten	309.660	314.700
Deposito's	1.440.307	1.414.897
Vorderingen		
Rekening-courant		
Guido de Bres Stichting, Studiecentrum SGP	-	14.392
Stichting Voorlichtings- en Vormingscentrum SGP	12.540	35.068
SGP-jongeren	-	3.456
Stichting Fractiebijstand SGP	3.489	-
Partijbijdragen	15.775	5.049
Rente	42.004	23.485
Overige	35.772	39.941
Subsidies	-	69.820
Liquide middelen	51.388	19.185
	1.995.949	2.034.654
PASSIEF		
Vermogen	1.550.425	1.502.255
Voorzieningen		
Onderhoud Kerstenhuis	36.402	35.879
Verkiezingsfonds	242.818	312.975
Dekking tekorten gelieerde stichtingen / vereniging	69.357	98.147
Kortlopende schulden		
Rekening-courant		
Guido de Bres Stichting, Studiecentrum SGP	5.978	-
SGP-jongeren	8.121	-
Stichting Fractiebijstand SGP	-	1.125
Partij-orgaan	8.973	27.314
Overige	73.875	56.959
	1.995.949	2.034.654

SAMENGEVOEGDE REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2006

(bedragen in euro's)

	2006		2005
	uitkomst	begroting	uitkomst
BATEN			
Partijbijdragen	394.754	390.000	351.008
Partij-orgaan	280.108	286.000	322.308
Subsidie	11.286	-	590.500
Rente	51.429	35.000	40.157
Giften	344.362	145.000	30.023
Overige	-	-	-
	1.081.939	856.000	1.333.996
LASTEN			
Partijbureau	205.226	187.483	181.505
Bijdragen in tekorten	534.689	624.517	107.697
Partij-orgaan	267.962	274.000	262.055
Vergaderkosten	41.400	40.000	37.627
Verkiezingsfonds	-	-	95.893
Overige	13.282	-	-
	1.062.559	1.126.000	684.777
Resultaat	19.380	270.000-	649.219

Accountancy - Belastingen
D'and're Stokroos B.V.
Erasmuslaan 36 • 3707 ZD Zeist
tel. 030 6365057 • fax 030 6365058

Aan het bestuur van de
Staatkundig Gereformeerde Partij
's-Gravenhage

ACCOUNTANTSVERKLARING

Opdracht
Ik heb de hierbij afgedrukte samengevoegde balans per 31 december 2006 en de samengevoegde rekening van baten en lasten over het jaar 2006 van de Staatkundig Gereformeerde Partij en de Stichting Huisvestingszaken SGP te 's-Gravenhage gecontroleerd. Deze stukken zijn ontleend aan de door mij gecontroleerde jaarrekening 2006 van de Staatkundig Gereformeerde Partij. Bij die jaarrekening heb ik op 20 februari 2007 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt.
De samengevoegde balans en de samengevoegde rekening van baten en lasten zijn opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vereniging. Het is mijn verantwoordelijkheid hierbij een accountantsverklaring te verstrekken.

Oordeel
Ik ben van oordeel dat deze samengevoegde balans per 31 december 2006 en samengevoegde rekening van baten en lasten over het jaar 2006 op alle van materieel belang zijnde aspecten in overeenstemming zijn met de jaarrekening waaraan deze zijn ontleend.
Voor een beter inzicht in de financiële positie en in de resultaten van de vereniging alsmede in de reikwijdte van mijn controle dienen deze stukken te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze zijn ontleend, alsmede met de door mij daarbij verstrekte accountantsverklaring.

Toelichting
Zonder afbreuk te doen aan mijn oordeel vestig ik de aandacht op de in de rapportage genoemde onzekerheid met betrekking tot het voortbestaan van de vereniging. Op grond van een rechterlijke uitspraak is de subsidiering van de vereniging door de Staat met ingang van het jaar 2006 stopgezet. Uit de uiteenzetting blijkt dat een duurzame voortzetting van de vereniging niet onmogelijk is. Derhalve zijn de toegepaste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vereniging.

Zeist, 20 februari 2007

A.C. Kronenburg
registeraccountant

Staatkundig Gereformeerde Partij
Burgemeester van Reenensingel 101
2803 PA GOUDA

T: 0182 - 69 69 00
F: 0182 - 57 32 22
E: partijbureau@sgp.nl
I: www.sgp.nl